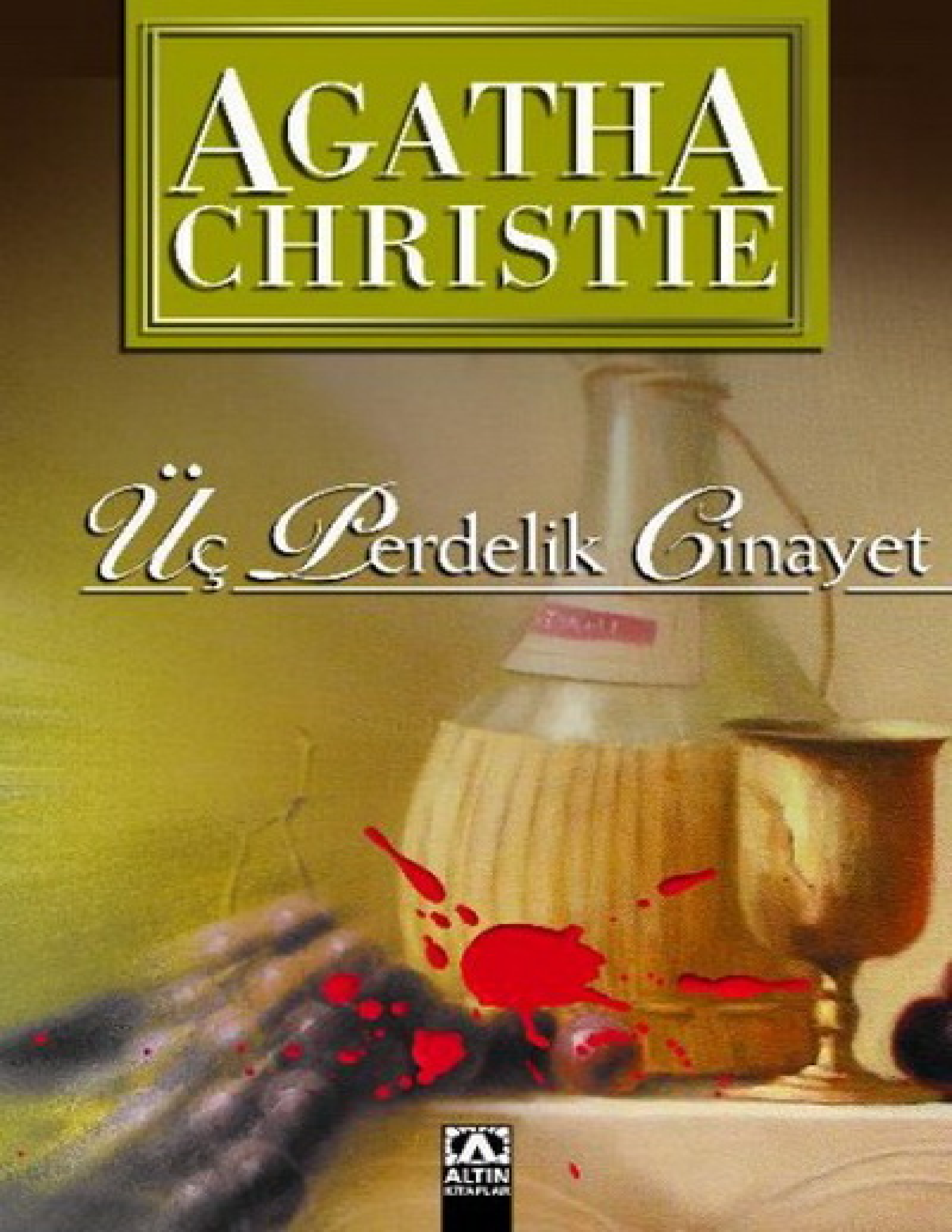

AGATHA
CHRISTIE
Üç Perdelik Cinayet
ALTIN
KİTAPLAR

Agatha Christie Üç Perdelik Cinayet

TÜRKÇESİ

GÖNÜL SUVEREN

ÜÇ PERDELİK CİNAYETTE ROL ALANLAR:

Bay Satterthwaite

Sir Charles Cartwright Sir Bartholomew Strange Violet Milray Hermione Lytton - Gore Lady Mary Lytton - Gore Angela Sutcliffe Cynthia Dacres Freddie Dacres Muriel Wills

Leonard Babbington Margaret Babbington

Oliver Manders

: Yaşlı bir adam. insanları incelemekten hoşlanıyor.

:

Ünlü aktör. Rol yapmaya meraklı.

: Meşhur doktor, Sir Charies'ın çocukluk arkadaşı.

: Sir Charies'ın sekreteri. Çirkin bir kadın.

: Hoş bir kız. Herkes onu 'Egg' diye çağırıyor.

: Egg'in annesi. Pek nazik bir hanım.

: ilgi çekici bir kadın. Tiyatro oyuncusu.

: Tanınmış bir terzi. Şıklığıyla gözleri kamaştırır.

: Cynthia'nin kocası. At yarışlarına düşkün.

: Silik bir tip. 'Anthony Astor'adıyla ün yapmış.

:

Yaşlı rahip. Uysal bir ihtiyar.

: Rahibin karısı. Kocasına çok düşkün.

:

Yakışıklı bir genç. Facia ukala.

ve

HERCULE POİROT

HERCULE POİROT'NUN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

• Mektup taslakları...

• Bir telgraf...

• Bir kadeh...

• Porto şarabı...

• Mürekkep lekesi...

• Gazetede çıkan bir yazı...

• Bir toplantı...

• Eski bir defter...

• Bir kutu çikolata...

HERCULE POİROT ESRARI ÇÖZEBİLMEK İÇİN ŞU SORULARI CEVAPLANDIRMAK ZORUNDAYDI:

• Uşak Ellis ne olmuştu?

• M. Kimdi?

• Telgrafı kim çekmişti?

• Hastanedeki kadın ne biliyordu?

• Sir Bartholomew'un yapacağı sürpriz neydi?

• Sır, rahibin geçmişiyle mi ilgiliydi?

• Zehir kurbanlara nasıl verilmişti?

• Miss Wills ne biliyordu?

• Yazar nereye kaybolmuştu?

• Oliver'ın geçirdiği kazanın içyüzü neydi?

Birinci Perde : Davet î

Bay Satterthwaite Karga Yuvası'nın terasında oturmuş, ev sahibi Sir Charles Cartwright'm denizden çıkan yolu tırmanmasını seyrediyordu. Karga Yuvası modern ve güzel bir villaydı. Eve bu adı, tepeden Loomouth Koyu'na baktığı için takmışlardı. Gerçekten de terasın, sağlam bir tırabzanın koruduğu köşesinden aşağıya, denize doğru dimdik bir yamaç iniyordu. Bir uçurum. Karayoluyla gidilirse, Karga Yuvası kasabadan iki kilometre kadar ötedeydi. Eve yürüyerek, Sir Charles Cartwright'm şimdi tırmandığı dik balıkçı patikasından yedi dakikada erişiliyordu.

Sir Charles orta yaşlı, atletik yapılı, teni güneşten yanmış bir adamdı.

Arkasına beyaz bir kazak ve eski gri flanel bir pantolon giymişti. Yürürken biraz yalpalıyordu. Yumruklarını da hafifçe sıkmıştı. Onu gören on kişiden dokuzu, "Emekli bir denizci," derdi. "Tipik bir gemici." Ama daha zeki ve anlayışlı olan onuncu kişi duraklar, pek yerine oturmayan bir şey yüzünden şaşırırdı. Sonra belki de istemeden gözünün önünde bir sahne belirirdi. Bir

geminin güvertesi... Ama gerçek bir geminin değil. Kalın, renkli perdelerin çerçevelediği bir güverte. Ve güneşle ilgisi olmayan bir ışığın aydınlattığı bir erkek... Charles Cartwright. Yumruklarını sıkmış, gemiciler gibi hafifçe yalpalayarak dolaşıyor. Bir ingiliz denizci ve centilmeninin rahat ve tatlı sesi etrafta yankılanıyor. "Hayır, efendim. Korkarım bu sorunuzu cevaplaya-mayacağım."

- 6-

- 7-

Sonra ağır perdeler hışırdayarak kapanıyor. Salonun ışıkları yanıyor. Ve böylece Charles Cartwright'm Amiral Vanstone rolünü oynadığı "Denizin Çağrısı" oyununun birinci perdesi sona eriyor....

Oturduğu yerden aşağıya bakan Bay Satterthwaite gülümsedi. Ufak tefek, kupkuru bir adamdı. Sanatçı ve tiyatro koruyucusu, nazik ve sevimli bir züppeydi. Önemli toplantılara ve partilere daima çağrılırdı. Çok zekiydi, insanları ve olayları incelemesini iyi bilirdi.

Bay Satterthwaite başını sallayarak mırıldandı. "Bu aklıma gelmezdi... Hayır, hiç gelmezdi."

Terasta yankılanan ayak seslerini duyarak başını çevirdi. Bir iskemleyi çekerek oturan iriyarı, kır saçlı adamın mesleği zeki bakışlı gözlerinde, sevecen ifadeli yüzünde yazılıydı sanki. "Doktor," diye. Sir Bartholomew Strange mesleğinde çok başarılı olmuştu. Tanınmış bir sinir mütehassısıydı. Kraliçenin doğum gününde şövalyelik verilenlerin arasında o da vardı.

Sandalyesini Bay Satterthwaite'inkine yaklaştırarak, "Ne aklınıza gelmezdi?"

dedi. "Açıklayın bakalım."

Bay Satterthwaite, hızla yokuşu çıkan Sir Charles'ı işaret etti. "Sir Charles'ın bu kadar zaman böyle sakin bir hayata dayanabileceği hiç aklıma gelmezdi. Bu adeta bir sürgün hayatına benziyor."

"Ah, gerçekten! Ben de öyle." Doktor başını arkaya atarak kahkahayla güldü.

"Charles'ı ta çocukluğumuzdan beri tanırım. Oxford Üniversitesinde de beraberdik. Daima aynıydı o. Özel hayatında, sahnedekinden daha üstün bir oyuncuydu! Her zaman rol yapar Charles. Bu elinde değil. Artık onda bir huy halini aldı. Charles bir odadan çıkmaz. "Sahneden ayrılır." Ve tabii bunu yaparken anlamlı, önemli bir söz de söyler. Ama o rol değişikliğinden de hoşlanır. İki yıl önce sanat hayatını bıraktı. Sakin bir köyde yaşamak istediğini söylüyordu. Dünyadan elini eteğini çekecek ve eski aşkı denize dönecekti. Buraya gelerek bu villayı yaptırttı. Charles'a göre sade bir köy kulübesi bu. Ve bu lüks villada üç banyo, türlü modem gereç var! Ben de sizin gibi bu yaşantıya dayanamayacağını düşünüyordum, Satterthwaite. Neticede Charles da bir insan. Ve onun her zaman seyircilere ihtiyacı var. İki üç emekli kaptan, birkaç yaşlı kadın ve bir rahip.

Charles için karşılarında rol yapacağı uygun ve yeterli bir grup değil bu. Ben bu "denizi seven basit bir erkek" rolünün ancak altı ay süreceğini sanıyordum.

Açıkçası bundan bıkacağını düşünüyordum. Bundan sonra Monte Carlo'da dünyadan bıkmış, tecrübeli bir erkek veya İskoçyalı bir derebeyi rolüne çıkacağından emindim. Charles'ın repertuvarı geniştir."

Doktor sustu. Uzun bir konuşma olmuştu. Patikayı tırmanan adama bakarken gözlerinde sevgi ve neşe vardı. Sir Charles bir iki dakika sonra yanlarına erişecekti.

Sir Bartholomew, "Sanırım yanılmış olduğumuz anlaşılıyor," diye ekledi. "Sakin hayattan hâlâ bıkmadı."

Bay Satterthwaite de hatırlattı. "Bazen melodrama kaçan tavırlar takınan kimseler hakkında yanlış yargıya varılır. İnsan onların bazı iddialarını ciddiye almaz."

Doktor başını salladı. "Evet. Bu doğru."

Sir Charles neşeyle, "Merhaba!" diye seslenerek terasın basamaklarından çabucak çıktı. "Mirabelle bugün şahaneydi. Gelmeliydiniz, Satterthwaite."

Bay Satterthwaite başını salladı. Manşı çok kere aştığı için midesinin denize dayanıklılığı konusunda büyük hayalleri yoktu. Ayrıca o sabah yatak odasının penceresinden Mirabelle'i izlemişti. Sert bir rüzgâr vardı. Ve Bay Satterthwaite karada olduğu için de Tanrı'ya şükretmişti.

Sir Charles hizmetçiden içki getirmesini istedi.

Sonra da doktor arkadaşına, "Sen de gelmeliydin, Tollie," dedi. "Muayenehanende oturup hastalarına denizin çok iyi geleceğini söylemiyor musun?"

Sir Bartholomew, "Doktor olmanın en iyi tarafı," diye cevap verdi. "Önerilerini yerine getirmek zorunda olmamandır."

Sir Charles güldü. Hâlâ farkına varmadan neşeli, canlı denizci rolünü oynuyordu.

İnanılmayacak kadar yakışıklı bir erkekti, Sir Charles. Atletik yapılı vücudu biçimli, ince, neşeli ifadeli yüzünün hatları düzgündü. Şakakları ağarmış olan saçları ona daha dikkati çeken, kibar bir hava veriyordu. Yüzünden ne olduğunu anlamak mümkündü. Önce bir 'centilmen', sonra da bir aktördü o.

Doktor sordu. "Tekneyle yalnız başına mı çıktın?"

"Hayır." Sir Charles içkisini tiril tiril üniformalı orta hizmetçisinden aldı.

"Yardımcım vardı. Yani şu... Egg adlı kız."

Sesinde acayip bir ifade belirmişti. Adeta utanca benzer bir şey. Bu Bay Satterthwaite'in kafasını çabucak kaldırmasına neden oldu. "Miss Lytton - Gore'u mu kastediyorsunuz? O yelkenlilerden anlıyor değil mi?"

Sir Charles acı acı güldü. "Benim kendimi denize ilk defa çıkan bir insan gibi hissetmeme neden oluyor. Ama Egg'in sayesinde yelkenciliği öğrenmeye başlıyorum."

Bay Satterthwaite'in kafasında düşünceler süratle birbirini kovalıyordu.

"Acaba?... Egg Lytton - Gore... Belki Sir Charles'ın buradan bıkmamasının nedeni o kız. Pek hoştur o."

Sir Charles sözlerini sürdürdü. "Ah, deniz... Deniz gibi güzel hiçbir şey yok.

Güneş, rüzgâr, deniz ve dönebileceğiniz küçücük bir kulübe." Ve büyük bir hoşnutlukla arkasındaki üç banyolu, her odasında sıcak ve soğuk su bulunan, kaloriferli, üç hizmetçi ve bir aşçının çalıştığı şahane villaya baktı. Sir Charles'ın sade yaşantı konusundaki fikirleri biraz acayipti anlaşılan.

Uzun boylu, son derecede çirkin bir kadın evden çıkarak onlara doğru geldi.

"Günaydın, Miss Milray."

"Günaydın, Sir Charles... Günaydın..." Kadın başıyla diğerlerine hafif bir selam verdi. "Akşam yemeğinin listesi bu. Bunda bir değişiklik yapılmasını ister misiniz?"

Sir Charles listeyi alarak mırıldandı. "Bakayım... Hım... Çok güzel... Herkes dört buçuk treniyle gelecek."

"Holgate'e gereken emirleri verdim. Ah, aklıma gelmişken. Affedersiniz, Sir Charles, fakat bu gece benim de sizinle birlikte yemek yemem doğru olacak."

Sir Charles şaşırdı, ama kibar bir tavırla, "Çok memnun olurum, Miss Milray,"

dedi. "Fakat... şey..."

Miss Milray sakin sakin açıkladı. "Aksi takdirde sofrada on üç kişi olacaksınız, Sir Charles. Ve çok kimsenin batıl inançları vardır." Sesinden, hayatı boyunca her gece on üç kişiyi hiç çekinmeden aynı sofraya oturtabileceği anlaşılıyordu.

Sözlerini sürdürdü. "Her şey tamam sanırım. Holgate'e Lady Mary ve Babbington'larm arabayla alınacaklarını söyledim. Sanırım öyle olacaktı değil mi?"

"Evet. Ben de size bunu söyleyecektim."

Miss Milray çirkin yüzünde zafer oldu bir gülümseyişle uzaklaştı.

Sir Charles saygıyla, "İşte mükemmel bir kadın," dedi. "Sabahları gelip dişlerimi oymaya kalkışmasından korkuyorum."

Sir Bartholomew, "Her yönüyle becerikli birisi," diye mırıldandı.

Sir Charles, "Miss Milray altı yıldır yanımda," dedi. "Önce Londra'da sekreterliğimi yapıyordu. Burada bir tür kâhyalık görevi yüklendi. Burayı saat gibi düzenli bir şekilde yönetiyor. Ama artık gidiyor."

"Neden?"

Sir Charles kuşkulu bir tavırla burnunu oğuşturdu. "Yatalak bir annesi olduğunu iddia ediyor. Açıkçası ben bu hikâyeye inanmıyorum. Öyle bir kadının annesi olamaz. Miss Milray'in bir 'di-namo'dan çıkıverdiğinden eminim. Hayır, gitmek istemesinin başka bir nedeni olmalı."

Sir Bartholomew, "Herhalde etraftakiler dedikodu yapıyorlar," diye cevap verdi.

"Dedikodu mu yapıyorlar?" Aktör hayretle arkadaşına baktı. "Ne hakkında?"

"Charles'cığım, dedikodunun ne olduğunu bilirsin."

"Yani Miss Milray'le... benim hakkımda mı konuşuyorlar? O suratla? O yaşta?"

"Kadın herhalde henüz ellisinde değil."

"Herhalde." Sir Charles bir an bu sorunu düşündü. "Fakat Tollie, Miss Milray'in yüzüne dikkat ettin mi? Evet onun da iki gözü, bir ağzı ve burnu var. Ama bu

"yüz" diye tanımlanacak bir şey değil. Bir kadın yüzü yani. Buradaki en rezalet düşkünü bir dedikodu kumkuması bile öyle bir suratla bir skandali birbirine bağlayamaz."

"Sen ihtiyar İngiliz kızlarının hayal gücünü küçümsüyorsun."

Sir Charles başını salladı. "Buna inanmam. Miss Milray'in öyle korkunç, saygıdeğer bir hali var ki... Bu ihtiyar İngiliz kızlarını bile etkiler. O canlı bir saygıdeğerlik ve dürüstlük örneği. Ve işe yarayan bir kadın. Ben sekreterlerimi daima günah kadar çirkin kadınlardan seçerim."

"Akıllı bir adamsın."

Sir Charles birkaç dakika derin derin düşündü.

Sir Bartholomew sessizliği bozmak için, "Bugün kimler geliyor?" diye sordu.

"Angie..."

"Angela Sutcliffe mi? Bu iyi."

Bay Satterthwaite ilgiyle öne doğru eğildi. Konukların kimler olduğunu öğrenmeyi çok istiyordu. Angela Sutcliffe çok tanınmış bir aktristi. Artık genç değildi, ama halk hâlâ ona hayrandı. Zekâsı ve sevimliliğiyle ün yapmıştı.

"Sonra... Dacres'lar."

Bay Satterthwaite başını salladı. Bayan Dacres, ünlü moda evi 'Ambrosine'in sahibiydi. Tiyatro programlarında çoğunlukla şöyle bir yazıya rastlardınız.

'Miss Falan - filan'ın birinci perdedeki kıyafetleri Ambrosine tarafından hazırlanmıştır. Kocası Bay

Dacres biraz esrarengiz bir adamdı. Zamanının önemli bir kısmını at yarışlarında geçirirdi. Kendisi de vaktiyle 'Grand National' yarışında jokeylik etmişti.

Sonra bir şeyler olmuştu. Kimse bu konuda bir şey bilmiyordu, ama bir hayli dedikodu çıkmıştı. Öyle açık açık araştırma filan yapılmamıştı. Ama nedense Freddie Dacres'dan söz edildiği zaman herkes hafifçe kaşını kaldırmaya başlamıştı.

"Sonra... oyun yazarı Anthony Astor."

Bay Satterthwaite, "Ah, tabii," dedi. "Tek Taraflı Yol' oyununu yazan kadın.

Eser pek beğenildi. Ben de oyunu iki kez gördüm." Anthony Astor'un isminden sanılacağı gibi erkek değil de kadın olduğunu bildiğini açıkladığı için pek memnundu.

Sir Charles, "Evet, öyle," diye cevap verdi. "Onun asıl adını unuttum. Wills'ti sanırım. Ben onunla bir kere karşılaştım. Yazarı, sırf Angela'yı memnun etmek için çağırdım... İşte konuklar bu kadar."

Doktor sordu. "Ya civardan gelecek olanlar?"

"Ah, onlar mı? Önce... Babbington'lar, Babbington buranın rahibi, iyi bir adam.

Öyle fazla papaz tavırları takınmıyor. Karısı da, gerçekten hoş bir insan. Bana bahçıvanlık konusunda nutuklar çekiyor. Onlar geliyorlar... Sonra Mary'yle Egg.

Hepsi bu kadar... Ah, hayır, Manders adlı bir genç de var. Gazeteci mi ne?

Yakışıklı bir genç. İşte grup bu kadar."

Bay Satterthwaite her şeyin düzgün olmasını isterdi. Onun için konukları saydı.

"Miss Sutcliffe... bir, Dacres'lar... üç, Anthony Astor... dört, Lady Mary'yle kızı... altı, rahiple karısı... sekiz, genç adam... dokuz. Biz... on iki. Ya siz ya da Miss Milray yanlış hesapladınız, Sir Charles."

Sir Charles kendinden emin bir tavırla, "Miss Milray yanılmış olamaz," dedi. "O

kadın hiçbir zaman hata yapmaz. Durun bakayım: Ah, evet haklısınız. Bir konuyu unuttum." Güldü. "Bunu duysaydı herhalde çok sinirlenirdi. Şimdiye kadar rastladığım en kendini beğenmiş adam o."

Bay Satterthwaite'in gözlerinde alaycı bir pırıltı belirdi. Çünkü o kendini beğenmiş insanların en başında aktörlerin geldiğini düşünürdü. Sir Charles Cartwright'in farklı olduğuna da inanmıyordu. "Kim bu bencil adam?" diye sordu.

Sir Charles, "Ufak tefek, acayip bir adam," dedi. "Ama doğrusu çok da tanınmış

biri. Belki ondan söz edildiğini duymuşsunuzdur. Hercule Poirot. Belçikalı."

Bay Satterthwaite mırıldandı. "Şu özel dedektif. Onunla tanışmıştım, ilgi çekici bir insan."

Sir Charles, "Tip bir adam," dedi.

Sir Bartholomew açıkladı. "Ben onunla hiç tanışmadım. Ama hakkında çok şey duydum. Herhalde işittiklerimin çoğu hikâye. Eh Charles, bu hafta sonu bir cinayet işlenmeyeceğini umalım."

"Neden? Evde bir dedektif olduğu için mi? Sen arabayı atın önüne koşuyorsun, Tollie!"

"Bu benim varsayımlarımdan biridir."

Bay Satterthwaite, "Nedir bu varsayım?" diye sordu.

"Olaylar insanlara gelir. İnsanlar olaylara gitmez. Neden bazı kimselerin yaşantısı çok heyecanlı, bazılarının da sıkıcıdır? Çevreleri yüzünden mi? Hiç de değil. İnsan dünyanın bir ucuna gider, yine de başına bir şey gelmez. O bir yere erişemeden bir hafta önce katliam olur. Oradan ayrıldıktan bir gün sonra da şiddetli bir deprem. Binemeyip kaçırdığı gemi kazaya uğrar. Başka bir adam küçük bir kasabada oturur. Her gün şehre, işine gider. Ama başına türlü şeyler gelir.

Şantajcılarla, güzel kızlarla, gangsterlerle karşılaşır... Senin Hercule Poirot gibi kimselere gelince, onların cinayet aramalarına gerek yoktur. Çünkü cinayet onları bulur."

Bay Satterthwaite. "O halde," dedi. "Miss Milray'in bize katılması iyi olacak.

Böylece sofraya on üç kişi oturmayız."

Sir Charles hoşgörülü bir tavırla, "Madem bu kadar istiyorsun, cinayet senin olsun, Tollie," dedi. "Ama benim bir tek şartım var. Ceset olarak beni seçmesinler."

Üç adam gülerek içeri girdiler.

Bay Satterthwaite'in en çok ilgilendiği şey insanlardı. Erkeklerden çok kadınlar ilgisini uyandırırdı onun. Tam bir erkek olmasına rağmen, kadınları çok iyi anlardı.

Bu akşam da modern bir dekoratörün lüks bir gemi kamarası havası verdiği salonda oturmuş, ilgiyle Cynthia Dacres'ın saçlarının yeni rengini inceliyordu.

Yeşilimsi bronz rengi, Bay Satterthwaite boyanın Paris'ten geldiğinden emindi.

Bayan Dacres uzun boylu, ince bir kadındı. Cildi ya güneşten yanmıştı ya da boyayla bu renge sokulmuştu. Bayan Dacres kaşlarını incecik almış, kirpiklerine bol bol siyah rimel sürmüştü. Uzun etekli şık akşam tuvaleti koyu mavi, ışıltılı bir kumaştan yapılmıştı.

Bay Satterthwaite, Cynthia Dacres'ı takdirle süzerek, "Akıllı bir kadın," diye düşündü. "Acaba içyüzü nasıl?"

Bayan Dacres ağır ağır konuşuyordu, "imkânsızdı bu hayatım. Bir şey ya olur ya olmaz. Bu da olacak gibi değildi."

Sir Charles şiddetle kokteyl 'şeykır'ını sallıyor. Angela Sut-cliffe'le konuşuyordu. Ünlü aktris uzun boylu, kır saçlı, güzel gözlü bir kadındı.

Dudakları alaycı bir ifadeyle bükülmüştü.

Dacres ise Bartholomew Strange'le lafa dalmıştı. "Ladisbo-urne'un durumu meydanda. Bütün hara biliyor bunu." Ufak tefek, kırmızı yanaklı, tilki suratlı bir adamdı. Biraz hilekâr bakışlı gözleri, ince bir bıyığı vardı. Tiz bir sesle, kesik kesik konuşuyordu.

Bay Satterthwaite'in yanında Anthony Astor veya asıl adıyla Miss Wills oturuyordu. Kadının "Tek Taraflı Yol" adlı oyununun,

Londra'da yıllardan beri görülen oyunların en cüretli ve en neşelisi olduğu söyleniyordu. Miss Wills uzun boylu ve zayıftı. Çenesi geriye doğru, biçimsiz kıvrılmış saçları sarıydı. Kelebek gözlük takmış, yeşil şifondan son derece biçimsiz bir tuvalet giymişti. Sesi ahenksizdi.

Miss Wills, "Güney Fransa'ya gittim," diyordu. "Ama açıkçası orada pek eğlenemedim, insanlar hiç de dost halli değillerdi. Ama tabii bu benim işim için yararlı bir şey. Bütün olanları görmek yani..."

Bay Satterthwaite, zavallı kadın, diye düşündü. Başarısı yüzünden, rahat ettiği yerde oturması imkânsız artık. Yani küçük bir şehirde, bir pansiyonda. Oysa orada olmayı öyle istiyor ki.

Eserlerle yazarları arasındaki fark onu şaşırtıyordu. Anthony Astor'un piyesi ince nüktelerle doluydu. Miss Wills'in uçuk mavi gözlerinin zekâ dolu olduğunu fark etti. Kadın şimdi Bay Satterthwaite'i biraz rahatsız eden bir tavırla onu inceliyordu. Sanki Miss Wills adamın hem dış görünüşünü, hem de içyüzünü ezberlemeye çalışıyordu.

Sir Charles kadehlere kokteyl dolduruyordu.

Bay Satterthwaite ayağa fırladı. "Size bir kokteyl alayım."

Miss Wills kıkır kıkır güldü, "iyi olur."

Kapı açıldı, hizmetçi Temple, Lady Mary Lytton - Gore'un, Bay ve Bayan Babbington'un ve Miss Lynton - Gore'un geldiğini haber verdi.

Bay Satterthwaite, Miss Wills'e kokteylini götürdükten sonra usulca Lady Mary Lytton - Gore'a yaklaştı. Soylulara bayılırdı. Ayrıca, züppelik bir tarafa, kibar kadınlardan hoşlanırdı. Gerçekten Lady Mary de kibar bir hanımefendiydi.

Lady Mary, kızı üç yaşındayken dul kalmıştı. Parası da yoktu. Bu yüzden Loomouth'a gelerek küçük bir ev tutmuştu. O zamandan beri kızıyla ve ona çok bağlı olan hizmetçisiyle orada oturuyordu. Lady Mary elli beş yaşında olmasına rağmen daha

ihtiyar duran, uzun boylu, ince bir kadındı. Yüzünde tatlı ve biraz da utangaç bir ifade vardı. Kızını çok seviyor, ama ondan biraz da çekiniyordu.

Nedense herkesin 'Egg' diye çağırdığı Hermoine Lytton -Gore annesine pek benzemiyordu. Lady Mary'den daha canlı ve hareketliydi. Güzel değildi, ama gerçekten çekici bir kızdı. Orta boylu, siyah saçlı ve ela gözlüydü.

Genç kız durmuş yeni gelmiş olan Oliver Manders'le konuşuyordu. "Yelkenle dolaşmaktan neden bu kadar sıkıldığını anlayamıyorum. Bir zamanlar bayılırdın."

"Egg, hayatım, insan büyüyor." Yirmi beş yaşlarında, çok yakışıklı bir gençti, Oliver Manders.

Bay Satterthwaite, yalnız... diye düşündü. Haddinden fazla mı yakışıklı acaba?

Yoksa... Manders'te yabancılara has bir hal mi var? Tam İngiliz değil mi?

Başka biri de Oliver Manders'i inceliyordu. Kafası yumurta biçimli, pos bıyıklı, ufak tefek bir adam. Bay Satterthwaite, Mösyö Hercule Poirot'ya kendini hatırlattı. İlk karşılaştıkları zaman Belçikalı ona çok nazik davranmıştı. Şimdi de öyle. Fakat eskisinin aksine bugün Hercule Poirot'nun gözlerinde o neşeli pırıltı yoktu. Ciddi ve biraz da üzgün gibiydi.

Loomouth rahibi Leonard Babbington, Lady Mary'yle Bay Satterthwaite'e katıldı.

Saygılı tavırlı, yorgun gözleri şefkat dolu, altmışını geçmiş bir adamdı.

Rahip, Bay Satterthwaite'e, "Sir Charles aramızda yaşadığı için şanslıyız,"

dedi. "Bize çok iyi ve cömert davrandı. Bizim için iyi ve hoş bir komşu. Lady Mary'nin de benimle aynı fikirde olduğundan eminim."

Orta hizmetçisi elinde kokteyl tepsisiyle yaklaşırken Bay Satterthwaite, kadınların annelik tarafları ne kadar güçlü, diye düşündü. Bir bakıma eski kafalı olduğu için bunu takdir de ediyordu.

Egg elinde bir kadehle çabucak onlara yaklaştı. "Sen de bir kokteyl içebilirsin, anneciğim."

Lady Mary uysal uysal, "Teşekkür ederim, yavrum," dedi.

Bay Babbington mırıldandı. "Karımın da benim bir kokteyl içmeme izin vereceğini sanıyorum." Usulca güldü.

Bay Satterthwaite, Sir Charles'a gübreleme konusunda heyecanlı bir konferans vermekte olan Bayan Babbington'a bir göz attı. Kendi kendine, gözleri güzel, dedi.

Bayan Babbington iriyarı, üstü başı fazla derli toplu olmayan bir kadındı. Hayat doluydu, iyi huylu bir kadın olduğu anlaşılıyordu.

Lady Mary öne doğru eğildi. "Bay Satterthwaite, biz içeri girdiğimiz sırada konuştuğunuz kadın kimdi? Şu yeşil elbiseli olan."

"Oyun yazarı Anthony Astor."

"Ne? O kansız cansız genç kadın mı? Ah..." Lady Mary kendini topladı. "Ne kötüyüm! Ama çok şaşırdım. Onda başarılı bir yazar hali yok. Yani... daha çok beceriksiz bir dadıya benziyor."

Lady Mary, Miss Wills'i öyle güzel bir şekilde tanımlamıştı ki, Bay Satterthwaite dayanamayarak güldü. Bay Babbington, dostça bakışlı miyop gözlerini kısmış, salonda ileriye doğru bakıyordu. Kokteylinden bir yudum aldı, sanki boğuluyormuş gibi hafif bir ses çıkardı.

Bay Satterthwaite neşeyle, kokteyle alışık olmadığı belli, diye düşündü.

Herhalde bunu modernlik sayıyor, ama kokteyllerden hoşlanmıyor.

Bay Babbington içkisinden azimle bir yudum daha olarak yüzünü hafifçe buruşturdu. "Sözünü ettiğiniz şuradaki hanım mı?... Ah, Tanrım..." Elini boğazına götürdü.

Egg Lytton - Gore'un sesi odada yankılandı. "Oliver, seni kurnaz Yahudi..."

Bay Satterthwaite kendi kendine, ah, tabii, dedi. Tamam. Manders Musevi.

Fakat... Egg'le ne kadar hoş bir çift oluşturu-

yorlar! İkisi de çok genç ve çok hoş. Durmadan da kavga ediyorlar. Bu iyiye alamettir daima.

Yanından gelen bir ses düşüncelerinin yarıda kesilmesine neden oldu. Bay Babbington ayağa kalkmıştı. Öne arkaya sallanıyordu. Yüz hatları çarpılmıştı.

Egg'in berrak sesi dikkatleri rahibin üzerine çekti. Fakat o arada Lady Mary de ayağa fırlamış, elini endişeyle Bay Babbington'a uzatmıştı.

Egg, "Bakın, bakın," diye bağırdı. "Bay Babbington rahatsızlandı."

Sir Bartholomew Strange telaşla ilerleyerek rahibi tuttu. Onu adeta odanın bir tarafındaki kanepeye kadar taşıdı. Diğerleri onların çevresini sardılar. Aciz, fakat endişeliydiler.

İki dakika sonra doktor doğrularak başını salladı. Lafı ağzında gevelemenin yararı olmayacağını bildiği için açık açık, "Çok üzgünüm," dedi. "Öldü."

Sir Charles kapıdan başını uzattı. "Bir dakika gelir misiniz, Satterthwaite?"

Aradan bir buçuk saat geçmiş kargaşalığın yerini suskunluk almıştı. Lady Mary ağlayan Bayan Babbington'u salondan çıkarmış, daha sonra da onu eve götürmüştü.

Miss Milray telefonun başında, ne becerikli bir kadın olduğunu kanıtlamıştı.

Köyün doktoru gelerek işe el koymuştu sonunda. Konuklara sade bir yemek verilmiş, sonra hepsi aralarında anlaşarak kendi odalarına çekilmişlerdi. Bay Satterthwaite de kendi odasına gitmek üzereyken, Sir Charles rahibin öldüğü salondan onu çağırmıştı.

Bay Satterthwaite titrememeye çalışarak odaya girdi. Artık ölümle karşılaşmaktan hoşlanmayacak kadar yaşlanmıştı. Çün-

- 19-

kü belki de yakında kendisi de... Ama şimdi bunu neden düşünüyordu?

Bay Satterthwaite kendi kendine, azimle, "Ben daha yirmi yıl yaşarım," dedi.

Lüks kamaraya benzeyen salonda onlardan başka bir de Sir Bartholomew Strange vardı. Doktor, Bay Satterthwaite'i görünce başını salladı. "Satterthwaite'in yardımı dokunur. Hayatı bilir ol."

Bu sözlerden biraz şaşıran yaşlı adam doktorun yanındaki koltuğa oturdu. Sir Charles salonda bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. Yumruklarını yarı sıkmayı unutmuştu. O sırada denizci hali de yoktu.

Sir Bartholomew, "Charles durumdan hoşlanmıyor," diye açıkladı. "Yani ihtiyar Babbington'un ölümünden demek istiyorum."

Bay Satterthwaite durumu anlamaya çalışarak düşünceli bir tavırla, "Çok üzücü bir olay," diye mırıldandı. "Çok üzücü."

Sir Bartholomew doktorlara has o tavırlarla, "Hım..." dedi. "Evet. Sarsıcı."

Sir Charles odada dolaşmaktan vazgeçerek durdu. "Başka birinin bu rahip gibi öldüğünü gördün mü hiç, Tollie?"

Sir Bartholomew düşünceli bir tavırla, "Hayır," dedi. "Gördüğümü iddia edemem."

Kısa bir duraklamadan sonra ekledi. "Fakat senin sandığın kadar fazla ölüm vakasıyla da karşılaşmış değilim. Bir sinir mütehassısı, hastalarının çoğunu öldürmez. Onları sağ tutar ve böylece kendine bol bir gelir de sağlar. MacDougal'in benden çok ölüm gördüğünden eminim."

Doktor MacDougal, Miss Milray'in çağırdığı köy hekimiydi... Sir Charles başını salladı. "MacDougal rahibin öldüğünü görmedi. O geldiği sırada Bay

Babbington çoktan ölmüştü. Biz sadece ona gördüklerimizi anlatabildik. Sen de öyle.

MacDougal da rahibin kriz geçirmiş olduğunu açıkladı. Babbington'un yaşlı oldu-

ğundan, sağlığının iyi sayılmayacağından söz etti. Ama bu bana yeterli gelmiyor."

Doktor homurdandı. "Herhalde bu durum MacDougal'ın da hoşuna gitmedi. Ama bir doktor bir şeyler söylemek zorundadır. "Kriz" iyi bir laftır. Hiçbir anlamı yoktur, ama doktor olmayanları tatmin eder. Sonra... ne de olsa Bay Babbington yaşlıydı. Karısının söylediğine göre sağlığı da son zamanlarda bozulmuştu. Belki şüphelenilmeyen bir derdi vardı."

"Bu tipik bir kriz mi?"

"Nasıl tipik bir kriz mi?"

"Yani bilinen bir hastalıkla ilgili bir kriz olabilir mi bu?"

Sir Bartholomew, "Tıp eğitimi görmüş olsaydın," dedi. "Tipik vaka diye bir şey olmadığını bilirdin."

Bay Satterthwaite sordu. "Siz ne olduğunu düşünüyorsunuz, Sir Charles?"

Aktör cevap vermeksizin eliyle belirsiz bir işaret yaptı.

Sir Bartholomew güldü. "Bunu Charles kendisi de bilmiyor. Sadece işi melodrama döküyor. Bu da normal."

Sir Charles ona sitemle baktı. Yüzünde dalgın ve düşünceli bir ifade belirmişti.

Bay Satterthwaite birdenbire aktörün bu kere hangi rolü oynadığını anladı. Ünlü oyunda Gizli Servis'in şefi Aristide Duval, esrarı çözmeye çalışıyordu. Yaşlı adam bir dakika sonra yanıl-madığını anladı. Sir Charles farkına varmadan yürürken hafifçe topallıyordu. Aristide Duval'de zaten "Topal Adam" diye tanınıyordu ajanlar arasında.

Sir Bartholomew, Sir Charles'ın anlamsız kuşkularını aman-sızca incelemeyi sürdürdü. "Neden kuşkulanıyorsun, Charles? İntihardan mı? Cinayetten mi?

Zararsız, yaşlı bir rahibi öldürmeyi kim ister? İnanılacak gibi değil... Ama tabii sen şöyle heyecanlı bir olay peşindesin. Kokteylin içinden yeni ve izi belli olmayan bir zehir çıkmasını istiyorsun."

Sir Charles yüzünü buruşturdu. "Bunu istediğimden pek de emin değilim. O

kokteylleri benim yaptığımı unutma, Tollie."

"Birdenbire canice duygulara kapıldı, öyle mi? Herhalde bizim vücutlarımızda etki gecikti. Ama hepimiz sabah olmadan öleceğiz."

"Şakayı bırak..." Sir Charles öfkeyle sustu.

Doktor, "Aslında şaka etmiyordum," dedi. Sesi birdenbire değişmişti. Ciddi ve haşindi şimdi. "Zavallı ihtiyar Babbington'un ölümüyle alay etmiyorum. Ben sadece senin fikrine gülüyorum, Charles. Çünkü... Senin düşüncesizliğin yüzünden başkalarına kötülük etmeni istemiyorum."

Sir Charles bağırdı. "Kötülük mü?"

"Bay Satterthwaite, belki siz benim ne demek istediğimi an-lıyorsunuzdur."

Bay Satterthwaite, "Tahmin ettiğimi sanıyorum," dedi.

Sir Bartholomew sözlerini sürdürdü. "Anlamıyor musun, Charles? O yersiz kuşkuların bazı kötü sonuçlar doğurabilir. Böyle şeyler çabuk duyulur. Hiçbir aslı olmayan cinayet kuşkuları, Bayan Babbington'un ciddi bir

şekilde üzülmesine ve ıstırap çekmesine yol açabilir. Ben böyle şeylerin olduğunu bir iki kez gördüm. Ani bir ölüm... Birkaç gevezenin sözleri... Ve sonra gitgide güçlenen, kimsenin durduramadığı dedikodular. Charles, bunun ne kadar gereksiz ve zalimce bir şey olduğunu anlayamıyor musun? Sen sadece hayal gücünün dizginlerini bırakmışsın."

Aktör kararsız bir tavırla, "Ben bunu düşünmemiştim," diye itiraf etti.

"Sen çok iyi bir insansındır, Charles. Ama daima hayal gücünün etkisinde kalırsın. Haydi, haydi. Birinin kimseye bir zararı olmayan o zavallı ihtiyarı öldürebileceğine gerçekten inanmıyorsun ya?"

Sir Charles, "Herhalde," dedi. "Evet, dediğin gibi, gülünç bir şey bu.

Affedersin, Toilie. Fakat benimki de oyun değildi. Bana gerçekten bu işte bir terslik varmış gibi geliyordu."

Bay Satterthwaite hafifçe öksürdü. "Bir teklifte bulunabilir miyim? Bay Babbington salona girdikten birkaç dakika sonra rahatsızlandı. Yani kokteylini içtikten hemen sonra. Ben onun içkisini yudumlarken yüzünü buruşturduğunu fark ettim. Önce bunun nedenini, kokteyle alışık olmaması sandım. Fakat... Bay Babbington intihar etmiş olabilir. Belki bir doktor ona çaresiz bir hastalığı

olduğunu söylemiştir. Kanser gibi örneğin. Onun için Bay Babbington'un bize belli etmeden kadehine zehir koymuş olabileceğini düşünüyorum... Bu odadaki takımlara henüz dokunulmamış olduğunu görüyorum. Kokteyl kadehleri bırakıldıkları yerde duruyor. Şu Bay Babbington'unki. Bunu iyi biliyorum. Çünkü burada oturmuş, onunla konuşuyordum. En iyisi, Sir Bartholomew kadehteki içkiyi tahlil ettirsin. Bu usulca, dedikoduya yol açmadan yapılabilir?"

Sir Bartholomew kalkarak kadehi aldı. "Pekâlâ, Charles. Bu noktaya kadar suyuna gideceğim. Ama seninle on sterline bahse girerim. Kadehte cin ve vermuttan başka bir şey bulunmayacak."

Sir Charles, "Kabul," dedi. Sonra alaycı bir gülümseyişle ekledi. "Biliyor musun, Tollie, böyle şeylerin aklıma gelmesinin bir nedeni de sensin."

"Ben mi?"

"Evet, bu sabah tuttun, cinayetten söz ettin. Hercule Po-irot'nun fırtınayı haber veren yelkovan kuşu gibi bir insan olduğunu, cinayetlerin onu izlediğini söyledin. Belçikalı buraya gelir gelmez içimizden biri şüpheli bir şekilde öldü.

Tabii benim de aklıma hemen cinayet geldi."

Bay Satterthwaite, "Acaba..." diye başladı.

Sir Charles, "Evet," dedi. "Bunu ben de düşündüm... Ne dersin, Tollie? Ona bu konuda ne düşündüğünü soralım mı? Yoksa ayıp mı olur?"

Bay Satterthwaite, "Doğru," diye mırıldandı. "Profesyonel bir şarkıcıdan bir toplantıda size şarkı söylemesini isteyemezsi-

niz. Acaba insan profesyonel bir dedektiften hafiyelik etmesini isteyebilir mi?

Evet, iyi bir soru."

Sir Charles, "Sadece fikrini soracağız, ama," dedi.

O anda kapıya usulca vuruldu. Hercule Poirot eşikte belirdi. Yüzünde özür dilermiş gibi bir ifade vardı.

Sir Charles bağırdı. "Buyurun, buyurun. Biz de sizden söz ediyorduk."

"Rahatsız etmeyeyim..."

"Ne münasebet! Bir içki için."

"Teşekkür ederim, hayır. Ben viski pek içmem."

Sir Charles konuğunu bir koltuğa oturtarak hemen konuya girdi. "Lafı ağzımda geveleyecek değilim. Biz de sizden ve... bu gece olanlardan söz ediyorduk, Mösyö Poirot. Bakın, sizce bu işte bir terslik var mı?"

Poirot kaşlarını kaldırdı. "Terslik mi? Nasıl bir terslik?"

Sir Bartholomew, "Arkadaşım, Bay Babbington'un bir cinayete kurban gittiğini sanıyor," diye açıkladı.

"Ama siz bu fikirde değilsiniz, öyle mi?"

"Biz sizin ne düşündüğünüzü öğrenmek istiyoruz?"

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Tabii, rahip birdenbire hastalandı.

Ani oldu bu. Pek ani."

"Orası öyle."

Bay Satterthwaite intihar varsayımını ve kokteyl kadehinde-ki içkinin tahlil edileceğini anlattı.

Poirot bunu uygun buluyormuş gibi başını salladı. "Hiç olmazsa bir zararı olmaz.

Ben insanları iyi tanırım. Bir kimsenin sevimli, zararsız, yaşlı bir adamı öldürmek isteyeceğini pek sanmıyorum. Fakat intihar fikri de hiç hoşuma gitmiyor. Ama neyse, kokteyl kadehi bize durumu açıklayacaktır."

"Tahlil sonucunda ne öğreneceğiz dersiniz?"

Poirot omzunu silkti. "Bu bakımdan ancak bir tahminde bulunabilirim. Bunu mu öğrenmek istiyorsunuz?"

"Evet."

"Bence kadehte sadece fevkalade bir martininin izlerini bulacaklar." Sir Charles'a doğru bir selam verdi. "Bir adamı kokteylle zehirlemek çok zor bir şeydir. Tepsiye türlü kadeh konulur... İntihara gelince, eğer o şirin rahip intihar etmeyi düşündüyse bile, herhalde bunu bir partide yapmazdı. Bu onun başkalarına önem vermediğini gösterirdi. Oysa Bay Babbington bana ince düşünceli bir insan gibi gelmişti." Bir an durdu. "Madem sordunuz, işte fikrim bu."

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Sir Charles derin derin içini çekti. Pencereyi açarak dışarı baktı. "Fırtına biraz azaldı." Denizci geri gelmiş, Gizli Servis şefi de ortadan kaybolmuştu.

Fakat gözünden bir şey kaçmayan Bay Satterthwaite'e, Sir Charles hâlâ oynayamayacağı o rolü özlüyormuş gibi geldi.

4

"Evet, ama siz ne düşünüyorsunuz, Bay Satterthwaite? Gerçekte ne düşünüyorsunuz?"

Bay Satterthwaite sağa sola baktı, ama kurtuluş yoktu. Egg Lytton - Gore onu rıhtımda kıstırmıştı. Bu modern genç kızlar amansız ve insanı korkutacak kadar da hayat doluydular.

"Sir Charles aklınıza bazı fikirler sokmuş," dedi.

"Hayır, hayır. Ben zaten böyle düşünmeye başlamıştım. Daha başlangıçta. Bay Babbington çok ani öldü."

"Yaşlı bir adamdı ve sağlığı da pek iyi değildi..."

Egg onun sözlerini kesti. "Boş laflar bunlar. Rahibin nefriti ve hafif bir artrözü vardı. Bunlar insanın kriz geçirerek yere serilmesine neden olacak bir dert değildir. Bay Babbington hiçbir zaman kriz geçirmedi. Bence kolu bacağı sızlayıp takırdayarak doksanına kadar yaşardı. Resmi soruşturma konusundaki fikriniz nedir?"

"Şey... bana normal gözüktü."

"Doktor MacDougal'ın tanıklığı hakkında ne düşündünüz? Bir sürü tıp terimi kullandı durdu. Ama bütün o söz bombardımanın gerisinde MacDougal kaçamaklı konuşuyormuş gibi gelmedi mi size? Doktorun bütün o sözleri şu anlama geliyordu.

Ortada ölüme normal nedenlerin yol açmadığını gösterecek hiçbir şey yok... Ama MacDougal ölüme normal sebeplerin yol açtığını da kesinlikle söylemedi."

"Kılı kırk yarmıyor musunuz, yavrum?" "Ama önemli olan doktorun böyle konuşması.

Şaşırmıştı o. Çünkü elinde bir ipucu yoktu. Onun için tıp adamlarına özgü bir havaya bürünmekten başka çare bulamadı. Sir Bartholomew Strange ne düşünüyordu?"

Bay Satterthwaite ünlü doktorun fikirlerini tekrarladı. Egg düşünceli düşünceli,

"Demek o bu fikirde değil," dedi. "Ama tabii o tedbirli bir adamdır. Herhalde Londra'nın tanınmış bir mütehassısı böyle olmak zorundadır."

Bay Satterthwaite ona hatırlattı. "Kadehte cin ve vermuttan başka bir şey yoktu."

"Evet, bu kesin bir sonuç. Ama resmi soruşturmadan sonra olan bir şey beni düşündürdü."

"Sir Bartholomew size bir şey mi söyledi?" Bay Satterthwaite keyifli bir merak duymaya başlamıştı.

"Bana değil, Oliver'a... Oliver Manders'e. O da o akşam villaya yemeğe gelmişti.

Belki Oliver'ı hatırlamıyorsunuz." "Tersine. Çok iyi hatırlıyorum. Sizin iyi arkadaşınız mı?" "Eskiden öyleydi. Ama şimdi durmadan kavga ediyoruz. Londra'da, amcasının bürosunda çalışıyor ve....biraz kendini beğenmiş

tavırlar takınmaya başladı. İşi bırakıp gazeteci olmaktan söz ediyor her zaman. Aslında yazı yazmasını iyi bilir. Ama artık bana bu sözleri boş lafmış gibi geliyor. Oliver zengin olmak istiyor. İnsanlar para konusunda pek iğrenç oluyorlar, değil mi, Bay Satterthwaite?"

Adam o zaman kızın ne kadar genç olduğunu bir kez daha anladı. "Yavrum, insanlar birçok konularda iğrençtir."

Egg neşeyle başını salladı. "Evet. insanların çoğu çok aşağılık. İşte o yüzden ihtiyar Bay Babbington'a çok üzüldüm. Çünkü pek iyi bir insandı. Sonra...

oğlu... Robin'i bir zamanlar... çok beğenirdim. Bir deniz kazasında öldü." Egg gözlerini kırpıştırarak denize doğru baktı, sonra tekrar Bay Satterthwaite'e ve şimdiki zamana döndü. "İşte bu yüzden bu olay beni çok ilgilendiriyor. Belki de rahibin ölümü normal değildi."

"Sevgili yavrum!"

"Bu olay çok garip. Bunu siz de itiraf etmelisiniz."

"Ama demin siz Bay Babbington'un iyi bir adam olduğunu söylediniz. Herhalde bir düşmanı yoktu?"

"İşte olayın garip tarafı da bu ya! Rahibin ölmesi için bir neden bulamıyorum."

"Garip! Kokteylde hiçbir şey yoktu."

"Belki biri enjektörü onun koluna saplayıverdi."

Bay Satterthwaite usulca alay etti. "Ve enjektörün içinde de Güney Amerika yerlilerinin oklarına sürdükleri zehirden vardı."

Egg güldü. "Tamam. İzi bulunmayan bir zehir. Ah, benimle alay ediyorsunuz. Ama belki günün birinde bizim haklı olduğumuzu anlarsınız."

"Bizim?"

"Sir Charles'ın ve benim." Egg hafifçe kızarmıştı.

Bay Satterthwaite, genç kızlar, geçmişleri ilgi çekici, orta yaşlı erkeklerden hoşlanırlar, diye düşündü. Egg'in de onlardan olduğu anlaşılıyor.

Genç kız ansızın, "Sir Charles neden hiç evlenmedi?" diye sordu.

"Şey..." Bay Satterthwaite durakladı. Az kalsın, "ihtiyatlı olduğu için,"

diyecekti. Ama Egg Lytton - Gore'un bu sözleri kabul etmeyeceğini anlıyordu.

Sir Charles Cartwright aktrislerle de, başka kadınlarla da türlü maceralara girişmişti, ama evlilikten daima kaçınmıştı. Egg'in ise daha romantikçe bir neden aradığı belliydi.

"Veremden ölen o kız... Adı R. harfiyle başlıyordu... Şu aktris... Sir Charles ona çok âşık değil miydi?"

Bay Satterthwaite söz konusu kızı hatırlıyordu. Onunla Sir Charles hakkında biraz dedikodu çıkmıştı, ama Bay Satterthwaite aktörün sırf onun anısına sadık kalmak için evlenmediğine kesinlikle inanmıyordu.

Bunu mümkün olduğu kadar usturuplu bir şekilde Egg'e de anlatmaya çalıştı.

Egg, "Herhalde başından bir hayli macera geçti," dedi.

Bay Satterthwaite'in eski kafalılığı tuttu yine. "Şey... öhhö... belki."

Egg, "Erkeklerin başından türlü macera geçmesi hoşuma gider," dedi. "Bu onlarda bir acayiplik olmadığını gösterir."

Bay Satterthwaite'in eski kafalı tarafı yine ağır basmıştı. Ne cevap vereceğini bilemiyordu.

Egg onun sıkıntısını fark etmedi. Düşünceli bir tavırla sözlerini sürdürdü.

"Biliyor musunuz, Sir Charles sanıldığından daha zeki. Tabii gerçi türlü pozlar alıyor, dramatik tavırlar takınıyor, ama bütün bunlara rağmen kafalı bir adam.

Yelkende aslında söylediğinden daha usta. Konuşmasını duyduğunuz zaman onun sadece rol yaptığını sanıyorsunuz, ama aslında öyle değil. Bu meselede de durum aynı. Onun bu sözleri herkesi etkilemek için söylediğini... sadece büyük bir dedektif rolü oynamak istediğini sanıyorsunuz. Ama bana sorarsanız Sir Charles bu rolü gerçekten çok güzel oynardı."

Bay Satterthwaite başını salladı. "Herhalde." Sesinden duyguları anlaşılıyordu.

Egg hemen atıldı. "Ama siz 'Bir Rahibin Ölümü'nün heyecanlı bir macera olduğunu düşünmüyorsunuz. Bu sizin için 'Bir

Akşam Yemeğinde Olan Üzücü Bir Olay.' Sadece toplumsal bir felaket. Peki, Mösyö Poirot ne düşünüyor? Onun bu işlerden anlaması gerekir."

"Mösyö Poirot bize kokteyl tahlil edilinceye kadar beklememizi söyledi. Ama durumda şüphelenilecek bir şey olmadığını düşünüyor."

Egg, "Ah," dedi. "O da yaşlanmaya başladı artık. Mösyö Poirot dergilerin eski sayılarından." Bay Satterthwaite irkildi. Bu hainliğinin farkında olmayan Egg sözlerine devam etti. "Haydi, bize gelin. Annemle bir çay için."

Gururu okşanan Bay Satterthwaite bu çağrıyı kabul etti.

Eve erişince Egg, "Sir Charles'a telefon edip villaya neden dönmediğinizi anlatayım," dedi.

Bay Satterthwaite küçük salonda oturarak Lady Mary'yle gevezelik etti. Söz bir ara Sir Charles'a geldi.

"Onu iyi tanıyor musunuz, Bay Satterthwaite?"

"Kendisiyle samimi değilim. Birkaç yıl önce Sir Charles'ın oynadığı piyeslerden birine para koymuştum. Ondan sonra kendisiyle dost olduk."

Lady Mary gülümsedi. "Çok sevimli biri. Bunu ben de hissediyorum. Egg de.

Herhalde Egg'in Sir Charles'a adeta taptığının farkındasınız?"

Bay Satterthwaite, Lady Mary de bir anne, diye düşündü. Acaba bu 'tapma' onu biraz kaygılandırıyor mu? Ama pek öyle bir hali de yok.

Lady Mary içini çekti. "Egg hayatı pek iyi tanımıyor. Paraca pek kötü durumdayız. Egg'i sosyeteye kuzinlerimden biri takdim etti. Londra'da birkaç toplantıya götürdü. Ama o zamandan beri bu köyden pek ayrılmadı, Egg. Arada sırada bir iki tanıdığa gitti. Bence gençlerin insanları ve dünyanın türlü yerlerini bol bol görmeleri gerekir. Özellikle insanları. Aksi takdirde...

şey... bazen birine çok yakın olmak tehlikeli sonuçlar verebilir."

Bay Satterthwaite, "Evet," der gibi başını salladı. Sir Char-les'ı ve yelkenliyle yapılan gezintileri düşünüyordu. Fakat Lady Mary'nin bunu kastetmediğini kısa bir süre sonra anladı.

"Sir Charles'ın buraya gelmesinin Egg üzerinde büyük etkisi oldu. Burada pek az genç var. Özellikle genç erkekler. Egg'in sadece bir tek kişiyi sık sık gördüğü, başka kimseleri tanımadığı için, kalkıp böyle biriyle evlenmesinden korkuyordum."

Lady Mary saf bir hayretle kızardı. "Ah, Bay Satterthwaite, bilmem bunu nasıl anladınız? Gerçekten onu düşünüyordum. Bir zamanlar Egg'le hep beraberlerdi. Ben eski kafalıyım, ama Oliver'ın bazı fikirleri de beğenilecek gibi değil."

Bay Satterthwaite, "Gençlikte böyle bir dönem geçirilir," dedi: Lady Mary başını salladı. "O kadar korkuyordum ki... Tabii aslında Egg'le birbirlerine uygunlar. Oliver'ı çok iyi tanırım. Son zamanlarda onu yanına alan amcasını da. Çok zengindir. Sorun bu değil. Belki ben gülünç davranıyorum, ama..." Hislerini doğru dürüst açıklamayı başaramadığı için tekrar başını salladı.

"Fakat Lady Mary, herhalde kızınızın kendisinin iki katı yaşta bir erkekle evlenmesini istemezsiniz."

Lady Mary'nin cevabı adamı şaşırttı. "Böylesi daha güvenli olurdu belki. O yaşta bir erkeğin çılgınlıkları da, günahları da geride kalmıştır artık. Hiçbiri önünde değildir."

Bay Satterthwaite bir şey söyleyemeden, Egg yanlarına geldi.

Annesi, "Nerede kaldın, yavrum?" dedi.

"Sir Charles'la konuşuyordum, hayatım. Yapayalnız kalmış." Egg sitemle Bay Satterthwaite'e baktı. "Bana bütün konukların kaçtığını söylemediniz."

"Hepsi dün Londra'ya döndüler. Sir Bartholomew Strange dışında. O yarın sabaha kadar kalacaktı. Ama bu sabah gelen bir telgraf yüzünden acele gitmek zorunda kaldı. Hastalarından biri kritik durumdaymış."

Egg, "Yazık," dedi. "Ben konukları incelemek istiyordum. Belki bir ipucu bulabilirdim."

"İpucumu mu? Ne hakkında, yavrum?"

"Bay Satterthwaite biliyor. Neyse, önemli değil, Oliver hâlâ burada. Ondan yardım isteriz. İstediği zaman kafasını kullanmasını iyi bilir."

Bay Satterthwaite, Karga Yuvası'na döndüğü zaman ev sahibi denize bakan terasta oturuyordu.

"Merhaba, Satterthwaite. Lytton - Gore'larla çay mı içtiniz?"

"Evet. Sizce bir sakıncası yoktu, değil mi?"

"Tabii yoktu. Egg telefon etti. Acayip bir kız Egg."

Bay Satterthwaite, "Çekici," dedi.

"Hım... Evet, öyle sanırım." Sir Charles ayağa kalkarak amaçsızca birkaç adım attı. Birdenbire acı bir sesle, "Keşke bu lanet olasıca yere gelmeseydim," diye ekledi.

Bay Satterthwaite, fena tutulmuş, diye düşündü. Birdenbire aktöre acıdı. Türlü kadının kalbini kırmış olan neşeli ve yakışıklı Charles Cartwright, ellisini geçince birdenbire âşık olmuştu. Ve kendisinin de bildiği gibi bu maceranın sonunda onu hayal kırıklığı bekliyordu. Çünkü sonunda gençler daima gençlere dönerlerdi. Bay Satterthwaite, kızlar aslında kalplerindeki hisleri öyle herkese belli etmezler, diye düşündü. Egg ise Sir Charles'a karşı şiddetli duyguları varmış gibi davranıyor. Bu duygular önemli olsaydı böyle davranmazdı. Aslında o genç Manders'e âşık. Adam tahminlerinde pek yanılmazdı.

Ama belki de göz önüne aldığı bir nokta daha vardı. Kendisi bunun farkında değildi. Bu da, yaşlıları gençliğe verdikleri abartılmış değerdi. Yaşlı bir adam

olan Bay Satterthwaite için, Egg'in ellisini geçkin bir adamı bir gence tercih etmesi inanıla-_

o-ı _ o f

I

mayacak şeydi. Çünkü onun için gençlik, armağanların en sihir-lisiydi.

Egg yemekten sonra telefon ederek Oliver Manders'i bir konsültasyon için getirmek istediğini söylediği zaman Bay Sat-terthwaite'in bu konudaki tahminleri de güçlendi.

Oliver şişkin kapaklı siyah gözleri ve çevik, zarif tavırlarıyla gerçekten yakışıklı bir gençti. Egg'in kendisini oraya sürüklemesine razı olmuştu, ama tembel tavırlarıyla da bu meseleye inanmadığını belirtiyordu.

Sir Charles'a, "Siz onu vazgeçiremez misiniz, efendim?" diye sordu. "Onu böyle enerjik bir hale sokan, bu korkunç denilecek kadar sağlıklı köy hayatı...

Biliyor musun Egg, tiksinilecek kadar canlısın! Zevklerin de pek çocuksu.

Cinayet, heyecan ve buna benzer saçma sapan şeyler."

"Siz bu meseleye inanmıyor musunuz, Manders?"

"Açıkçası rahip yaşlı, iyi bir insandı. Onun doğal olmayan nedenlerle öldüğünü düşünmek saçma."

Sir Charles, "Herhalde haklısınız," dedi.

Bay Satterthwaite ona bir göz attı. Sir Charles bu gece hangi rolde? Eski denizci değil... Gizli servisin şefi de değil. O şimdi yeni ve bilmediğim bir rol oynuyor. Adam bu rolün ne olduğunu anlayınca bayağı şok geçirdi. Sir Charles, başrolü Oliver Man-ders'e bırakmıştı. Kendisi oyunun ikinci derecedeki bir kişisi ro-lündeydi.

Gölgelerin arasında otururken Egg'le Oliver'ı seyre koyuldu, iki genç tartışıyorlardı. Egg heyecanla, Oliver tembel tembel.

Sir Charles her zamankinden yaşlı duruyordu. Yaşlı ve yorgun. Egg birkaç kere ona heyecan ve güvenle birkaç söz söyledi. Ama aktör sesini çıkarmadı.

iki genç on birde villadan ayrıldılar. Sir Charles onlarla birlikte terasa çıkarak, "Taşlı yoldan rahatça inebilmeniz için size cep fenerimi vereyim,"

dedi.

Fakat buna gerek yoktu. Mehtaplı, güzel bir geceydi. İki genç uzaklaştılar.

Yamaçtan inerken sesleri de hafifledi.

Bay Satterthwaite ayın ışıkları uğruna soğuk almak niyetinde değildi. Salona döndü. Sir Charles daha bir süre terasta kaldı. Salona girince de pencereyi kapattı. Bir yan masaya yaklaşarak bir bardağa kendisi için viskiyle soda koydu.

"Satterthwaite," dedi. "Ben yarın buradan ayrılıyorum. Bir daha da dönmeyeceğim."

Fena halde şaşalayan adam, "Ne?" diye bağırdı.

Uyandırdığı hayrete sevinen Sir Charles'ın çehresinde acı bir memnunluk belirdi.

"Bundan başka yapılacak bir şey yok. Burayı satacağım. Bu villanın benim için ne değeri olduğunu hiç kimse bilmeyecek." Sesi etkili bir şekilde hafifledi.

Bütün akşam ikinci derecede role çıkan Sir Charles'ın bencilliği intikamını alıyordu.

Bu da o büyük "vazgeçme" sahnesiydi. Sir Charles'ın değişik dramlarda sık sık oynadığı bir rol. Başkasıyla evli olan kadından vazgeçmek. Sevdiği kızı bırakıp gitmek...

Sir Charles sözlerine devam ederken sesinde derdini gizleyen bir kayıtsızlık vardı. "Zararın neresinden dönülse kârdır... Gençler geçleri isterler. O ikisi birbirleri için yaratılmış. Ben çıkıp gideceğim."

Bay Satterthwaite sordu. "Nereye?"

Aktör kaygısız bir hareket yaptı. "Nereye olursa... önemli mi?" Sonra sesinde değişik bir ifadeyle ekledi. "Herhalde Monte Carlo'ya. Kalabalığın ortasına...

veya çölün ortasına... Önemli mi? Benliğinin derinliklerinde her insan yapayalnızdır. Ben hep yalnızdım zaten."

Bunun "sahneden çıkış cümlesi" olduğu belliydi.

Başıyla Bay Satterthwaite'e selam vererek salondan ayrıldı.

Bay Satterthwaite de ayağa kalkarak ev sahibini izlemeye hazırlandı. Hafifçe gülerek, "Ama çölün ortasına gitmeyecek," diye düşündü.

Ertesi sabah Sir Charles, "Londra'ya gitmem gerekiyor, Sat-terthwaite," diye açıkladı. "Kusuruma bakmayacağınızı umarım. Benim yüzümden misafirliğinizi kısa kesmeyin, aziz dostum. Sizinle yarına kadar kalmanızı kararlaştırmıştık.

Tavistock'a Har-bertson'lara gideceğinizi biliyorum. Şoförüm sizi oraya bırakır.

Anlayacağınız, ben kararımı verdim. Onun için artık geriye de bakmamalıyım.

Hayır, geriye bakmak yok."

Sir Charles erkekçe bir tavırla omuzlarını dikleştirdi. Bay Satterthwaite'in elini heyecanla sıkarak onu Miss Milray'in becerikli yönetimine bıraktı.

Miss Milray'de Sir Charles'ın bir gece içersinde fikrini değiştirmesine şaşmış

gibi bir hal yoktu. Bu konuda Bay Satterthwa-ite de onu konuşturamadı. Kadın her şeyi olağan karşılamaya ve gerekenleri yapmaya alışmıştı. Villa

için emlakçılara telefon etti, dışarıya telgraflar çekti ve makinesinde yazılar yazdı.

Bu kadar beceriklilikten içi sıkılan Bay Satterthwaite rıhtıma kaçtı. Amaçsızca dolaşırken biri arkasından yetişerek kolunu sıkıca tuttu. Bay Satterthwaite döndü. Egg'ti gelen. Kızın yüzü bembeyazdı.

Egg adeta öfkeyle, "Ne oluyor?" diye sordu.

Bay Satterthwaite sordu, "Ne... ne oluyor?"

"Herkes Sir Charles'ın buradan gideceğinden söz ediyor. Karga Yuvası'nı da satacakmış."

"Evet, doğru."

"Gidiyor mu?"

"Gitti bile."

"Ah!" Egg, Bay Satterthwaite'in kolunu bıraktı. Haince kırılmış küçük bir kız hali vardı şimdi.

Bay Satterthwaite ne söyleyeceğini bilemedi.

"Nereye gitti?"

"Dışarıya. Fransa'nın güneyine."

"Ah!"

Adam hâlâ ne söyleyeceğini bilemiyordu. Çünkü Egg'in Sir Charles'a ünlü bir adam olduğu için hayranlık duymamış olduğunu anlıyordu. Kıza acıdığı için kafasından türlü avuntu sözleri geçiriyordu.

Sonra Egg tekrar konuşmaya başlayarak onu şaşırttı. "O Allah'ın belası kadınlardan hangisi neden oldu buna?" Sesi öfkeliydi.

Ağzı bir karış açık kalan Bay Satterthwaite kıza hayretle baktı. Egg onu yine kolundan tutarak şiddetle sarstı. "Bunu bilmeniz gerekir! Hangisi? O kır saçlısı mı? Yoksa öbürü mü?"

"Neden söz ettiğinizi anlayamıyorum, yavrum."

"Anlıyorsunuz! Anlamanız gerekir! Tabii, bu olaya bir kadın neden oldu. Sir Charles benden hoşlanıyordu. Hoşlandığını biliyorum. Geçen akşam gelen o iki kadından biri de bu durumu fark etti herhalde. Ve Sir Charles'ı benden uzaklaştırmaya karar verdi. Kadınlardan nefret ediyorum! İğrenç yaratıklar.

Elbisesini gördünüz mü? Şu yeşil saçlı olanınkini? Kıyafetine baktıkça şaşkınlıkla dişlerimi gıcırdattım. Öyle giyinen bir kadın etkili olur. Bunu inkâr edemezsiniz. Gerçi oldukça yaşlı ve günah kadar da çirkin. Ama bu önemli mi? Onun yanında herkes genç bir rahibin kılıksız karısı gibi kalıyor. Nedeni o mu? Yoksa diğer kadın mı? Kır saçlı olanı. O bir erkeği eğlendirecek tip. Hemen anlaşılıyordu. Seksi o, seksi. Charles da onu, "Angie," diye çağırıyordu. Bu işin nedeni, solmuş sararmış bir lahanaya benzeyen o kadın olamaz. Nedeni hangisi? O şık kadın mı, yoksa Angie mi?"

"Yavrum, olmayacak şeyler düşünüyorsunuz. O... şey... Sir Charles o iki kadınla da ilgilenmiyor. Hiç ilgilenmiyor."

"Size inanmıyorum. Kadınların onunla ilgilendikleri de belliydi."

"Hayır, hayır. Yanılıyorsunuz. Bunların hepsi de hayal."

"O halde neden böyle birdenbire gitti?"

Bay Satterthwaite hafifçe öksürdü. "Şey... bunun daha doğru olacağını düşündü sanırım."

Egg onu dikkatle süzdü. "Yani benim yüzümden mi?"

"Şey... Belki öyle bir şey var."

"Ve bu yüzden de kaçtı. Sanırım duygularımı biraz belli ettim. Erkekler kovalanmaktan hoşlanmıyorlar, değil mi? Charles da benden kaçtı. Korktu. İşin kötüsü, ben onun peşinden gidemeyeceğim. Eğer öyle yapsaydım, herhalde bir gemiye atlayıp dünyanın öbür ucuna kaçardım."

Bay Satterthwaite, "Hermione," dedi. "Sir Charles konusunda ciddi misiniz?"

Kız ona sabırsız bir bakışla baktı. "Tabii ciddiyim."

"Ya Oliver Manders?"

Egg başını sabırsızca sallayarak Oliver Manders meselesini bir kenara atıverdi.

O şimdi başka bir şey düşünüyordu. "Sir Charles'a mektup yazabilir miyim, dersiniz? Öyle korkutacak bir şey değil. Genç kızlara özgü sevimli gevezeliklerle dolu bir mektup. Böylece Charles rahatlar, duyduğu dehşeti de unutur." Kaşlarını çattı. "Ne budalayım... Benim yerimde annem olsaydı durumu çok daha iyi idare ederdi. Eskiler bu işleri bilirlermiş. Kıza-rıp bozarır, çekingen davranırlarmış... Ben bu konuda çok yanıl-d:m. Sir Charles'a cesaret vermem gerektiğini sandım. Söyleyin..." Birdenbire Satterthwaite'e döndü. "Dün gece o benim Oli-ver'la oynadığım 'öpüşme sahnesi'ni gördü mü?"

"Bilmiyorum... Ne zaman oldu bu?"

"Mehtapta... Patikadan inerken. Sir Charles'ın hâlâ terastan baktığını düşündüm.

Oliver'la beni görünce... şey... o zaman biraz uyanacağını sandım. Çünkü benden hoşlanıyordu. Buna yemin edebilirim."

"Bu Oliver'a karşı hain bir şey değil miydi?"

Egg kesin bir tavırla başını salladı. "Hiç de değildi. Oliver öptüğü kızların bunu bir şeref saymaları gerektiğine inanıyor. Tabii kibiri bakımından kötü bir şeydi. Ama insan da artık her şeyi düşünemez ki! Charles'ı biraz kışkırtmak istiyordum. Son zamanlarda değişmiş... biraz soğuklaşmıştı."

Bay Satterthwaite, "Sevgili yavrum," dedi. "Sir Charles'ın neden öyle birdenbire çıkıp gittiğini pek anladığını sanmıyorum. O senin Oliver'a âşık olduğunu sanıyordu. Daha fazla ıstırap çekmemek için buradan ayrıldı."

Egg hızla döndü. Yaşlı adamı omuzlarından tutarak onun gözlerinin içine baktı.

"Doğru mu bu? Gerçekten doğru mu? Ahmak! Aptal! Ah!" Birdenbire Bay Satterthwaite'i bıraktı. Onun yanında sekercesine yürümeye başladı. "O halde geri dönecek. Geri dönecek. Dönmezse..."

"Evet, ya dönmezse?"

Egg güldü. "Onu geri getirmeyi başaracağım. Bakın görürsünüz!"

Bay Satterthwaite kızın eski romanlardaki güzeller gibi kırılan kalp yüzünden ölmek niyetinde olmadığını anladı.

İkinci Perde: Kesinlik 6

Bay Satterthwaite o günü geçirmek için Monte Carlo'ya gelmişti. İngiltere'deki malikâneleri ziyaret mevsimi sona ermişti. Üstelik yaşlı adam eylülde Riviera'dan pek hoşlanırdı.

Bahçede oturmuş, güneşin zevkini çıkarıyor, iki gün öncesinin Daily Mail gazetesini okuyordu.

Birdenbire bir isme gözü takıldı. "Strange."

"Sir Bartholomew Strange'in ölümü."

Yaşlı adam yazıyı baştan sona okudu.

"Ünlü sinir mütehassısı Sir Bartholomew'un ölümünü üzülerek açıklıyoruz. Sir Bartholomew Yorkshire'daki evinde konuklarını ağırlamaktaydı. Bildirildiğine göre sağlığı ve neşesi çok yerindeydi.

Fakat akşam yemeğinin sonunda birdenbire

öldü.

_

rrj _

Dostlarıyla gevezelik ediyor ve bir kadeh porto içiyordu. Ansızın bir kriz geçirdi ve daha doktor çağrılamadan öldü. Sir Bartholo-mew'un ölümü büyük bir üzüntüyle karşılanacaktır. Kendisi..."

Bu kısımda doktorun meslek hayatı ve çalışmaları anlatılıyordu.

Gazete Bay Satterthwaite'in parmaklan arasından kaydı. Fena sarsılmıştı.

Doktorun son gördüğü zamanki halini hatırlıyordu. İriyarı, neşeli, sapasağlam bir adam. Oysa şimdi ölmüştü. Haberdeki bazı cümlecikler sanki yerlerinden fırlamış, Bay Satterthwaite'in gözlerinin önünde dans ediyordu, "...bir kadeh porto içiyordu... birdenbire bir kriz... doktor çağrılamadan öldü..."

Kokteyl değil, porto. Ama bunun dışında, bu ölüm daha öncekini hatırlatıyordu.

Bay Satterthwaite uysal, yaşlı rahibin hatları çarpılmış yüzünü görür gibi oldu.

Acaba...

Başını kaldırdı. Sir Charles Cartwright çimlerin üzerinden ona doğru geliyordu.

"Satterthwaite! İşte bu şahane bir rastlantı! Bana sorsalardı şu ara sizi görmek istediğimi söylerdim. Zavallı Tollie'yle ilgili haberi duydunuz mu?"

"Ben de şimdi gazetede onu okuyordum."

Sir Charles, yaşlı adamın yanındaki bir koltuğa çöktü. Çok şık bir yat kılığı giymişti. Artık süveterlere ve gri flanel pantolonlara ilgi göstermiyordu. Şimdi Fransa'nın güneyinde yaşayan tecrübeli bir yatçıydı. "Dinleyin, Satterthwaite.

Tollie sapasağlamdı. Hiçbir derdi yoktu. Ben budala gibi mi davranıyorum? Yoksa bu olay size..."

"Loomouth'taki olayı hatırlatıyor mu, diyecektiniz sanırım. Evet, hatırlatıyor.

Ama tabii yanılmış olabiliriz. Belki bu sadece yüzeyde kalan bir benzerlik. Ne de olsa, türlü şeylerin neden olduğu ani ölümlere rastlanıyor."

Sir Charles sabırsızca başını salladı. "Egg Lytton - Go-re'dan bir mektup aldım."

Bay Satterthwaite bıyık altından güldü. "İlk mektubu mu bu?"

Sir Charles kuşkulanmadı bile. "Hayır. Buraya geldikten kısa bir süre sonra da ondan bir mektup aldım. Peşim sıra oradan oraya yollanmıştı. Egg bana sadece haberleri filan yazmıştı. Ona cevap vermedim. Anlayacağınız, Satterthwaite, buna cesaret edemedim. Kızın bundan haberi yoktu tabii. Ama gülünç duruma düşmek istemiyordum."

Hâlâ bıyık altından gülmekte olan Satterthwaite elini ağzına götürdü. "Ya bu mektup?"

"Bu başka. Egg bu sefer benden yardım istiyor."

Yaşlı adam kaşlarını kaldırdı. "Yardım mı istiyor?"

"Evet, Egg de o sırada oradaymış... Yani o evde..."

"Egg'in Sir Bartholomew Strange öldüğü sırada doktorun köşkünde olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?"

"Evet."

"Bu konuda ne diyor?"

Sir Charles cebinden bir mektup çıkarmıştı. Bir an kararsız durakladı, sonra mektubu Bay Satterthwaite'e uzattı. "Bunu okusanız iyi olur."

Yaşlı adam büyük bir merakla mektubu açtı.

'Sevgili Sir Charles,

Bunun ne zaman elinize geçeceğini bilmiyorum. Pek yakında alacağınızı umarım. O

kadar endişeliyim ki, ne yapacağımı bilemiyorum. Herhalde gazetelerde Sir Bartholomew Strange'in öldüğünü okudunuz. O da... o da Rahip Bay Babbington gibi öldü. Aynı şekilde. Bu bir rastlantı olamaz. Olamaz... Endişeden öleceğim.

Bakın, İngiltere'ye dönüp bir şeyler yapamaz mısınız? Böyle yazınca biraz kaba oluyor, ama siz daha önce de durumdan kuşkulanmıştınız. Kimse sizi dinlememişti.

Şimdi öldürülen, arkadaşınız. Eğer geri dönmezseniz belki de

kimse gerçeği öğrenemeyecek. Ben sizin gerçeği ortaya çıkarabileceğinizden eminim. Bunu hissediyorum.

Bir şey daha var. Başka biri konusunda da kesinlikle endişeliyim. Onun bu olayla hiçbir ilişkisi yok. Bunu biliyorum. Ama durum yine de acayip gözükebilir. Ah, bunu mektupta anlatmam imkânsız. Geri dönmez misiniz? Siz gerçeği bulabilirsiniz. Bundan eminim.

Acele selamlarımı yolluyorum. EGG1

Sir Charles sabırsız bir sesle, "E?" diye sordu. :Tabii sözlerinin bir kısmından anlam çıkmıyor. Ama bu mektubu acele yazmış. Evet... ne diyorsunuz?

Bay Satterthwaite bir iki dakika kazanabilmek için mektubu ağır ağır katladı.

Bir kısmı anlaşılmıyordu, ama yaşlı adam bunun acele yazıldığını da sanmıyordu.

Aksine, dikkatle hazırlanmıştı mektup. Sir Charles'ın gururunu, sporcu yönünü ve şövalyelik hissini okşayacak şekilde yazılmıştı. Bay Satterthwaite, Sir Charles'ı tanıyor, mektubun onu etkileyeceğini de biliyordu. "Egg'in 'biri' ve

'o' diye tanımladığı kim dersiniz?"

"Oliver Manders herhalde."

"O da köşkte miymiş?"

"Öyle olması gerekir. Ama nedenini de anlayamıyorum. Tol-lie, Manders'le bir tek kere, bizim evde karşılaşmıştı. Onu köşkünde kalmaya neden davet etsin?"

"Sir Bartholomew köşküne sık sık büyük gruplar çağırır mıydı?1

"Yılda üç dört kere. St. Leger Bayramı'nda hep çağırırdı."

"Yorkshire'da uzun süre kalır mıydı?"

"Orada büyük bir kliniği vardı. Eski bir köşk olan Melforfu satın aimış, iyice tamir ettirmişti. Kliniği de onun büyük bahçesine yaptırtmıştı."

"Anlıyorum..." Bay Satterthwaite bir süre sesini çıkarmadı. Sonra, "Acaba köşkte başka kimler vardı?" diye mırıldandı.

Sir Charles, "Belki eski gazetelerden birinde yazılıdır," dedi.

Yaşlı adamla gidip gazeteleri karıştırdılar.

Sir Charles, "Hah, işte," diye bağırdı ve yüksek sesle okumaya başladı. "Sir Bartholomew Strange, St. Leger bayramı için köşküne yine her zamanki gibi dostlarını davet etti. Konuklar arasında Lord ve Lady Eden, Lady Mary Lytton -

Gore, Sir Jo-celyn ve Lady Cambell, Bay ve Bayan Dacres ve ünlü aktris Miss Angela Sutciiffe var."

Sir Charles'la Bay Satterthwaite birbirlerine baktılar.

Aktör, "Dacres'lar ve Angela Sutciiffe..." dedi. "Ama Oliver Manders'ten söz yok."

Bay Satterthwaite, "Daily Mail'ln bugünkü Avrupa sayısını alalım. Belki onda bir şey vardır," dedi.

Sir Charles gazeteye bir göz attı, sonra birdenbire irkildi. "Şunu dinleyin Satterthwaite.

'"Sir Bartholomew Strange'in ölümü. Bugün Sir Bartholomew Strange'in ani ölümüyle ilgili resmi soruşturma yapılmıştır. Soruşturmada jüri, Sir Bartholomew'un nikotin zehirlenmesinden öldüğüne kadar vermiştir. Fakat zehirin doktora nasıl ve kim tarafından verildiğini gösterecek kanıt henüz bulunamamıştır."

Sir Charles kaşlarını çattı. "Nikotin zehirlenmesi... İnsana hafif bir şeymiş, gibi geliyor. Kriz geçirmeye neden olacak bir madde değilmiş gibi... Ben hiçbir şey anlayamıyorum."

"Ne yapacaksınız?"

"Ne mi yapacağım? Bu gece 'Mavi Tren'de kendime bir yataklı kompartman ayırtacağım."

Bay Satterthwaite, "Şey," dedi. "Bari ben de öyle yapayım."

"Siz mi?" Sir Charles hayretle yaşlı adama döndü.

Bay Satterthwaite alçakgönüllülükle, "Ben böyle şeylerden biraz anlarım," diye cevap verdi. "Şey... bu konuda biraz tecrübem var. Bundan başka, o bölgenin polis müdürünü tanırım. Albay Johnson'ı. Bu da işe yarar."

Sir Charles bağırdı. "Bravo! Hemen trende yer ayırtalım!"

Bay Satterthwaite, kız işi başardı, diye düşündü. Onun geri dönmesini sağladı.

Bana bunu yapacağını söylemişti. Acaba mektubunun ne kadarı içten? Evet, Hermione 'Egg' Lytton - Gore fırsatçının biri, belli.

Sir Charles trende yer ayırtmaya gittikten sonra Bay Satterthwaite de bahçede dolaştı. Hâlâ hayran hayran Egg'i düşünüyordu. Fakat çok dikkatli bir insandı.

Bütün dalgınlığına rağmen, ben bu acayip kafa biçimini daha önce nerede görmüştüm, diye kendi kendine sordu.

Bu acayip biçimli başın sahibi, bir banka oturmuş, etrafı seyrediyordu. Ufak tefek, boyuna poşuna hiç uymayan pos bıyıklı bir adamdı.

Bay Satterthwaite birdenbire yabancıyı tanıdı. "Mösyö Poirot! Ne hoş bir sürpriz!"

Belçikalı ayağa kalkarak onu selamladı. "Çok sevindim, mösyö."

El sıkıştılar. Bay Satterthwaite de banka yerleşti.

"Herkes Monte Carlo'da galiba. Yarım saat kadar önce Sir Charles'la karşılaştım.

Şimdi de sizinle."

"Sir Charles da mı burada?"

"Evet. Yatla dolaşıyormuş. Loomouth'taki villasını bıraktığını biliyor muydunuz?"

"Ah, hayır. Bilmiyordum. Buna şaştım."

"Ben pek şaşmadım. Sir Charles yıllarca aktörlük yaptı ve çok çalıştı. Sonra sağlığı bozulduğu için sahneyi bırakmak zorunda kaldı. Ama bence Sir Charles dünyadan elini eteğini tümüyle çekebilecek bir insan değil."

"Ah, evet. Bu bakımdan ben de sizinle aynı fikirdeyim. Ben duruma başka bir neden yüzünden şaştım. Bana Sir Charles'ın Loomouth'ta kalması için başka bir neden varmış gibi gelmişti. Güzel bir neden... Öyle değil mi? Kendisinden sevimli bir şekil-

de 'Egg' diye söz edilen o küçük hanım..." Gözlerinde alaycı bir parıltı vardı Poirofnun.

"Ah, demek bunu fark ettiniz?"

"Tabii, fark ettim. Benim sevgililere zaafım vardır. Sizin de öyle sanırım. Hele gençlik... onlar daima insanın içine dokunurlar." Derin derin içini çekti.

Bay Satterthwaite, "Siz Sir Charles'ın Loomouth'tan ayrılmasının nedenini keşfettiniz," dedi. "O kaçtı aslında."

"Matmazel Egg'ten mi kaçtı? Ama kızın ona taptığı belliydi. Neden kaçtı?"

Bay Satterthwaite, "Ah," dedi. "Biz İngilizlerin komplekslerini bilemezsiniz...

Neyse... Siz ne yapıyorsunuz? Burada tatilde misiniz?"

"Benim her günüm tatil artık. Zenginim, Kendi kendimi emekliye ayırdım.

Dolaşıyor, dünyayı görüyorum." Poirot bir an durdu. "Dostum, hayalleriniz gerçek olduğu an korkunç bir andır..."

Bay Satterthwaite, "Canınızın sıkıldığı anlaşılıyor," diye gülümsedi.

Poirot başını salladı. "Ne yazık ki öyle."

Bazen alaycı bir orman cücesine benzerdi, Bay Satterthwaite. Ufak, kırışık yüzünde neşeli bir ifade belirmişti. Elindeki gazeteyi açarak yazıyı işaret etti. "Bunu gördünüz mü, Mösyö Poirot?"

Ufak tefek Belçika!! gazeteyi aldı. O yazıyı okurken Bay Satterthwaite de onu süzüyordu. Özei dedektifin yüzündeki ifade hiç değişmedi, ama sanki vücudunun bütün kasları geriliver-mişti. Hercuie Poirot yazıyı iki kez okuduktan sonra gazeteyi katlayarak Bay Satterthwaite'e verdi.

"Çok ilgi çekici..."

"Evet. Sir Charles'ın başından beri haklı olduğunu, bizim yanıldığımızı düşünmeye başlıyorum.

Poirot, "Evet," dedi. "Sanırım yanıldık. Bunu itiraf ediyorum, dostum. O kadar zararsız, dost canlısı bir ihtiyarın cinayete kurban gideceğine inanamadım. Ama yanılmış olabilirim. Tabii bu ikinci ölüm de rastlantı olabilir. Rastlantılar oluyor... Hem de aklın almayacağı rastlantılar. Ben, Hercule Poirot, sizi çok şaşırtacak rastlantılara tanık oldum." Bir an durdu. "Sir Charles'ın önsezileri ona durumu haber verdi belki de. O bir sanatçı. Hassas, çabuk etkilenen bir insan. O mantığa başvurmuyor, sadece olanları hissediyor. Hayatta böyle bir yol, çoğu zaman felakete neden olur. Ama bazen de insanın haklı çıkmasını sağlar. Sir Charles şimdi nerede?"

Bay Satterthwaite gülümsedi. "Trende yer ayırtmaya gitti. Bu gece onunla birlikte ingiltere'ye dönüyoruz."

"Ah!" Poirot güldü. "Sir Charles çok hevesli. Yine rolünü oynamaya hazırlandığı anlaşılıyor. Özel dedektif rolünü. Yoksa başka bir neden mi var?"

Bay Satterthwaite sesini çıkarmadı. Ama Belçikalı bu sessizlikten bir anlam çıkarmıştı. "Anlıyorum... Matmazelin parlak gözlerinin de bu işle bir ilgisi var. Sir Charles'ı çağıran yalnız cinayet değil galiba."

Bay Satterthwaite, "Egg ona mektup yazarak geri dönmesini rica etti," dedi.

Poirot başını salladı. "Acaba?... Anlayamıyorum... Neyse."

Bay Satterthwaite ayağa kalktı. "Güzel bir tatil geçirmenizi dilerim..."

"Teşekkür ederim."

"Londra'ya döndüğünüz zaman beni görmeye gelirseniz sevinirim." Bay Satterthwaite kartını uzattı. "İşte adresim."

"Çok naziksiniz, Bay Satterthwaite. Sizi görmeye kesinlikle geleceğim."

"O halde şimdilik allahaısmarladık."

"Güle güle. İyi yolculuklar."

Bay Satterthwaite uzaklaşırken Poirot bir süre onun arkasından baktı, sonra gözlerini mavi Akdeniz'e dikti. Böyle hiç kımıldamadan on dakika oturdu.

Sonra birdenbire ayağa kalktı. Mavi trende kendisine yer ayırtmak için seyahat acentesine doğru yürümeye başladı.

Sir Charles'la Bay Satterthwaite, Polis müdürü Albay Johnson'ın çalışma odasında oturuyorlardı. Polis müdürü iriyarı, kırmızı yüzlü, neşeli tavırlı bir adamdı.

Bay Satterthwaite'i büyük bir sevinçle karşılamıştı. Ünlü aktör Charles Cartwright'la tanıştığı için de pek memnun olduğu belliydi.

Bir süre havadan sudan söz ettiler. Sonra Sir Charles, polis müdürüne geliş

nedenlerini açıkladı.

Albay Johnson, "Demek Sir Bartholomew arkadaşınızdı?" diye başını salladı.

"Yazık... Çok yazık. Onu burada çok severlerdi. Kliniği de çok beğeniliyordu.

Anladığım kadarı, Sir Bartholomew hem çok iyi bir doktor, hem de pek sevilen bir insandı. Cömert, iyi, dost canlısı. İnsan onun bir cinayete kurban gideceğini aklından bile geçirmezdi. Ayrıca bu olay gerçekten cinayete benziyor. İntiharı gösterecek hiçbir şey yok. Kaza olması ise imkânsız."

Sir Charles, "Satterthwaite'le Avrupa'dan yeni döndük," dedi. "Olay hakkında da sadece gazetede çıkan bir iki kısa haberi okuyarak bilgi edindik."

"Ve tabii olayı iyice öğrenmek istiyorsunuz. Size durumun nasıl olduğunu anlatacağım. Aslında aramamız gereken kimsenin uşak olduğu kesin. İşe yeni girmiş. Sir Bartholomew onu on beş gün kadar önce tutmuş. Cinayetten hemen sonra da uşak

ortadan kayboldu. Havaya uçtu sanki. Ya da yer yarıldı, içine girdi."

"Onun nereye gittiğini bilmiyor musunuz?"

Johnson'ın kırmızı suratı daha da kızardı. "Buna bizim ihmalimizin neden olduğunu düşünüyorsunuz sanırım. Öyle gözüktüğünü itiraf etmeliyim.

Tabii adamı göz hapsine almıştık. Bütün diğerlerini de aldığımız gibi. Sorularımızı düzgün şekilde cevaplandırdı. Ona bu yeri sağlayan iş bulma bürosunun adını verdi. Daha önce Sir Horace Bird'ün yanında çalıştığını söyledi. Çok terbiyeliydi. Öyle paniğe kapılmış gibi bir hali de yoktu. Sonra... ortadan kayboldu. Halbuki köşk gözaltındaydı. Adamlarımı azarladım tabii. Ama bana gözlerini bile kırpmadıklarını söylediler."

Bay Satterthwaite, "Çok ilgi çekici," diye mırıldandı.

Sir Charles, "Her şey bir tarafa," dedi. "Bu aptalca bir davranış. Herhalde uşak kendisinden kuşkulandığınızı sanmıyordu. Böyle kaçarak dikkatinizi üzerine çekti."

"Tabii ya. Kaçması da imkânsız. Bütün karakollara eşkâli bildirildi. Artık yakalanması gün meselesi."

Sir Charles, "Çok acayip," dedi. "Bunu anlayamıyorum."

"Ah, nedeni belli. Adam birdenbire soğukkanlılığını kaybetti. Korkuya kapıldı."

"Cinayet işleyecek kadar soğukkanlı olan bir adam, bunu daha sonra sürdürmeyi de başaramaz mı?"

"Duruma bağlı. Ben katilleri bilirim. Çoğu ödlektir. Uşak da kendisinden kuşkulandığımızı sandı ve kaçtı."

"İddialarının doğru olup olmadığını araştırdınız mı?"

"Tabii, Sir Charles. Bu polisin otomatik olarak yaptığı bir şeydir. Londra'daki büro onun sözlerini destekledi. Uşağın Sir Horace Bird'ten aldığı bir referans mektubu varmış. Mektupta adamı ısrarla tavsiye ediyormuş. Sir Forace Bird şimdi Afrika'da."

"Onun için de, mektup sahte olabilir, öyle mi?"

Albay Johnson"zeki öğrencisini kutlayan bir öğretmen tavrıyla Sir Charles'a gülümsedi. "Öyle. Tabii, Sir Horace'a telgraf çektik. Ama cevabı gecikebilir.

Çünkü Sir Horace bir safariye katılmış."

"Uşak ne zaman ortadan kayboldu?"

"Cinayetin ertesi günü. O gece akşam yemeğinde bir doktor da varmış. Sir Jocelyn Cambell. Anladığıma göre zehirler konusunda bir hayli bilgisi var. Sir Jocelyn'le buranın doktoru Davis, Sir Bartholomew'un ölümü konusunda aynı sonuca varmışlar. Bu yüzden durumu hemen bize bildirdiler. O gece herkesle konuştuk.

Ellis... yani şu uşak... o gece odasına çıktı. Ertesi sabah ise ortadan kaybolmuştu. O gece yatağında yatmadığı da belliydi."

"Karanlıkta mı kaçtı?"

"Öyle gözüküyor. Köşkteki konuklardan biri... Miss Angela Sutcliffe... yani şu ünlü aktris... Siz onu tanıyorsunuz herhalde..."

"Hem de çok iyi tanırım."

"Miss Sutcliffe bize uşak Ellisin gizli bir dehlizden yararlanarak köşkten ayrılmış olabileceğini söyledi." Albay Johnson özür dilermiş gibi ekledi. "Edgar Wallace'in romanlarına benziyor. Ama köşkte gerçekten de böyle gizli bir dehliz olduğu anlaşılıyor. Sir Bartholomew bununla çok övünüyormuş ve dehlizi Miss Sutcliffe'e de göstermiş. Dehlizin bir ucu bir kilometre kadar ötedeki harabelere açılıyor."

Sir Charles başını salladı. "Evet, uşağın kaybolması böyle açıklanabilir.

Fakat., uşak böyle bir dehliz olduğunu bilebilir miydi?"

"Evet, önemli nokta da bu. Fakat karım hizmetçilerin daima her şeyi bildiklerini söyler. Haklı olduğunu sanıyorum."

Bay Satterthwaite, "Anladığıma göre Sir Bartholomews nikotinle zehirlemişler,"

dedi.

"Evet, öyle. Yanılmıyorsam, ender olarak kullanılan bir ze-hirmiş. Nadir bulunan bir maddeymiş. Doktor gibi fazla sigara içen kimselere bu zehirden verildiği zaman durum daha karma-

şık bir hal aiabilirmiş. Yani... Sir Bartholomew normal bir şekilde nikotin zehirlenmesinden ölebilirdi. Ama bu olay normal sayılamayacak kadar ani oldu."

"Zehiri ona nasıl vermişler?"

Albay Johnson, "Bunu bilmiyoruz," diye itiraf etti. "Mahkemede iddia makamının en zayıf tarafı da bu olacak. Tıp uzmanları doktorun zehiri, ölümünden birkaç dakika önce kendisinin almış olabileceğini söylüyorlar."

"Anladığıma göre o sırada porto içiliyormuş." "Evet. Biz de önce zehirin portoya karıştırılmış olduğunu sandık. Ama öyle değilmiş. Doktorun kadehindeki sıvıyı tahlil ettirdik. Sir Bartholomew'un bardağında sadece porto olduğu ortaya çıktı.

Sadece porto. Tabii diğer şarap kadehleri toplanmıştı. Ama onlar da tepsiyle mutfağa götürülmüşlerdi. Henüz yıkan-mamışlardı. Bir tanesinde bile yabancı madde bulunamadı. Sir Bartholomew'un yediklerine gelince... Konuklarından farklı bir şey yememiş de. Çorba, ızgara balık, sülün ve patates, çikolatalı sufle.

Aşçısıysa on beş yıldan beri onun yanında çalışıyor. Sir Bartholomew'a zehir vermiş olmaları imkânsız gibi gözüküyor. Ama midesinde zehir bulundu. Kötü bir olay bu."

Sir Charles heyecanla, çabucak Bay Satterthwaite'e döndü. "Aynı şey! Eskisinin aynısı!" Sonra özür dilermiş gibi polis müdürüne baktı. "Size

anlatmam gerekiyor. Cornwall'da, villamda biri öldü..."

Albay Johnson hemen ilgilendi. "Bu meseleyi duyduğumu sanıyorum. Bana genç bir hanım söz etti. Miss Lytton - Gore." "Evet, o da villamdaydı o sırada. Size olayı anlattı mı?" "Evet. Fikrinden de vazgeçmiyordu. Fakat Sir Charles, ben onun varsayımına pek inanmıyorum. Sonra bu uşağın kaçmasını da açıklamaz. Sizin uşağınız da kayboldu mu?" "Benim uşağım yok, orta hizmetçim var." "O hizmetçi kılık değiştirmiş bir erkek olamaz mı?" Tam bir kadın olan Temple'ı hatırlayan Sir Charles güldü.

Albay Johnson da özür dilermiş gibi gülümsedi. "Sadece bir fikirdi benimki.

Hayır, Miss Lytton - Gore'un varsayımını pek beğenmedim. Anladığıma göre villanızda ölen yaşlı bir rahipmiş. Öyle ihtiyar bir'rahibi öldürmeyi kim ister?"

Sir Charles, "Olayın insanı şaşırtan yanı da bu ya," dedi.

"Bence bunun bir rastlantı olduğunu anlayacaksınız. Emin olun, katil uşak. Belki de sabıkalı. Ne yazık ki Ellis'in parmakiz-lerini bulamadık. Parmakizi uzmanlarımızdan biri uşağın odasını ve mutfağı araştırdı, ama çabaları boşuna çıktı."

"Katil uşaktı diyelim. Cinayeti neden işledi?"

Polis müdürü, "Karşılaştığımız güçlüklerden biri de bu." diye açıkladı. "Belki adam köşke hırsızlığa gelmişti aslında. Sir Bartholomew da onu yakaladı."

Sir Charles da, Bay Satterthwaite de, nazik nazik sessizce oturdular.

Polis müdürü de fikrinin pek de inanılacak gibi olmadığının farkındaydı.

"Açıkçası, varsayımlar yürütmekten başka bir şey yapamıyoruz. John Ellis'i yakalayalım bir kere. Onu içeri atıp kim olduğunu, sabıkası bulunup bulunmadığını öğrenelim... O zaman neden de ortaya çıkar."

"Herhalde Sir Bartholomew'un kâğıtlarına baktınız?"

"Tabii, Sir Charles. Olayın o yönüne bütün dikkatimizi verdik. Sizi Başmüfettiş

Crossfield'le tanıştıracağım. Soruşturmayı o yönetiyor. Güvenilir bir insandır Crossfield. Ona cinayetin nedeniyle Sir Bartholomew'un mesleği arasında bir bağ

olabileceğini söyledim. Crossfield'te aynı fikirde. Bir doktor birçok sır öğrenir. Sir Bartholomew'un kâğıtları düzenli bir şekilde ayrılıp dizilmişti.

Sekreteri Miss Lyndon'la Crossfield onları incelediler."

"Hiçbir ipucu bulunamadı mı?"

"İpucu sayılabilecek hiçbir şey bulunamadı, Sir Charles."

"Evden bir şey kaybolmuş muydu? Gümüş takımlar, mücevherler gibi."

"Hayır."

"Evde kimler vardı?"

"Bir liste yaptık... Nerede o? Ah, Crossfield aldı sanırım. Onunla tanışmalısınız. Zaten ben de onu bekliyorum." Bir zil sesi duyuldu. "Galiba geldi."

Başmüfettiş Crossfield ağır ağır konuşan, zeki bakışlı, mavi gözlü, tıknaz ve güçlü kuvvetli bir adamdı.

Eğer Bay Satterthwaite yalnız olsaydı, belki de Crossfield'i yumuşatamayacaktı.

Başmüfettiş amatörlerden hiç hoşlanmazdı. Fakat Sir Charles'ın orada olması durumu çok değiştirdi. Crossfield'in sahneye karşı adeta çocuksu bir hayranlığı ve saygısı vardı.

"Sizi Londra'da seyrettim, efendim. Karımla birlikte. Lord Aintre'nin Derdi.

Oyunun adı buydu."

Sir Charles, "Bildiğiniz gibi artık sahneden çekildim," diye açıkladı. "Fazla çalıştım ve iki yıl önce fena hastalandım. Ama o tiyatrodakiler beni hâlâ hatırlıyorlar." Cebinden bir kart çıkararak üzerine birkaç satır yazdı.

"Karınızla Londra'ya gittiğiniz zaman bunu gişedeki adama verin. Size tiyatrodaki en iyi yerlerden ikisini ayırır."

"Çok naziksiniz, Sir Charles. Çok naziksiniz. Olanları karıma anlattığım zaman çok heyecanlanacak."

Bu olaydan sonra Başmüfettiş Crossfield, Sir Charles'ı memnun etmek için elinden geleni yaptı.

"Garip bir olay bu, efendim. Meslek hayatımda ilk defa nikotin zehirlenmesiyle karşılaşıyorum. Bizim Doktor Davis de öyle."

"Ben bunun fazla sigara içenlerin uğradığı bir illet olduğunu sanıyordum."

"Açıkçası, ben de öyle, efendim. Fakat doktor saf alkalinin kokusuz bir sıvı olduğunu söylüyor. Birkaç damlası bir insanı hemen öldürmeye yeterliymiş."

Sir Charles bir ıslık çaldı. "Çok etkili demek?"

"Evet, dediğiniz gibi, efendim. Oysa bu madde aslında alelade işlerde de kullanılıyor. Bunun suda eritilmişini güllere sıkıyorlar. Bitkileri böceklerden

korumak için. Sonra bu zehir alelade tütünden de çıkarılınabiliyor."

Sir Charles, "Güller..." dedi. "Ben bunu nereden duydum?" Kaşlarını çattı, sonra, "Hatırlayamadım," der gibi başını salladı.

Albay Johnson sordu. "Yeni bir haber var mı, Crossfield?"

"Kesin bir şey yok, efendim. Tabii Uşak Ellis'in türlü yerlerde görüldüğüne dair haberler geldi. Bunları incelemek zorundayız." Crossfield diğerlerine döndü.

"Birinin eşkâli etrafa bildirilir bildirilmez, İngiltere'de herkes onu görmüş

olduğuna karar verir."

Sir Charles sordu. "Uşak nasıl bir tip?"

Johnson masasından bir kâğıt aldı. "John Ellis... Orta boylu. Bir altmış yedi buçuk... bir yetmiş. Hafifçe kambur. Kır saçlı. Kısa favorileri var. Koyu renk gözlü, kısık sesli. Güldüğü zaman üstten bir dişinin eksik olduğu görülüyor.

Özel bir sakatlığı veya işareti yok."

Sir Charles, "Hım," dedi. "Favorileri ve eksik dişi dışında, dikkati çekecek bir yanı yok. Tabii favorilerini artık tıraş etmiştir. Durmadan gülmesini de bekleyemezsiniz."

Crossfield, "İşin kötüsü kimse fazla dikkatli değil," diye atıldı. "Köşkteki hizmetçiler adamı kolay kolay tarif edemediler. Her zaman böyle olur. Aynı adamın bana uzun, zayıf, kısa, şişman, orta boylu, tıknaz, ince diye tarif edildiğini bilirim. Elli kişide bir kişi bile gözlerini doğru dürüst kullanmasını bilmez."

"Katilin Ellis olduğundan emin misiniz, Bay Crossfield?"

"Katil olmasaydı kaçar mıydı, efendim? Bu durum başka türlü nasıl açıklanabilir?"

Sir Charles düşünceli bir tavırla, "Doğru," diye mırıldandı. "Kaçınılmayacak bir yargı bu."

Bay Satterthwaite, Sir Charles'ın eski sorusunu Crossfield'e tekrarlayarak Sir Bartholomew Strange'in kâğıtları konusunu açtı.

"Kâğıtların arasında hiçbir şey bulamadık, efendim. Onlara ben kendim baktım.

Her şey yerli yerinde ve düzgündü."

Sir Charles, "Tollie'nin sekreterini bir kere gördüğümü sanıyorum," dedi.

"Çirkin fakat işini iyi bilen bir kız."

"Evet, öyle efendim, iyi bir kız, ama fazla ciddi. Ha, aklıma gelmişken... Sir Bartholomew'un günlük defterini de inceledik. Aslında bir not defteri o. işte şu."

Sir Charles heyecanla elini uzattı. "Ah..."

Başmüfettiş aktöre oldukça eski, yeşil, küçük bir defter uzattı.

Aktör defterin sayfalarını çevirirken Bay Satterthwaite de onun omzunun üzerinden baktı.

Sir Bartholomew deftere kurşunkalemle bazı şeyler yazmıştı.

"Eski Lathom satışı. Güzel porto olduğunu sanıyorum. Gitmeyi unutmayayım."

"L.'ye sofra örtüleri almasını söyleyeyim."

"Çok yorgunum. Yakında kendimi emekliye ayıracağım."

"O budala bahçıvanı azarlamalı. Laleleri neden daha sık dikmiyor?"

Deftere felaketten bir gün önce de bir şeyler karalamıştı doktor.

"M. için endişeleniyorum. Durum hoşuma gitmiyor."

"L.'ye kanepenin yaylarının bozuk olduğunu söylemeliyim."

Crossfield açıkladı. "L. diye söz ettiği sekreteri Miss Lyndon."

"Ya M.?"

"Onu bilmiyoruz. Hastalarından biri olmalı."

Sir Charles cinayet gecesi köşkte olanların listesini istedi. Listede hem hizmetçiler ve hem de konuklar yazılıydı.

"Martha Leckie - aşçı.

Beatrice Church - üst kat hizmetçisi.

Doris Cooker - hizmetçi yardımcısı.

CO

Victoria Ball - orta hizmetçisi.

Violet Bassington - mutfak yardımcısı."

Bunların hepsi de uzun bir süreden beri Sir Bartholomew'un yanında çalışıyorlardı ve güvenilecek insanlardı. Konuklar:

"Lord ve Lady Eden,

Sir Jocelyn ve Lady Cambell.

Miss Angela Sutcliffe.

Bay ve Bayan Dacres.

Lady Lary ve Miss Hermione Lytton - Gore.

Miss Muriel Wills.

Bay Oliver Manders."

Konukların adlarının yanına adresleri de yazılmıştı.

Sir Charles, "Hım," dedi. "Genç Manders de köşkteymiş."

Crossfield, "O bir rastlantı, efendim," diye cevap verdi. "Bay Manders tam köşkün yakınında motosikletiyle duvara çarpmış. Onunla vaktiyle tanışmış olan Sir Bartholomew da kendisini içeri almış ve geceyi köşkte geçirmesini söylemiş."

Sir Charles neşeyle, "Tedbirsizlik," diye mırıldandı.

Başmüfetiş, "Orası öyle, efendim," dedi. "Bana kalırsa o genç içkiyi bir hayli kaçırmıştı o akşam. Aklı başında olsaydı, motosikleti duvarın tam o noktasına çarpmazdı."

Sir Charles, "Delikanlılık," diye gülümsedi.

"Bana sorarsanız içki, efendim."

"Neyse... Liste için teşekkürler, Bay Crossfield... Albay Johnson, gidip köşke bir bakmamızın bir sakıncası var mı?"

"Ne münasebet. Ama orada size anlattıklarımızdan daha fazlasını öğrenebileceğinizi sanmıyorum."

"Köşkte kimse var mı?"

"Sadece hizmetçiler, efendim. Konuklar resmi soruşturmadan hemen sonra köşkten ayrıldılar. Sekreter Miss Lyndon ise doktorun Londra'daki muayenehanesine gitti."

Bay Satterthwaite mırıldandı. "Belki doktor... şey... Davis'i de görebiliriz."

"İyi fikir."

Doktorun adresini aldılar. Albay Johnson'a nezaketi için teşekkür ettikten sonra oradan ayrıldılar.

8

Yolda ilerlerken Sir Charles, "Ne dersiniz, Satterthwaite?" diye sordu.

"Ya siz?" Yaşlı adam en son ana kadar karar vermemeye çalışırdı.

Ama aktör onun gibi değildi. Heyecanla, "Yanılıyorlar, Satterthwaite!" diye bağırdı. "Hepsi yanılıyor! Akılları uşağa takılmış. Uşak kaçmış... o halde, katil o. Uymuyor. Hiçbir şeye uymuyor. Öbür ölümü de hesaba katmak gerekir!

Benim villamdaki ölümü."

"Bu iki ölümün birbirine bağlı olduğuna hâlâ inanıyor musunuz?" Bay Satterthwaite bu soruyu sormasına rağmen, iki olayın birbirine bağlı olduğundan artık kendisi de emindi.

"Birbirlerine bağlı olmaları gerekir. Her şey bunu gösteriyor. Aradaki ortak noktayı bulmalıyız, iki olay sırasında da orada olan birini."

Bay Satterthwaite, "Evet," dedi. "Ama bu aslında göründüğü kadar kolay bir iş

değil. Farkında mısınız, Sir Charles, sizin villadaki yemeğe gelenlerin hemen hepsi geçen gece de bura-dalarmış."

Sir Charles başını salladı. "Onun farkındayım. Ama siz bundan ne sonuç çıkacağının farkında mısınız?"

"Ne demek istediğinizi pek anlayamadım."

"Yani siz bunu bir rastlantı mı sanıyorsunuz? Hayır! Bu aslında önceden kararlaştırılmış bir şey. Neden ilk ölüm sırasında evimde olanlar, ikinci ölüm sırasında da Tollie'nin köşkündeler-

di? Kazara mı? Ne münasebet! Bu bir plan sanırım. Tollie'nin planı."

Bay Satterthwaite, "Ah," dedi. "Evet. Bu mümkün."

"Kesinlikle öyle. Siz Tollie'yi benim kadar tanımazdınız. O kimseye açılmayan, kendi kendine karar veren bir insandı. Çok da sabırlıydı. Onu yıllardan beri tanırdım. Bir gün olsun Tollie'nin alelacele karar verdiğini ya da bir fikrini açıkladığını duymadım.

"Bu olaya şu açıdan bakın: Babbington, bir cinayete kurban gitti. Evet, bir cinayete. Artık lafı ağzımda geveleyecek değilim. Rahip bir akşam benim evimde öldürüldü. Tollie kuşkularımdan dolayı bana takıldı. Aslında o da kuşkulanmıştı.

Fakat bundan söz etmedi. Çünkü karakteri öyleydi. Sessizce, için için olayları birbirine bağlamaya başladı. Bilmiyorum elinde ne gibi ipuçları vardı.

Kesinlikle bir tek kişinin üzerinde durduğunu da sanmıyorum. Sadece o gruptan birinin cinayetten sorumlu olduğunu düşünüyordu sanırım. Bu yüzden bir plan yaptı. Katilin kim olduğunu anlamak için bir tür test."

"Ya çağırdığı diğer konuklar? Eden'lerle CambeH'ler?"

"Onlar kamuflaj içindi. Böylece durumdan kimse kuşkulan-m ayacaktı."

"Sir Bartholomew'un planı neydi sizce?"

Sir Charles yabancıların yaptığı gibi abartılı tavırlarla omzunu silkti. Yine Gizli Servisi şefi Aristede Duval rolündeydi. Yürürken sol ayağı biraz aksıyordu. "Bunu nasıl bilebiliriz? Ben sihirbaz değilim. Tahminde bulunamam.

Ama Tollie'nin bir planı vardı. O plan altüst oldu. Çünkü katil Tollie'nin sandığından biraz daha zekiydi. Önce o adam harekete geçti."

"Adam mı?"

"Evet, bir erkek. Ya da belki bir kadın. Zehiri erkekler de kullanabilir, kadınlar da. Ama zehirin kadınların silahı olduğu söyle-nir.

Bay Satterthwaite bir şey söylemedi.

Sir Charles, "Ne o?" dedi. "Benimle aynı fikirde değil misiniz? Yoksa siz de çoğunluğu mu tutuyorsunuz? Yani... katil uşak. Cinayeti o işledi."

"Siz bu uşak meselesini nasıl açıklıyorsunuz?"

"Onu düşünmedim. Bence uşak hiç önemli değil. Ama bir açıklama yolu gösterebilirim."

"Yani?"

"Polisin şu noktaya kadar haklı olduğunu söyleyelim: Ellis bir profesyonel hırsız. Bir çeteyle çalışıyor. Sahte belgelerle Tol-lie'nin yanına giriyor. Ama sonra Tollie öldürülüyor. Ellis ne yapacak şimdi? Bir adam öldürülmüş ve köşkte Scotland Yard'taki dosyada parmakizleri olan bir sabıkalı var. Polisin bildiği bir hırsız. Tabii uşak korkuya kapılıyor ve kaçıyor."

"Ama o gizli dehliz?"

"Bırakın onu şimdi! Evi gözetleyen ahmak polisler kestirirken uşak, karanlıktan yararanarak kaçıyor."

"Evet, bu olabilir."

"E, siz ne diyorsunuz, Satterthwaite?"

Bay Satterthwaite mırıldandı. "Ben mi? Eh, ben de sizin gibi düşünüyorum, Sir Charles. Başından beri hem de. Bence uşak olayı pek beceriksiz bir

şaşırtmaca.

Ben Sir Bartholo-mew'la zavallı Babbington'u aynı kimsenin öldürdüğüne inanıyorum."

"Konuklardan biri mi?"

"Konuklardan biri..."

Bir süre konuşmadılar.

Sonra Bay Satterthwaite kayıtsız bir tavırla sordu. "Sizce hangisi?"

"Tanrım! Satterthwaite! Nereden bilebilirim?"

Yaşlı adam sakin sakin, "Tabii bilemezsiniz," dedi. "Fakat bu konuda bir fikriniz olabileceğini düşündüm. Mantıkla yaklaşılan bilimsel bir fikri kastetmiyorum. Sadece bir tahmin yürütebilirsiniz."

- 56-

"Yürütmedim henüz." Sir Charles bir an düşündü, sonra bağırdı. "Satterthwaite, biliyor musunuz, insan düşünmeye başlayınca hiçbirinin katil olamayacağına inanıyor."

Bay Satterthwaite, mırıldandı. "Varsayımınız doğru olmalı. Yani kuşkuların bir araya toplanması konusundaki tahmininiz, demek istiyorum. Fakat köşkteki bazı kimselerin kesinlikle çağrılmamış olduklarını da unutmamalıyız. Siz, ben, Bayan Babbing-ton mesela. Genç Manders de tabii. O bu işe karışmış değil."

"Manders mi?"

"O köşke bir kaza sonucu gelmiş o akşam. Davetli değilmiş, Sir Bartholomew kendisini beklemiyormuş. Onun için Manders'i kuşkulular listesine yazamayız."

"Oyun yazarı kadın da öyle. Şu Anthony Astor."

"Yok yok, o da köşkteymiş. Miss Muriel Wills."

"Doğru ya. O kadının asıl adının Wills olduğunu unutmuştum." Kaşlarını çattı.

Bay Satterthwaite insanların kafasından geçenleri okumakta oldukça ustaydı.

Aktör konuşmaya başlayınca da, yanılmamış olduğunu anladı.

"Biliyor musunuz, Satterthwaite, çok haklısınız. Tollie'nin sadece kesinlikle kuşkulandığı kimseleri davet ettiğini sanmıyorum. Çünkü Lady Mary'yle Egg de oradalarmış. Hayır... Belki de Tollie ilk ölüm sahnesini biraz aslına yakın şekilde canlandırmak istedi. Birinden kuşkulanıyordu. Fakat işin kesinleşmesi için tanıklar da gerekiyordu. Böyle bir şey..."

Bay Satterthwaite, "Öyle bir şey..." diye başını salladı. "İnsan başlangıçta sadece genel yargılara varabilir. Pekâlâ. Lady Mary ile Egg'in bu işle ilgisi yok. Sizin, benim, Bayan Babbing-ton'un ve genç Manders'in de öyle. Geriye kim kaldı? Angela Sutcliffe mi?"

"Angie mi? Aziz dostum! O yıllardan beri Tollie'nin arkadaşıydı."

pppi

"O halde geriye Dacres'lar kalıyor. Zaten aslında siz sadece Dacres'lardan kuşkulanıyorsunuz, Sir Charles. Sorduğum zaman bunu bana açıkça söyleyebilirdiniz."

Sir Charles ona baktı. Yaşlı adamın gözlerinde biraz zafer dolu bir ifade belirmişti.

Aktör ağır ağır, "Galiba gerçekten onlardan kuşkulanıyorum," dedi. "Daha doğrusu onlardan kuşkulanmıyorum. Ama bana onlar diğerlerinden daha uygunmuş gibi geliyor. Bir kere Dac-res'ları pek iyi tanımıyorum. Ama

açıkçası, hayatını at yarışlarında geçiren Freddie Dacres'ın ya da kadınlar için şahane pahalı elbiseler hazırlayan Cynthia'nın önemsiz, sevimli, yaşlı bir rahibi ortadan kaldırması için bir neden de göremiyorum." Başını salladı. Sonra birdenbire gözleri parladı. "Ah, Wills denilen kadın var. Onu yine unutuyordum. Kadını böyle unutmanıza neden olan nedir? Tabii, gördüğüm insanların en silik ve sönüğü o."

Bay Satterthwaite gülümsedi. "Bence o Burns'ün ünlü sözünün temsilcisi.

'Aranızda bir çocuk notlar alıyor.' Miss Wills'in de zamanını notlar alarak geçirdiğini sanıyorum. O gözlükleri bir çift keskin gözü gizliyor. Bu meselede dikkate değecek her şeyi Miss Wills'in fark ettiğinden eminim."

Sir Charles kuşkuyla, "Seni mi?" dedi.

Bay Satterthwaite, "Şimdi sıra öğle yemeğinde," diye açıkladı. "Ondan sonra köşke gider, orada bir şeyler öğrenmeye çalışırız."

Sir Charles ona neşeyle baktı. "Bu işten sıkılmadığınız, belli, Bay Satterthwaite."

Yaşlı adam, "Cinayet araştırması benim için yeni bir şey değil," dedi. "Bir keresinde arabam bozulduğu için küçük bir handa kalmam gerekmişti. Issız bir yerde..." Devam edemedi.

Sir Charles yüksek ve berrak bir sesle, "Hiç unutmam," diye başladı. "Yıllar önce turneye çıktığım zaman..."

Sir Charles kazandı.

Sonbahar güneşinin aydınlattığı köşk ile bahçesi kadar sakin bir yer olmazdı.

Yeni klinik gerideki ağaçların arasında kalıyor ve evden de gözükmüyordu.

Sir Charles'la Bay Satterthwaite'i şişman bir kadın olan aşçı Bayan Leckie karşıladı. Uygun bir şekilde siyahlar giymiş olan aşçı hem sulu gözlü, hem de gevezeydi. Tabii Sir Charles'ı tanıyordu.

"Bunun benim için ne demek olduğunu herhalde anlamışsınızdır, efendim.

Beyefendinin ölümü... Polisler... Her yere girdiler. Burunlarını sokmadıkları yer kalmadı. İnanır mısınız, çöp tenekelerini bile karıştırdılar? Ya soruları?

Bitip tükenmek bilmedi o sorular. Ah, bu günleri de görecekmişim demek! Doktor ne kadar sakin ve sessiz bir beydi. Ona Sir'lik verildiği zaman hepimiz pek sevinmiş ve gururlanmıştık. Ama o polis neler sordu neler. İsterse başmüfettiş

olsun, ondan "centilmen" diye söz edecek değilim." Bayan Leckie soluk almak için durdu, sonra daha anlaşılır bir şekilde konuşmaya çalıştı. "Durmadan sorular sordular. Evdeki hizmetçiler hakkında. Onlar iyi kızlardır... Hepsi... Evet, Doris sabahları gereken saatte kalkmıyor. Bu yüzden haftada en aşağı bir kere ona ihtarda bulunmak zorunda kalıyorum. Vickie ise biraz küstah. Ama gençlerin iyi yetiştirilmiş olmalarını bekleyemezsiniz. Artık anneleri onları bu iş için iyi yetiştirmiyor. Ama bizim kızların hepsi de iyidir. Ve hiçbir polis başmüfettişi bana bunun tersini söyletemez. Ona 'Kızlarımın aleyhinde bir şey söyleyeceğimi ummayın,' dedim. 'Onlar iyi kızlardır. Hele cinayetle bir ilişkileri olmasına gelince... böyle bir şeyi düşünmek bile günahtır." Bayan Leckie bir an durdu. "Bay Ellis'e gelince, durum başka tabii. Bay Ellis hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Onun için de kendisine kefil olamam. Bay Baker izinli olduğu için onu Londra'dan getirttiler. Buranın yabancısıydı."

Bay Satterthwaite sordu. "Baker mı?"

"Bay Baker yedi yıldan beri Sir Bartholomew'un uşağıydı, efendim. Çünkü zaman Londra'da, beyefendinin muayenehanesinin de bulunduğu Harley Sokağı'ndaki evde çalışırdı. Siz onu hatırlıyorsunuz değil mi, efendim?" Sir Charles'a bakıyordu.

Aktör başını salladı. Aşçı konuşmasını sürdürdü. "Sir Bartholomew konukları geleceği zaman Bay Baker'ı da alıp buraya getirirdi. Fakat son zamanlarda Bay Baker'ın sağlığı bozulmuştu. Sir Bartholomew ona birkaç ay için izin verdi.

Deniz kıyısında bir pansiyona yerleştirdi, masrafları kendisi ödedi. Doktor pek iyi ve cömert bir beydi, efendim... Bay Baker'ın yerine de, geçici olarak Bay Ellis'i aldı. O başmüfettişe de söylediğim gibi Bay Ellis hakkında bir bilgim yok. Fakat sözlerinden en iyi ailelerin yanında çalışmış olduğu anlaşılıyordu.

Gerçekten de kibar bir 'centilmen' gibi davranıyordu."

Sir Charles umutla sordu. "Onun dikkati çekecek, acayip bir yanı yok muydu?"

"Bunu söylemeniz gerçekten garip, efendim. Çünkü... Hem vardı, hem yoktu. Bunun ne olduğunu kesinlikle söyleyemeyeceğim, ama bir şey vardı..."

Bay Satterthwaite öfkeyle, bir olaydan sonra daima böyle iddialarda bulunurlar, diye düşündü. Bayan Leckie polisi aşağı görüyor, ama yine de onların etkisinde kalmış. Ellis'in katil olduğu anlaşılırsa, Bayan Leckie de onun halinde bir acayiplik olduğunu sezdiğini iddia edecek.

"Bir kere kimseyle pek ahbap olmuyordu. Ah, çok terbiyeli ve nazikti. Bir centilmen gibi. Dediğim gibi çok kibar evlerde çalışmıştı. Ama kimseye sokulmuyor, çoğu zaman odasına kapanıyordu. Sonra... bilmem bunu nasıl anlatayım... şey, onda bir şey vardı..."

Bay Satterthwaite, "Onun aslında bir uşak olmadığından mı kuşkulandınız?" dedi.

"Ah, hayır, efendim, uşak olarak çalışmış olduğu belliydi. Çok şey biliyordu...

Üstelik sosyetenin en tanınmış kimseleri hakkında..."

Sir Charles usulca, "Mesela?" diye mırıldandı.

Fakat Bayan Leckie mutfak bölüğündeki dedikoduları tekrarlamak niyetinde değildi. Böyle şeyleri uygunsuz bulurdu o.

Bay Satterthwaite kadını yatıştırmak için, "Belki bize uşağı tarif edebilirsiniz," dedi.

Bayan Leckie sevindi. "Ah, evet, efendim. Tabii. Saygıdeğer bir görünüşü vardı Bay Ellis'in. Kır saçlar ve favoriler. Hafif kamburumsuydu. Kilo almaya başlamıştı ve bu yüzden de endişeleniyordu. Elleri de hafifçe titriyordu. Ama sandığınız nedenden değil, içkiye elini bile sürmüyordu. Yani bazı tanıdığım kimselerden farklıydı o. Gözleri biraz zayıftı sanırım, efendim. Çünkü ışıktan rahatsız olurdu. Özellikle parlak ışık gözlerinin sulanmasına yol açardı. Bizim yanımızda gözlük takardı, ama görevdeyken çıkarırdı."

Sir Charles, "Belirli bir yara izi var mıydı?" diye sordu. "Ya da bir ben? Ya da kırık parmak gibi bir şey?"

"Ah, hayır, efendim. Öyle bir şey yoktu."

Sir Charles içini çekti. "Dedektif romanları gerçek hayattan ne kadar üstün!

Hikâyelerde hep böyle bir iz olur."

Bay Satterthwaite, "Ellis'in bir dişi eksikmiş," dedi.

"Öyleymiş sanırım, efendim. Ama ben fark etmedim."

Bay Satterthwaite biraz da ukalaca bir tavırla, "Felaket gecesi Ellis nasıl davrandı?" diye sordu.

"Doğrusu bu bakımdan pek bir şey söyleyemeyeceğim, efendim. Mutfakta çok işim vardı. Bir şeyi fark edecek durumda değildim."

"Doğru, doğru."

"Beyefendinin öldüğü haberi gelince hepimiz donup kaldık. Ağlamaya başladığımda beni bir türlü susturamadılar. Beatrice'i

de öyle. Tabii gençler üzülmekle birlikte bir hayli de heyecanlanmışlardı. Bay Ellis elbette ki bizim kadar üzgün değildi. Burada yeniydi. Ama çok düşünceli davrandı. Sarsıntıyı atlatabilmemiz için Beatrice'le bana biraz porto içelim diye ısrar etti. Ve düşünün, bütün o sırada... o alçak..." Bayan Leckie boğulur gibi sustu. Gözleri öfkesinden ateş saçıyordu.

"Anladığıma göre uşak o gece ortadan kaybolmuş?"

"Evet, efendim. Bay Eliis de bizim gibi odasına çekildi. Sabah onu bulamadılar.

Tabii polis de bu yüzden ondan kuşkulandı."

"Evet, aptallık etmiş. Onun evden nasıl ayrıldığını biliyor musunuz?"

"Hayır, hiç bilmiyorum, efendim. Anlaşılan polis bütün gece köşkü gözetlemiş.

Bay Ellis'in gittiğini de görmemişler. Ama tabii polis de bizim gibi insan. Yine

de birtakım tavırlar takınıyor, bir centilmenin evine girerek etrafı karıştırıyorlar."

Sir Charles, "Gizli bir geçitten söz edildiğini duydum," dedi.

Bayan Leckie burnunu çekti. "Polis öyle diyor."

"Gerçekten böyle bir geçit var mı?"

Bayan Leckie ölçülü bir sesle, "Bundan söz edildiğini duydum," diye mırıldandı.

"Geçidin giriş yerinin nerede olduğunu biliyor musunuz?"

"Hayır, bilmiyorum, efendim. Gizli geçitler hoş şeylerdir herhalde, efendim, fakat bunlardan mutfak bölüğünde söz edilmemesi daha doğru olur. Çünkü kızların birtakım isteklere kapılmalarına yol açar. Gizli geçitten dışarı kaçıvermeyi düşünmeye başlarlar. Benim kızlarım arka kapıdan gider gelirler. Böylece ben de onların nerede olduklarını bilirim."

"Çok güzel, Bayan Leckie. Çok akıllısınız."

Bayan Leckie, Sir Charles'ın bu övgüsü karşısında hindi gibi kabardı.

Aktör, "Acaba diğer hizmetçilere de bir iki soru sorabilir miyiz?" diye ekledi.

- 62-

"Tabii, efendim. Ama onlar da size daha fazla bir şey söyleyemeyecekler."

"Ah, biliyorum. Ben onlara Ellis'ten çok Sir Bartholomew hakkında bazı şeyler sormak istiyordum. O geceki hali filan. Bildiğiniz gibi o benim arkadaşımdı."

"Önce kimi çağırayım, efendim?"

"Doris'i görmek isterim."

Fakat Bayan Leckie kıdeme inanan bir kadındı. Onun için önce yukarki kat hizmetçisi Beatrice'i çağırdı. Uzun boylu, sıska, fazla saygıdeğer, incecik dudaklı bir kadındı.

Sir Charles önemsiz birkaç sorudan sonra sözü felaket gecesi gelen konukların davranışlarına getirdi. Çok sarsılmışlar mıydı? Ne demiş ya da yapmışlardı?

Beatrice biraz canlanır gibi oldu. "Miss Sutcliffe çok sarsıldı. İyi kalpli bir hanımefendidir. Daha önce de burada kalmıştı: Kendisine konyak veya iyi demli bir çay getirebileceğimi söyledim. Ama beni dinlemek bile istemedi. Aspirin aldı. Uyuyamayacağın-dan emindi. Oysa ertesi sabah kendisine çayını götürdüğüm zaman çocuk gibi mışıl mışıl uyuyordu."

"Ya Bayan Dacres?"

"O hanımı hiçbir şeyin sarsacağını sanmıyorum." Beatri-ce'in sesinden, Cynthia Dacres'ı hiç sevmediği anlaşılıyordu. "Yalnızca bir an önce buradan uzaklaşmak için sabırsızlanıyordu. İşinin zarar göreceğini söylüyordu. Bay Ellis'in söylediğine göre onun Londra'da büyük bir modaevi varmış."

"Ya kocası?"

Beatrice burnunu çekti. "Sinirlerini konyakla yatıştırmaya çalıştı. Ya da sinirlerini büsbütün bozduğu da söylenilebilinir."

"Ya Lady Mary Lytton - Gore?"

Beatrice'in sesi yumuşadı. "O hoş bir hanımefendi. Büyük teyzem Lady'nin babasının şatosunda çalışırdı. Duyduğuma göre Lady Mary gençliğinde pek güzelmiş. Kızı da pek hoş bir kü-

çük hanım. Tabii Sir Bartholomew^ çok iyi tanımıyorlardı. Fakat çok üzüldüler."

"Miss Wills?"

Beatrice yine biraz soğuklaştı. "Miss Wills'in bu konuda ne düşündüğünü bilemem."

Sir Charles, "Onun hakkındaki düşüncelerinizi de mi bilmiyorsunuz?" diye sordu.

"Haydi, Beatrice. Biraz yumuşayın."

Umulmadık bir gülümseyiş, Beatrice'in tahtayı andıran yanaklarını yumuşattı. Sir Charles'ın tavırlarında sevimli bir okul öğrencisini hatırlatan bir şeyler vardı. Her gece tiyatro seyircilerini etkileyen o sevimliliğe Beatrice de dayanamadı. "Bilmiyorum ne anlatmamı istiyorsunuz, efendim?"

"Sadece Miss Wills hakkında düşündüklerinizi ve hissettiklerinizi anlatın."

"Anlatılacak bir şey yok, efendim. Hiçbir şey yok. Yalnız..." Beatrice durakladı.

"Devam edin."

"O diğerleriyle aynı tabakadan sayılmazdı, efendim. Biliyorum, bu elinde olan bir şey değildi." Beatrice bir an durdu, sonra ekledi. "Fakat o gerçek bir

lady'nin yapmayacağı şeylere kalkıştı. Her şeye burnunu soktu. Her tarafı eşeledi."

Sir Charts onun bu sözlerini daha da genişletmesini istedi. Fakat Beatrice bunu başaramadı. Sadece Miss Wills'in üzerine vazife olmayan şeylere burnunu soktuğunu söyledi.

Sonunda onu zorlamaktan vazgeçtiler.

Bay Satterthwaite, "Genç Bay Manders beklenmedik bir anda değil, değil rri?"

dedi.

"Evet, efencim. Kapıcı kulübesinin yakınında motosikletiyle kazaya uğramıştı Burada kazaya uğradığı için şanslı olduğunu söyledi. Tabii ev doluydu, fakat sekreter Miss Lyndon onun için küçük çalışma odasına yatak yaptırttı."

"O gelince herkes şaşırdı mı?"

"Ah, evet, efendim. Tabii."

Beatrice'e Ellis'i de sordular. "Ben onu pek az gördüm. Tabii öyle kaçması kötü oldu. Ama o neden beyefendiye kötülük yapmak istesin? Bunu anlayamıyorum. Kimse de anlayamıyor zaten."

"Kendisi nasıldı? Yani doktor? Konuklarını sabırsızlıkla mı bekliyordu?

Düşünceli miydi?"

"Çok neşeliydi, efendim. Sanki bir şaka yapmaya hazırlanıyormuş gibi kendi kendine gülüyordu. Hatta onun Ellis'e takıldığını da duydum. Oysa Bay Baker'a böyle bir şey hiç yapmazdı. Sir Bartholomew hizmetkârlara hep biraz sertçe davranırdı. Çok iyiydi, ama otoriterdi. Fazla konuşmazdı."

Bay Satterthwaite heyecanla sordu. "Sir Bartholomew, Ellis'e ne dedi?"

"Sözlerini kelimesi kelimesine hatırlamıyorum, efendim. Bay Ellis telefonda bir haber almıştı. Beyefendi için, Sir Bartholomew ona isimleri iyi anlayıp anlamadığını sordu. Bay Ellis de, tabii saygıyla, 'Çok iyi anladım, efendim.

Bundan eminim,' dedi. Doktor o zaman güldü. 'Sen iyi bir adamsın, Ellis,' diye cevap verdi. "Birinci sınıf bir uşaksın... E, Beatrice, sen ne dersin? Beyefendi böyle konuştuğu için çok şaşırmıştım. Hali her zamankinden o denli farklıydı ki!

Ne söyleyeceğimi bilemedim."

"Ya Ellis?"

"Sanki bu sözleri beğenmemiş gibi bakıyordu o, efendim. Sanki başka evlerde böyle bir davranışa alışmamış gibi. Hali soğuktu."

Sir Charles sordu. "Telefonla verilen haber neyle ilgiliydi?"

"Haber mi, efendim? Ha, evet. Klinikten telefon etmişlerdi. Yeni bir hasta gelmişti. Onun yolculuktan rahatsız olmadığını bildiriyorlardı."

"Hastanın adını hatırlıyor musun?"

"Acayip bir isimdi." Beatrice durakladı. "Bayan de Rushbrid-ger... ya da böyle bir şey."

Sir Charles, "Ah, evet," diye mırıldandı. "Telefonda kolaylıkla anlaşılacak bir isim değil. Çok teşekkür ederiz, Beatrice. Belki artık Doris'le konuşabiliriz."

Beatrice odadan çıkınca Sir Charies'ia Bay Satterthwaite birbirlerine baktılar.

"Miss Wills üzerine vazife olmayan yerlere burnunu sokmuş. Bay Dacres sarhoş

olmuş. Bayan Dacres sakinmiş. Bunlar önemli mi? Hiç sanmıyorum."

Bay Satterthwaite başını salladı. "Aslında fazla bir şey öğrenemedik."

"Doris'in bize yardımcı olacağını umalım."

Doris otuz yaşlarında, kara gözlü, nazlı bir kadındı. Ama konuşmaya da meraklıydı.

"Ben Bay Ellisin olayla bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. O tam bir beyefendiydi.

Polis, Bay Ellisin alelade bir sabıkalı olduğunu söyledi. Ama onun öyle bir insan olmadığından eminim."

Sir Charles sordu. "Yani onun gerçekten alelade bir uşak olduğuna inanıyor musunuz?"

"Bay Ellis alelade bir uşak değildi, efendim. Kendisi şimdiye kadar birlikte çalıştığım uşaklardan farklıydı. İşi başka türlü ayarlıyordu."

"Fakat onun Sir Bartholomew'u zehirlediğini sanmıyorsunuz."

"Ah, efendim, bunu nasıl yapmış olabilir? Ben de onunla birlikte konuklara servis yapıyordum. Beyefendinin yemeğine zehir karıştırsaydı, bunu

kesinlikle görürdüm."

"Ya içkisine?"

"İçki servisini Bay Ellis yaptı, efendim. Önce çorbayla birlikte seri. Sonra Alman şarabı ve klaret. Fakat bu işi nasıl başarmış olabilir, efendim? Şaraba bir şey karıştırsaydı, o zaman herkes zehirlenirdi. Yani o şaraptan içmiş

olanlar. Beyefendi herkesten farklı bir şey yemedi de, içmedi de. Porto bakımından da durum aynı. Bütün beyler porto içtiler. Hanımların bazıları da."

"Şarap kadehleri bir tepsiye konularak götürüldü, değil mi?"

"Evet, efendim. Ben tepsiyi tuttum, Bay Ellis de kadehleri dizdi. Sonra tepsiyi ben mutfağa götürdüm. Polis geldiği sırada kadehler hâlâ oradaydı. Porto kadehleri ise sofradaydı, efendim. Ve polis hiçbir şey bulamadı."

"Doktorun akşam yemeğinde misafirlerinden farklı bir şey yemediğinden veya içmediğinden emin misiniz?"

"Ben böyle bir şey görmedim, efendim. Beyefendinin farklı bir şey yiyip içmediğinden eminim."

"Misafirlerden biri ona bir şey vermedi mi?"

"Ah, hayır, efendim."

"Gizli geçit konusunda bilginiz var mı, Doris?"

"Bahçıvanlardan biri bana böyle bir şeyden söz etti. Geçidin ucu koruya, oradaki yıkıntıların arasında bir yere açılıyormuş. Fakat bu evde geçidin kapısı olabilecek bir yer hiç görmedim."

"Ellis de bu konuda bir şey söylemedi mi?"

"Ah, hayır, efendim. Onun geçitten haberi olduğunu sanmıyorum."

"Sizce beyefendiyi kim öldürmüş olabilir, Doris?"

"Bilmiyorum, efendim. Beyefendiyi birinin öldürdüğünü de sanmıyorum. Herhalde bir kazaydı."

"Hım... Teşekkürler, Doris."

Kadın odadan çıkınca Sir Charles, "Babbington da öldürülmemiş olsaydı, Doris'i katil olarak seçebilirdik," diye mırıldandı. "Güzel bir kadın. Sofrada da servis yapmış... Hayır, bu olacak gibi değil. Babbington bir cinayete kurban gitti.

Zaten Tollie güzel kadınların pek de farkına varmazdı. Çapkın değildi o."

Bay Satterthwaite düşünceli bir tavırla, "Fakat o elli beş yaşındaydı," dedi.

"Neden böyle söylüyorsunuz?"

"Bir erkek o yaştayken bir kadına çılgıncasına âşık olabilir. Daha önce başından böyle bir şey geçmemiş olsa bile."

"Satterthwaite! Ben de elli beşime basmak üzereyim." Yaşlı adam, "Biliyorum,"

dedi.

Gözlerindeki alaycı pırıltıyı fark eden Sir Charles bakışlarını ondan kaçırdı.

Şaşırmış ve utanmış bir hali vardı.

10

Sir Charles'ın kızarmasının iyice zevkini çıkaran Bay Satterthwaite, "Ellis'in odasını araştıralım mı?" diye sordu.

Aktör hemen bu fırsattan yararlandı. "Çok güzel, çok güzel. Ben de aynı şeyi söyleyecektim."

"Tabii polis odayı çoktan iyice araştırdı."

"Polis..." Gizli Servisin başı Aristede Duval bir işaretiyle polisi aşağı gördüğünü belirtiverdi. O utanç dolu anı unutmak isteyen Sir Charles, rolüne canla başla girdi. "Polisler aptal. Onlar Ellis'in odasında ne aradılar? Suçun delillerini. Biz ise onun suçsuzluğunun delillerini arayacağız. Bu tümüyle başka bir şey."

"Ellis'in suçsuz olduğuna inanıyor musunuz?"

"Babbington bakımından haklıysak, o zaman Ellis'in de suçsuz olması gerekir."

"Evet, tabii..."

Ellis'i odası ilk bakışta öyle ilgi çekici ipuçları bulunacak bir yere benzemiyordu. Dolap ve çekmecelerdeki giyecekler düzenli bir şekilde yerleştirilmişti. Elbiseler iyi dikilmiş şeylerdi. İçlerinde değişik terzilerin adları varı. Bunları Ellis'e değişik evlerdeki efendilerinin vermiş olduğu

anlaşılıyordu. Çamaşırlar da aynı durumdaydı. Uşağın potinleriyse dikkatle cilalanmış ve içlerine kalıplar sokulmuştu.

Bay Satterthwaite potinlerden birini aldı. "Kırk bir numara... Kırk bir..."

Fakat bu olayda ayak izleri bulunmadığı için bu bilginin bir işe yarayacağı yoktu.

Ellis'in uşak kılığını bulamadılar. Bundan da adamın o kıyafetle kaçmış olduğu anlaşılıyordu. Bay Satterthwaite, Sir Char-les'a bunun ilgi çekici bir nokta olduğunu söyledi.

"Akıllı bir insan alelade bir elbise giyerdi."

"Evet, bu durum gerçekten garip. Sanki... adam buradan hiç kaçmamış gibi... Ama tabii bu da gülünç."

Araştırmalarına devam ettiler. Odada ne bir mektup vardı, ne de bir kâğıt.

Sir Charles, "Bu da garip," dedi.

"Neden?"

"Herkes bir iki mektup yazar."

"Eğer sabıkalıysa yazmaz."

"Evet. Belki de siz haklısınız. Ellis'in böyle kaçmasına bakılırsa geçmişi biraz karanlık bir adam olmalı. Fakat Ellis'in Tol-lie'yi öldürmediğini söyleyebiliriz."

Bütün çabalarına rağmen hiçbir şey bulamaç r. Dedektiflere has o heyecanları biraz sönmüştü. Herhalde böyle şeylerin romanlarda daha iyi ayarlandığını düşünüyorlardı.

Sonunda köşkten ayrıldılar.

Bahçede ağır ağır ilerlerken Sir Charles, "E, Satterthwaite," dedi. "Dikkatinizi çeken bir şey var mı?"

Bay Satterthwaite düşündü. Çabucak cevap verecek değildi. Özellikle dikkatini bir şeyin çekmiş olması gerektiğini düşündüğü için.

Sir Charles sabırsızca tekrarladı. "E?"

Bay Satterthwaite istemeye istemeye itiraf etti. "Hiç... Yalnız... bir şey var..." Durakladı.

"Evet? Söyleyin! Her şeyin yararı olur."

"Sir Bartholomew'un uşağına öyle takılması bana biraz garip geldi. Hizmetçilerin söylediklerini biliyorsunuz. Bu Sir Bartholomew'un eski davranışlarına hiç uymuyor."

Sir Charles kelimelere basa basa, "Hem de hiç uymuyor," dedi. "Tollie'yi çok iyi tanırdım. Sizden çok daha iyi. O öyle şaka-

cı bir insan değildi. Hiçbir zaman öyle konuşmazdı. Fakat... belki de o sırada... o sırada normal değildi. Herhangi bir nedenden dolayı... Haklısınız, Satterthwaite. Bu önemli bir nokta. Ama bu ne işimize yarıyor?"

Bay Satterthwaite, "Şey..." diye başladı. Fakat aslında Sir Charles'ın bu soruyu laf olsun diye sorduğu belliydi. O Bay Sat-terthwaite'in düşüncelerini öğrenmek değil, kendi fikirlerini açıklamak istiyordu.

"O olayın ne zaman olduğunu hatırlıyor musunuz? Ellis, Tol-lie'ye telefon haberini getirdiği zaman. Toilie'nin o acayip neşesinin nedeni bu telefon haberi olmalı. Hizmetçiye haberin neyle ilgili olduğunu sordum, bildiğiniz gibi."

Bay Satterthwaite o noktaya kendisinin de dikkat etmiş olduğunu belirtmek için başını salladı. "Telefon haberi, kliniğe gelen Bayan de Rushbridger'la ilgiliymiş. Ama bu pek de heyecan verici bir şeye benzemiyor."

"Gerçekten öyle. Fakat kurduğumuz mantık doğruysa, o haberin bir önemi de olmalı."

Bay Satterthwaite kuşkuyla, "Eveeet," diye mırıldandı.

Sir Charles, "Muhakkak," dedi. "Bunun ne olduğunu öğrenmemiz gerekiyor. Belki de şifreli bir haberdi. Görünüşte alelade, zararsız bir haber. Ama aslında anlamı tamamıyla başkaydı. Belki Tollie düşündüğümüz gibi Babbington'un ölümünü araştırıyordu. Ve bu haberin de o olayla bir ilişkisi vardı. Hatta Tollie belki de özel bir dedektif tutmuştu. Bazı şeyleri öğrenmesi için. Belki de Tollie dedektife, 'Şu ya da bu kuşkularımın gerçek olduğunu anladığınız anda bana telefon edin,' demişti. 'Ve bana şu mealde bir haber yollayın. Böylece telefonu açan kimse işin içyüzünü anlayamaz.' Bu Toilie'nin neden neşeli olduğunu da izah

eder. Ellis'e ismi iyi anlayıp anlamadığını sormasını da. Toilie'nin davranışları, olmayacak bir tahminde bulunan ve sonra bunun doğru olduğunu öğrenen bir insanınkine uyuyor."

"Siz Bayan de Rushbridger diye birinin olmadığına mı inanıyorsunuz?"

"Bunu kesinlikle öğrenmemiz gerekiyor."

"Nasıl?"

"Hemen kliniğe gidip başhemşireye sorabiliriz."

"Kadın bunu acayip bulabilir."

Sir Charles güldü. "Siz o işi bana bırakın."

Dönerek kliniğe doğru yürümeye başladılar.

Bay Satterthwaite, "Ya siz, Sir Charles?" diye sordu. "Sizin dikkatinizi çeken bir nokta da var mı? Yani köşktekilerle yaptığımız konuşmalar sırasında..."

Sir Charles ağır ağır cevap verdi. "Evet, bir şey var... Ama işin kötüsü, bunun ne olduğunu hatırlayamıyorum..."

Yaşlı adam aktöre şaşkınlıkla baktı.

Sir Charles kaşlarını çattı. "Bunu nasıl anlatsam, bilmem ki! Bir şey vardı. O

anda bana yanlışmış gibi geldi... Ya da olamayacak bir şeymiş gibi... Ama o sırada bunu düşünecek zamanım yoktu. Konuyu kafamda bir tarafa ittim."

"Ve şimdi bunun ne olduğunu hatırlayamıyorsunuz."

"Evet. Sadece o anda, 'İşte bu çok garip,1 diye düşündüğümü hatırlıyorum."

"Hizmetçileri sorguya çektiğimiz sırada mı oldu? Hangi hizmetçiyi?"

"Size hatırlayamadığımı söyledim. Ne kadar düşünürsem, hafızam o kadar bulanıklaşıyor. Eğer düşünmezsem, belki birdenbire aklıma gelir."

Büyük beyaz bir bina olan kliniğe geldiler. Burası köşkün bahçesinden bir parmaklıkla ayrılmıştı. İki adam kapıya ilerlediler. Zili çalarak başhemşireyi görmek istediklerini söylediler.

Başhemşire uzun boylu, orta yaşlı, zeki ve becerikli bir kadındı. Sir Charles'ın, Sir Bartholomew'un arkadaşı olduğunu bildiği de belliydi.

Sir Charles ingiltere'ye yeni döndüğünü, arkadaşının ölümünün kendisini çok sarstığını anlattı. Başhemşire de Sir Bart-hoiomew'un kendileri için büyük bir kayıp olduğunu söyledi.

Sir Charles, "Bartholomew'un bu klinikle çok övündüğünü biliyorum," dedi.

"Evet. Tedavileri çok başarılı oluyordu."

"Buraya daha çok sinir hastaları geliyordu, değil mi?"

"Evet."

"Ah, şimdi aklıma geldi... Monte Carlo'da tanıştığım birinin akrabası da bu kliniğe gelecekti. Kadının adını unuttum. Garip bir isimdi. Rush...

Rushbridger... böyle bir şey."

"Bayan de Rushbridger'ı mı kastediyorsunuz?"

"Tamam. O şimdi burada mı?"

"Ah, evet. Ama korkarım sizi görmesi mümkün değil. Daha bir süre de göremeyecek.

Sıkı bir dinlenme tedavisi uygulanıyor ona." Başhemşire sevimli sevimli gülümsedi. "Mektup da yok, heyecan uyandıracak ziyaretçiler de."

"Ah, durumu çok mu kötü?"

"Bir sinir krizi geçirmiş. Şiddetli sinir zafiyeti... Zaman zaman hafıza kaybı... Ama onu zamanla iyileştirebileceğimizden emin olabilirsiniz."

Başhemşire kesin bir tavırla başını salladı.

"Durun bakayım?... Tollie... Sir Bartholomew bana ondan söz etmemiş miydi? Kadın onun hem hastası, hem de ahbabıydı sanırım."

"Pek sanmıyorum, Sir Charles. Daha doğrusu doktor bana böyle bir şey söylemedi.

Bayan de Rushbridger son zamanlarda Bahama'dan gelmiş."

"Kocasıyla birlikte mi?"

"Hayır. O hâlâ Bahama'da."

"Ah, anlıyorum. Herhalde kadını başka biriyle karıştırıyorum. Bu doktorun özellikle ilgilendiği bir olaydı sanırım."

"'Amnezi' olaylarına oldukça sık rastlanıyor. Ama tabii bunlar bir doktor için daima ilgi çekici şeylerdir. Yani bu olayların gösterdikleri değişiklikler.

Hiçbiri bir diğerine benzemez."

"Çok garip... Neyse çok teşekkür ederim. Sizinle konuşmak beni sevindirdi.

Tollie'nin size ne kadar değer verdiğini biliyordum." Sir Charles gözünü kırpmadan yalan söylüyordu. "Sizden sık sık söz ederdi."

Başhemşire kızardı. "Buna çok sevindim. Mükemmel bir insandı. Ölümü bizim için üzülecek bir kayıp. Çok şaşırdık, adeta donduk kaldık. Cinayet? Ben, 'Doktor Strange'ı öldürmeyi kim ister?' dedim. İnanılmayacak bir şey bu. Ahlaksız uşak.

Polisin onu yakalayacağını umarım."

Sir Charles kederle başını salladı. Klinikten ayrıldılar. Bay Satterthwaite, başhemşireyle yapılan konuşma sırasında ikinci plana atılmasının acısını çıkardı. Oliver Manders'in kaza geçirdiği yeri ilgiyle izledi. Orta yaşlı, fazla zeki olmayan bir adam olan kapıcıyı sorguya çekti.

Evet, genç bey orada, duvarın yıkık olduğu yerde kazaya uğramıştı. Genç centilmen motosikletliydi. Hayır, kendisi olayı görmemişti. Yalnız gürültüyü duymuş, ne olduğunu anlamak için dışarı çıkmıştı. Genç bey şurada duruyordu.

Yaralanmış gibi bir hali yoktu. Sadece üzüntüyle motosikletine bakmaktaydı.

Motosiklet berbat haldeydi. Köşkün kime ait olduğunu sormuş, Sir Bartholomew'un adını duyunca, "Ah, şansım yine biraz yardım ediyor," demişti. Sonra köşke gitmişti. Çok sakin bir gence benziyordu. Yalnız yorgun gibi bir hali vardı.

Açıkçası, kazaya neyin sebep olduğu anlaşılacak gibi değildi. Ama bazen motosiklet veya arabalarda bir bozukluk oluyordu tabii.

Bay Satterthwaite düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Acayip bir kaza bu..."

Geniş ve dümdüz uzanan yola bakıyordu. Bir motosikletlinin birdenbire dönerek duvara toslamasına neden olacak bir viraj ya da tehlikeli bir dört yol ağzı da yoktu burada. Evet, gerçekten acayip bir kazaydı.

Sir Charles merakla sordu. "Ne düşünüyorsunuz, Satterth-waite."

Bay Satterthwaite. "Hiç," dedi. "Hiç..."

Sir Charles da kaza yerine şaşkın bir tavırla bakıyordu. "Gerçekten acayip..."

Bay Satterthwaite'in arabasına binerek uzaklaştılar.

Yaşlı adam derin düşüncelere dalmıştı. Bayan de Rushbrid-ger, Sir Charles'ın varsayımına uymuyordu... O telefon konuşması şifreli bir haber değildi.

Sir Charles birdenbire, "Satterthwaite," diyerek onu daldığı düşüncelerden uyandırdı. "Geri dönebilir miyiz?" Yaşlı adamın cevabını beklemeksizin şoföre emir verdi.

Bay Satterthwaite sordu. "Ne var?"

Sir Charles, "Bana neyin acayip geldiğini şimdi hatırladım," dedi. "Uşağın odasında, yerde bir mürekkep lekesi vardı."

11

Bay Satterthwaite arkadaşına hayretle baktı. "Mürekkep lekesi mi? Ne demek istiyorsunuz?"

"Onu siz de gördünüz mü? Hatırlıyor musunuz?"

"Evet, yerde bir mürekkep lekesi vardı."

"Yerini de hatırlıyor musunuz?"

"Hayır... Pek kesinlikle hatırlamıyorum."

"Şöminenin yanındaki süpürgeliğe yakındı."

"Ah, evet. Şimdi hatırladım."

"O mürekkep lekesi nasıl oldu dersiniz, Satterthwaite?"

Yaşlı adam bir iki dakika düşündü. "Büyük bir leke değildi. Devrilen bir mürekkep şişesinin sebep olduğunu sanmıyorum. Herhalde adam dolmakalemini oraya düşürdü. Bildiğiniz gibi, odada mürekkep kalemi yoktu." Bay Satterthwaite bir taraftan

da, benim de bazı şeyleri çok iyi hatırladığımı anlayacak, diye düşünüyordu.

Ekledi. "Onun için adamın bir mürekkep kalemi olması gerekir."

"Evet, tamam, Satterthwaite. Tabii bu mürekkep lekesinin önemli olup olmadığını bilmiyorum. Onun için geri dönüp odaya tekrar bakmak istiyorum."

Beş dakika sonra Ellis'in oda kapısını içerden sıkıca kapatıyorlardı.

Sir Charles, "Budalalık edip etmediğim şimdi anlaşılacak," diye mırıldandı. "Bir şey bulabilecek miyiz?"

Bay Satterthwaite için için aktörün fikrini pek saçma buluyordu, ama bunu açık açık söylemeyecek kadar nazik bir adamdı. Yatağa ilişerek onu seyretmeye başladı.

Sir Charles ayağıyla lekeyi işaret etti. "İşte, mürekkep lekemiz burada.

Süpürgeliğin hemen yakınında... Yazı masasından çok uzakta. Bir insan dolmakalemini hangi şartlar altında buraya düşürür?"

Bay Satterthwaite, "İnsan kalemini her yere düşürebilir," diye cevap verdi.

Sir Charles başını salladı. "Tabii onu kaldırıp karşıya da fırlatabilir. Ama insan dolmakalemini çoğu zaman böyle hor kullanmaz. Bilmem... Dolmakalemler çok iç sıkıcı şeylerdir. Tam acelen varken kurur, yazı yazmazlar. Belki de esrarın çözümü bu. Ellis öfkelendi ve, "Allah cezasını versin!" diye bağırarak kalemi fırlatıp attı."

Sir Charles odanın ortasında durdu. Birdenbire derin bir soluk aldı.

Bay Satterthwaite ise bir dakika sonra Sir Charles'ın sanatında ne kadar başarılı olduğunu bir kere daha anladı. Aktör şimdi kendini Uşak Ellis'in yerine koymuştu.

Masanın başına geçerek yazmaya başladı. Sinsi bir hali vardı. Arada sırada başını kaldırarak gözlerini çabucak etrafta

- 75-

dolaştırıyordu. Sonra birdenbire sanki bir şey duymuş gibi dik-leşti. Bay Satterthwaite onun ne işittiğini tahmin edebiliyordu. Ayak sesleri... Koridordan biri geliyordu. Uşağın korktuğu veya gocunduğu bir şey vardı. Bu ayak seslerine de kendince belirli bir anlam vermişti. Ayağa fırladı. Bir elinde yazı yazdığı kâğıt, diğerinde ise dolmakalem vardı. Şömineye doğru atıldı. Başını çevirmiş

hâlâ etrafı dinliyordu. Korkuya kapılmıştı ve tetikteydi. Kâğıdı şöminedeki gaz sobasının altına tıkmaya çalıştı, iki elini birden kullanabilmek için dolmakalemi aceleyle attı. Sir Charles'ın kalemi tam o mürekkep lekesinin olduğu yere düştü.

Bay Satterthwaite aktörü bol bol alkışladı. "Bravo!" Sir Charles rolünü öyle ustalıkla oynamıştı ki, yaşlı adam artık Ellis'in ancak bu şekilde davranmış

olabileceğine inanıyordu.

Sir Charles, Ellis rolünü bir tarafa bıraktı. "Gördünüz mü? Adam polisin geldiğini duydu... Ya da polis sandığı birinin... Yazdığını bir yere saklamak zorundaydı. Nereye saklayacaktı onu? Çekmeceye veya yatağın altına gizleyemezdi.

Polis odayı aradığı anda hemen bulurdu. Yerdeki tahtalardan birini kaldıracak kadar zamanı yoktu. Hayır, tek umudu şöminedeki gaz sobasının altıydı."

Bay Satterthwaite, "Şimdi sıra gaz sobasının altında bir şeyin saklı olup olmadığına bakmaktı," dedi.

"Tabii. Ama Ellis boş yere telaşlanmış olduğunu anlamış ve kâğıdı sakladığı yerden almış olabilir. Biz yine de her şeyin yolunda gideceğini ummalıyız."

Sir Charles ceketini çıkararak, gömleğinin kollarını sıvadı. Yere uzandı, sobanın altındaki dar aralığa baktı. "Orada bir şey var... Ama onu nasıl çıkaracağız? Kadınların şapkalarına taktıkları uzun iğnelere benzer bir şey olsaydı..."

Yaşlı adam kederle, "Artık hanımlar şapkalarına iğne takmıyorlar," diye açıkladı. "Ama belki bir çakı işe yarar."

Çakı da işe yaramadı.

Sonunda Bay Satterthwaite, Beatrice'e giderek ondan bir örgü şişini ödünç aldı.

Bu işi kolaylaştırdı gerçekten. Sir Charles böylece sobanın altından altı tane buruşuk yazı kâğıdı çıkardı. Bunlar telaşla buruşturulup oraya tıkılmıştı.

Aktörle Bay Satterthwaite gitgide artan bir heyecanla kâğıtları düzelttiler.

Bunların bir mektup için yapılan taslaklar olduğu belliydi. Ellis ufak, muntazam harflerle, adeta kâtip yazısıyla denemeler yapmıştı, ilk taslak şöyle başlıyordu:

"Bu mektubu yazan kimse iç sıkıcı durumlara neden olmayı istememektedir. Belki bu gece gördüğünü sandığı 'şey' konusunda da yanılmaktadır."

Ellis'in burada, yazdıklarını beğenmeyip yeniden başladığı anlaşılıyordu:

"Uşak John Ellis saygılarını sunar ve bildiği bazı şeyleri polise bildirmeden önce bu geceki felaketle ilgili kısa bir görüşme yapmanın kendisini sevindireceğini açıklar..."

Uşak bunu da beğenmemiş, yeni bir deneme yapmıştı.

"Uşak John Ellis, doktorun ölümüyle ilgili bazı bilgilere sahiptir. Bu bilgileri henüz polise açıklamış değildir..."

Ondan sonraki taslakta Ellis üçüncü şahsın ağzından yazmaktan vazgeçmişti.

"Paraya çok ihtiyacım var. Bin sterlin durumumun değişmesini hemen sağlayacaktır. Polise açıklayabileceğim bazı şeyler var. Fakat kimsenin başını derde sokmak istemiyorum..."

Sonuncu mektup daha da açık açık yazılmıştı.

"Ben doktorun nasıl öldüğünü biliyorum. Polise... henüz... bir şey söylemedim.

Benimle buluşursanız..."

Bu mektup diğerlerinden farklı bir şekilde sona ermişti. "Buluşursanız,"

kelimesinden sonra kalem kaymıştı. Ellis'in tam bunu yazarken kendisini endişelendiren bir şey duymuş olduğu anlaşılıyordu. Kâğıtları buruşturmuş ve saklamaya çalışmıştı.

Bay Satterthwaite derin bir soluk aldı. "Sizi kutlarım, Sir Charles. Mürekkep lekesi konusundaki önsezileriniz sizi yanılt-

mamış. Bravo! Şimdi bu durumu inceleyelim." Bir an durdu. "Ellis tahmin ettiğimiz gibi ahlaksızın biri. Katil değil o. Fakat Sir Bartholomew'u kimin öldürdüğünü biliyor. Ve katile şantaj yapmaya hazırlanıyor."

Sir Charles onun sözünü kesti. "Katilin kadın mı, yoksa erkek mi olduğunu bilmiyoruz. Ne kızılacak durum! Ellis neden mektuplardan birine, 'Beyefendi,'

veya 'Hanımefendi,' diye başlamadı, bilmem ki? O zaman hiç olmazsa bir adım daha atmış sayılırdık. Ellis'in artist bir yönü varmış anlaşılan. Şantaj

mektubu için bir hayli çaba harcamış. Bize bir ipucu bıraksaydı... Küçücük, basit bir ipucu... Yani... mektubu kime yazdığını belirtseydi..."

Yaşlı adam, "Neyse," dedi. "Yine de ilerleme göstermiş sayılırız. Bu odada Ellis'in suçsuz olduğunu kanıtlayacak bir şeyler bulmamız gerektiğini söylemiştiniz. Hatırlıyor musunuz? İşte o kanıtı bulduk. Bu mektuplar onun suçsuz olduğunu gösteriyor. Yani cinayeti onun işlemediğini. O başka bakımlardan aşağılık bir yaratıkmış, ama Sir Bartholomew'u o öldürmemiş. Başkasının işi bu.

Babbington'u öldüren caninin işi. Artık polis de bizim fikrimizi kabul edecektir."

Sir Charles, "Onlara bu mektupları açıklayacak mısınız?" diye sordu. Sesi hoşnutsuzdu.

"Başka ne yapabiliriz?"

Sir Charles yatağa oturdu. "Şey... bilmem bunu en iyi şekilde nasıl anlatacağım?

Şu anda başka hiç kimsenin bilmediği bir şey öğrendik. Polis, Ellis'i arıyor.

Onun katil olduğunu sanıyorlar. Bu durumu herkes de biliyor. Onun için de asıl katil bu ara herhalde kendini güvende hissediyor. Tabii kendisini kapıp koyuvermeyecek. Ama şu anda rahat... Bu durumu altüst etmek hata olmaz mı? Bu bizim için tam fırsat. Ancak bu şekilde Babbington'la o lis-tedekilerden biri arasındaki bağı bulabiliriz. Onlar birinin çıkıp Tol-lie'nin ölümüyle rahibinkini birbirine bağladığını bilmiyorlar. Kuşkulanmıyorlar da. Böyle bir fırsat insanın eline binde bir geçer."

Bay Satterthwaite, "Ne demek istediğinizi anlıyorum," diye cevap verdi. "Ve ben de sizinle aynı fikirdeyim. Bu gerçekten bir fırsat. Ama yine de, bu fırsattan yararlanmamız doğru olmaz. Birer vatandaş olarak, öğrediğimiz şeyleri hemen polise bildirmek zorundayız. Delilleri onlardan saklamaya hakkımız yok."

Sir Charles ona alayla baktı. "İyi bir vatandaş örneğisiniz, Satterthwaite.

Evet, herhalde söylediklerinizin yapılması gerekir. Ama ben sizin kadar İyi bir vatandaş değilim. Bu bilgiyi de bir iki gün pekâlâ kendime saklayabilirim... Bir iki gün! Ne dersiniz? Hayır mı? Pekâlâ. Boyun eğmekten başka çarem yok. Yasanın destekçileri rolünü oynayalım o halde."

Yaşlı adam, "Bildiğiniz gibi," diye açıkladı. "Albay Johnson benim ahbabım. Bu konuda bize çok da iyi davrandı. Polisin ne yaptığını açıkladı. Bilgi verdi."

Sir Charles içini çekti. "Ah, haklısınız. Ama aslında benden başka kimse de gaz sobasının altına bakmayı akıl edemedi. O kalın kafalı polisler bunu düşünemediler bile. Ama istediğiniz gibi olsun... Satterthwaite, Ellis şimdi nerede dersiniz?"

Yaşlı adam, "Herhalde istediği parayı elde etti," dedi. "Ona ortadan kaybolması için para verdiler. Ellis de ustalıkla ortadan kayboldu."

Sir Charles, "Evet," diye mırıldandı. "Herhalde öyle oldu..." Hafifçe titredi.

"Bu oda hoşuma gitmiyor, Satterthwaite. Gidelim buradan."

12

Sir Charles'la Bay Satterthwaite ertesi akşam Londra'ya döndüler.

Albay Johnson'la yaptıkları konuşmada çok diplomatça davranmak zorunda kaldılar.

Başmüfettiş Crossfield'in, yardım-

cılarının bulamadığı şeyi Londra'lı iki 'centilmenin ortaya çıkarmalarından hiç memnun olmadığı belliydi.

Mektupları bulmalarının bir yararı olmamış değildi. Albay Johnson, Loomouth polisiyle temasa geçmeye karar verdi. Rahip Leonard Babbington'un ölümünün yeniden incelenmesi gerekiyordu.

Arabayla Londra'ya doğru giderlerken Sir Charles, "Eğer rahibin nikotinden zehirlenerek öldüğü ortaya çıkarsa, Crosffield bile o zaman bu iki ölümün birbirine bağlı olduğunu kabul eder," dedi. Aktör mektupları polise verdikleri için hâlâ biraz öfkeliydi.

Bay Satterthwaite mektupların gazetecilere açıklanmayacağını söyleyerek onu teselliye de çalışmıştı. "Onun için suçlu da endişeye kapılmayacak. Ellis'i aramaya da devam edecekler."

Sir Charles da istemeye istemeye bunun doğru olduğunu itiraf etmişti.

Londra'ya eriştikleri zaman Sir Charles, Bay Satterthwa-ite'e, "Egg'i görmek istiyorum," diye açıkladı. "Bana mektubu Belgrave alanındaki bir adresten yazmıştı. Onun hâlâ Londra'da olduğunu umarım."

Bay Satterthwaite de ciddi bir tavırla, "Bu doğru bir yol olur," dedi. "Ben de Egg'i görmeyi çok istiyorum."

Aktör kızın verdiği adrese telefon etti. Egg hâlâ oradaydı. Annesiyle birlikte bir akrabalarının yanında kalıyorlardı. Loomo-uth'a bir hafta sonra döneceklerdi. Kız gelip iki adamla yemek yemeğe hemen razı oldu.

Sir Charles Londra'daki lüks katında etrafına bakınarak, "Herhalde Egg buraya gelemez," diye mırıldandı. "Annesi bunu hoş karşılamaz sanırım... Tabii Miss Milray'i de buraya çağırırsak durum düzelir, ama bunu yapmak istemiyorum.

Açıkçası, Miss Milray benim rahat davranmamı zorlaştırıyor. O kadar becerikli ki, onun yanında aşağılık duygusuna kapılıyorum."

I

Bay Satterthwaite kendi evini teklif etti. Ama sonunda Berkeley Oteli'nde yemek yemeğe karar verdiler. Daha sonra, Egg razı olursa başka bir yere giderek konuşabilirlerdi.

Bay Satterthwaite kızı ilk gördüğü an, onun biraz zayıflamış olduğunu fark etti.

Gözler daha iri duruyordu. Sanki alev alev yanıyordu bu gözler. Egg'in yüzünde de daha azimli bir ifade var gibiydi. Ama her zamanki kadar sevimliydi kız. Ve yine bir çocuk kadar da heyecanlıydı.

Sir Charles'a, "Geleceğinizi biliyordum," dedi.

Bay Satterthwaite, aslında aktörün geleceğinden pek de emin değildi, diye düşündü. Hiç değildi. Telaşla onu bekledi, durdu sanırım... Endişeden mahvoldu... Bu adam durumun farkında değil mi? Halbuki aktörlerin çoğu kendilerini bir hayli beğenirler. Sir Charles, Egg'in kendisine delice âşık olduğunu bilmiyor mu? Pek acayip bir durum bu. Sir Charles'ın Egg'e çılgıncasına âşık olduğu belli. Kız da onu seviyor. Ve aralarındaki tek bağ da cinayet...

Tiksinti verici bir çifte cinayet. İkisi de bu bağa sıkıca sarılıyorlar.

Yemekte fazla konuşulmadı. Sir Charles dışarda geçirdiği günlerden biraz söz etti. Egg de Loomouth'u anlattı.

Yemek sona erince Bay Satterthwaite'in evine gittiler. Yaşlı adam Chelsea'de, rıhtımda, büyük bir konakta oturuyordu. Evi güzel eşyalarla ve sanat eserleriyle doluydu. Tablolar, heykeller, Çin vazoları, fildişi biblolar, minyatürler. Güzel bir yer.

Ama Egg hiçbir şeyi görmedi, hiçbir şeyi fark etmedi. Gece mantosunu bir sandalyeye atarak, "Nihayet," dedi. "Şimdi bana her şeyi anlatın."

Sir Charles, Yorkshire'daki maceralarını anlatırken kız da onu büyük bir ilgiyle dinledi. Şantaj mektuplarının bulunduğunu duyunca soluğunu tuttu.

Sir Charles sözlerini, "Ondan sonra olanları ancak tahmin edebiliriz," diye sona erdirdi. "Herhalde Ellis'e dilini tutması için para verildi. Ve kaçması kolaylaştırıldı."

Egg başını salladı. "Ah, hayır. Anlamıyor musunuz? Ellis öldü."

iki adam da şaşırdılar.

Egg tekrarladı. "Ellis öldü. Uşak bu yüzden o kadar başarılı bir şekilde ortadan kayboldu. Bu yüzden onun izini bulamıyorlar. Uşak çok şey biliyordu. Ve onun için de öldürüldü. Katilin üçüncü kurbanı da Ellis."

Bu ihtimali iki adam da daha önce düşünmemişlerdi. Ama şimdi bunun doğru olabileceğini kabul etmek zorundaydılar.

Sir Charles itiraz etmeye çalıştı. "Fakat, buraya bakın, Egg. Ellis'in öldürüldüğünü söylemek kolay. Ceset nerede o halde? Koskoca uşak nereye kayboldu?"

Egg, "Cesedin nerede olduğunu bilmiyorum," dedi. "Bir ölüyü saklayacak bir sürü yer olmalı."

Bay Satterthwaite, "Hayır," diye mırıldandı. "Öyle bir yer kolay kolay bulunmaz."

Egg ısrar etti. "Bir sürü yer olması gerekir. Durun bakayım..." Bir an düşündü.

"Tavan arası... Eski köşklerin tavan araları çok geniş olur. Herhalde Ellis şimdi tavan arasındaki bir sandığın içinde yatıyor."

Sir Charles, "Sanmıyorum," dedi. "Ama olabilir... Ceset... bir süre bulunmayabilir."

Egg tiksindirici şeylerden kaçınan bir kız değildi. "Korku yukarıya doğru yükselir. Aşağıya inmez. Bu yüzden bodrumda çürüyen bir ceset, tavan arasmdakinden daha önce fark edilir. Zaten çok kimse, uzun bir süre, kokuya bir fare ölüsünün neden olduğunu sanır."

"Eğer bu varsayımınız doğruysa, o zaman katil erkek demektir. Zira bir kadın cesedi evde oradan oraya kolaylıkla taşıyamaz. Hatta bu iş bir erkek için bile kolay değildir."

"Tabii başka ihtimaller de olabilir. Bildiğiniz gibi köşkte gizli bir geçit varmış. Bunu bana Miss Sutcliff söylemişti. Sir Bartho-

lomew da bana geçidi göstereceğine söz verdi... Belki katil El-lis'e para verdi, ona evden nasıl çıkabileceğini de anlattı. Hatta belki onunla birlikte gizli geçide girdi ve Ellis'i orada öldürdü. Bu işi bir kadın da yapabilir. Mesela...

adamı sırtından bıçaklayabilir. Ondan sonra cesedi orada bırakır ve geri döner.

Durumu da kimse sezmez."

Sir Charles kuşkucu bir tavırla başını salladı, ama itiraz etmedi.

Bay Satterthwaite, aktörün de Ellis'in odasındayken aynı şeyi düşünmüş

olduğundan emindi. Sir Charles'ın birdenbire titrediğini hatırlıyordu. Ellis'in ölmüş olabileceği o sırada aklına gelmişti. Yaşlı adam, eğer Ellis öldürüldüyse, diye düşündü. Karşımızdaki pek tehlikeli bir insan demektir. Çok tehlikeli biri.

Birdenbire buzdan bir el sanki sırtında dolaştı. Üç defa öldüren biri, dördüncü bir cinayeti işlemekten kaçınmaz. O halde... üçümüz de tehlikedeyiz. Sir Charles, Egg ve... ben. Eğer fazla bir şey öğrenirsek...

Sir Charles'ın sesiyle daldığı düşüncelerden uyandı.

"Egg, mektubunuzun bir yerini anlamadım. Birinin tehlikede olduğundan söz ediyordunuz. Polisin ondan şüphe ettiğinden. Fakat polisin kimseden şüphelendiği yok."

Bay Satterthwaite'e kız biraz sıkılmış, hatta hafifçe de kızarmış gibi geldi.

Yaşlı adam kendi kendine, "Hah," dedi. "Şimdi gel de bu işin içinden çık bakalım, küçük hanım."

Egg mırıldandı. "Yaptığım gülünç bir şeydi... Oliver, uydurma sanılacak bir bahaneyle köşke gelmişti. Şey... polisin bu yüzden ondan şüpheleneceğini sandım."

Sir Charles bu açıklamayı hemen kabul etti. "Evet... Anlıyorum..."

Bay Satterthwaite atıldı. "Manders'in iddiası gerçekten uydurma mıydı?"

Egg ona döndü. "Ne demek istiyorsunuz?"

Yaşlı adam, "Kaza bana acayip gözüktü," dedi. "Bunun uydurma bir şey olabileceğini düşündüm. O zaman bu konuda da bilginiz de olacaktır."

Egg başını salladı. "Bilmiyorum. O olayı hiç düşünmedim. Fakat Oliver durup dururken neden kaza geçirdiğini iddia etsin?"

Sir Charles, "Belki bazı nedenler vardı," diye mırıldandı. "Normal nedenler..."

Kıza gülümsüyordu.

Egg kıpkırmızı kesildi. "Ah, hayır... Hayır..."

Sir Charles içini çekti.

Bay Satterthwaite arkadaşının kızın kızarmasını yanlış bir şekilde yorumlamış

olabileceğini düşündü. Aktör tekrar konuşmaya başladığı zaman daha üzgün ve yaşlı bir adam hali vardı.

"Eh... Genç dostumuz Oliver Manders tehlikede olmadığına göre... bana düşen görev nedir?"

Egg hızla fırlayarak onun ceketinin kolunu tuttu. "Bir daha gitmenize göz yummayacağım. Vazgeçemeyeceksiniz. Gerçeği öğreneceksiniz. Gerçeği! Bence başka hiç kimse gerçeği ortaya çıkaramaz. Bunu yalnız sizin başarabileceğinize inanıyorum. Bunu yapabilirsiniz. Yapacaksınız."

"Bana inanıyorsunuz demek!" Kızın sözleri Sir Charles'ı etkilemişti.

"Evet, evet, evet. Sizinle gerçeği öğreneceğiz. Siz ve ben... birlikte."

"Ya Bay Satterthwaite?"

Egg ilgisizce, "Tabii, Bay Satterthwaite de," dedi.

Yaşlı adam bıyık altından güldü. Egg istesin istemesin, kendisi oyundan çıkmak niyetinde değildi. Esrarlı olaylar çok hoşuna giderdi. İnsanları incelemek, meraklı olduğu şeylerden biriydi. Âşıklara karşı da zaafı vardı. Bu olayda bütün bu bakımlardan ilginç durumlarla karşılaşacağını biliyordu.

Sir Charles yerine oturdu. Artık yönetim ondaydı. "Önce durumu açıklığa kavuşturmamız gerekiyor." Sesi de değişmişti.

"Şimdi... Babbington'la Tollie'yi aynı kimsenin öldürdüğüne inanıyor muyuz, yoksa inanmıyor muyuz?"

Egg, "Evet," dedi. "inanıyoruz."

Bay Satterthwaite de, "Öyle," diye ekledi.

"İkinci cinayete birincisinin sebep olduğuna inanıyor muyuz? Yani Tollie'nin ilk cinayetle ilgili gerçekleri veya bu konudaki kuşkularını açıklamaması için öldürüldüğünü kabul ediyor muyuz?"

Egg'le Bay Satterthwaite bu kez bir ağızdan, "Evet," diye cevap verdiler.

"O halde bizim ilk cinayeti incelememiz gerekir, ikincisini değil."

Egg başını salladı.

"Bence ilk cinayetin nedenini öğrenmedikçe, katilin kim olduğunu anlayamayız. Bu neden meselesini halletmek çok zor. Babbington zararsız, uysal ve iyi bir ihtiyardı. Onun yeryüzünde bir tek düşmanı bile olmadığını düşünürdünüz. Ama öldürüldü. Ve öldürülmesi için de bir neden olması gerekir. Bu nedeni bulmalıyız." Aktör sustu. Sonra her zamanki normal sesiyle, "işi inceleyelim,"

dedi. "Cinayet işlemek için ne sebepler vardı? Bir... çıkar sanırım."

Egg, "intikam," dedi.

Bay Satterthwaite mırıldandı. "Delilik... Bu olayın bir 'aşk cinayeti' olduğunu herhalde düşünemeyiz. Ah! Korku da var."

Sir Charles başını salladı. Bir kâğıda not alıyordu. "Evet, nedenler bunlar sanırım. Bir: çıkar. Babbington'un ölümü kimin işine yaradı? Parası var mıydı?

Veya bir mirasa konması bekleniyor muydu?"

Egg, "Hiç sanmıyorum," dedi.

"Ben de öyle. Ama bunu Bayan Babbington'a sorsak daha doğru olur."

"Sonra intikam var. Babbington birine bir kötülük etti mi? Özellikle gençliğinde. Başka birinin âşık olduğu bir kızla mı evlendi? Bu konuyu da incelemeliyiz."

"Sonra... delilik. Babbington'u da, Tollie'yi de bir deli mi öldürdü? Bu varsayımın uygun olduğunu sanmıyorum. Bir deli bile ancak kendince bir sebepten cinayet işler. Mesela... bir deli Tann'nın ona bütün doktorları ya da bütün

rahipleri öldürmesini emrettiğini düşünebilir. Ama ayrı iki meslekten insanları öldürmeye kalkışmaz. Bence bu delilik sebebini bir tarafa bırakalım. Geriye korku kalıyor.

"Açıkça, benim en akla yakın bulduğum ihtimal de bu. Bab-bington biri hakkında bazı şeyler biliyordu. Veya birini tanımıştı. Katil onu, bunu açıklamaması için öldürdü."

"Bay Babbington gibi bir insanın, o akşam davetli olanların arasında biri hakkında kötü bir şey bileceğini sanmıyorum."

Sir Charles, "Belki de rahip böyle bir şeyi bildiğinin farkında bile değildi,"

dedi. Bir an durdu. Sonra ne demek istediğini açıklamaya çalıştı. "Mesela...

diyelim ki Babbington birini belirli bir zamanda, belirli bir yerde gördü. Rahip için o kimsenin orada bulunmaması için bir neden yoktu. Fakat aslında bu belirli kimse, o saatte başka bir yerde olduğunu iddia etmiş ve bunu zekice de kanıtlamıştı. Şimdi ihtiyar Babbington saf saf konuşarak işin içyüzünü ortaya çıkarabilirdi."

Egg, "Anlıyorum," dedi. "Mesela Londra'da bir cinayet işlenmişti. Babbington da o adamı Paddington istasyonunda görmüştü. Halbuki katil o sırada Leeds'de olduğunu kanıtlayarak, cinayet suçuyla tutuklanmaktan kurtulmuştu. Babbington konuştuğu takdirde her şey ortaya çıkacaktı."

"Tamam. Ben de bunu söylemek istiyordum. Tabii bu sadece bir örnek. Başka şeyler de olabilir. Mesela... belki de Babbington o akşam karşılaştığı birini vaktiyle başka bir isimle tanıyordu..."

Egg mırıldandı. "Bu mesele evlilikle de ilgili olabilir. Rahipler sürüyle nikâh kıyıyorlar. Belki birinin iki karısı vardı."

Bay Satterthwaite de atıldı. "Veya bu mesele bir doğum veya ölümle ilgilidir."

- 86-

Egg kaşlarını çattı. "Çok yönlü bir olay bu. Araştırmayı başka bir açıdan geliştirsek daha doğru olacak. O akşam villada olanlarla başlayalım. Gelin, bir liste yapalım. Sizin villada kimler vardı? Sir Bartholomew'un köşkünde kimler bulunuyordu?" Kâğıtla kalemi Sir Charles'tan aldı. "Dacres'lar... İkisi de.

Sonra o solmuş lahanaya benzeyen kadın. Adı neydi? Hah, Miss Wills. Miss Sutcliffe."

Sir Charles, "Onu yazmayın," dedi. "Ben Angie'yi yıllardan beri tanıyorum."

Egg isyanla kaşlarını çattı. "Öyle bir şey yapamayız. Yani tanıdığımız için bazı kimseleri liste dışı bırakamayız. Bu işi sıkı tutmalıyız. Sonra ben Angela Sutcliffe hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Bence o işi başkaları gibi o da yapmış

olabilir. Hatta onun durumu kuşkulu. Bütün aktrislerin karanlık bir geçmişleri vardır. Bence en fazla kuşkulanılması gereken o." Sir Charles'a meydan okurcasına baktı.

Aktörün gözlerinde de onunkine benzer bir pırıltı belirmişti. "O halde Oliver Manders'i de listeden çıkaramayız."

"Oliver, nasıl katil olabilir? Bay Babbington'u kaç kere gördü o!"

"Ama Manders iki evde de vardı. Köşke de kuşku uyandıracak bir bahaneyle girdi."

"Pekâlâ..." Egg bir an durdu, sonra da ekledi. "O halde annemle kendimi de listeye yazayım. Böylece kuşkuluların sayısı yediyi buluyor."

"Bence..."

"Bu işi ya doğru dürüst yaparız ya da hiç yapmayız." Egg'in gözleri ateş

saçıyordu.

Bay Satterthwaite barışı sağlamak için bir şey içmelerini teklif etti ve zili çaldı.

Sir Charles dipteki köşeye giderek bir zenci heykelini hayranlıkla incelemeye başladı. Egg ise, yaşlı adamın yanına geldi. Onun koluna girdi.

Usulca, "Kızmakla aptallık ettim," diye mırıldandı. "Ben budalanın biriyim. Ama neden o kadın ayrı tutuluyor? Niçin Sir Charles bu konuda bu kadar ısrar ediyor?

Ah, ben niçin bu kadar kıskancım?"

Bay Satterthwaite gülerek kızın eline vurdu. "Kıskançlığın hiçbir zaman bir yararı olmaz, yavrum. Kıskançlık hissediyorsanız bile bunu belli etmeyin. Ha, aklıma gelmişken... Manders'ten şüphe edeceklerini gerçekten düşündünüz mü?"

Egg çocuksu bir tavırla güldü. "Ne münasebet. O sözleri sırf bu adamı korkutmamak için yazdım." Dönüp baktı. Sir Charles hâlâ sıkıntılı bir tavırla

heykeli inceliyordu. "Yine peşinden konuştuğumu sanması işime gelmezdi. Ama onun Oliver'a âşık olduğumu sanmasını da istemiyorum. Tanrı sizi mutlu etsin, çocuklarım,' dermiş gibi bir tavır takınıyor. Bu hiç hoşuma gitmiyor."

Bay Satterthwaite öğüt verdi. "Biraz sabırlı olun. Sonunda her şey düzelir."

Egg, "Ben sabırlı bir insan değilim," dedi. "Her şeyin hemen olmasını isterim.

Hatta daha da çabuk."

Bay Satterthwaite güldü. Sir Charles da dönerek onlara doğru geldi.

İçkilerini içerken bir kampanya planı yaptılar. Sir Charles, Karga Yuvası'na gidecekti. Villaya henüz bir alıcı çıkmamıştı. Egg'le annesi de köye düşündüklerinden daha önce döneceklerdi. Bayan Babbington hâlâ Loomouth'ta oturuyordu. Kadından mümkün olduğu kadar çok şey öğrenmeye çalışacak ve ona göre hareket edeceklerdi.

Egg, "Başarıya erişeceğiz," dedi. "Başarıya erişeceğimizden eminim." Sir Charles'a doğru uzandı. Gözleri pırıl pırıldı. Kadehini aktörünkine vurdu.

Sir Charles da gözlerini Egg'in gözlerine dikmişti. Ağır ağır, "Başarıya..."

dedi. "Ve geleceğe..."

Üçüncü Perde : Buluşlar 13

Bayan Babbington limanın yakınındaki küçük bir balıkçı kulübesine taşınmıştı.

Kendini çok yalnız hissediyor, evin küçücük bahçesiyle uğraşarak oyalanmaya çalışıyordu.

Margaret Babbington yine bir akşamüzeri bahçesinde çalışırken kapının açıldığını duyarak doğruldu. Sir Charles Cart-wright'la Egg Lytton - Gore'un içeri girdiklerini gördü. Egg'i gördüğüne şaşırmadı. Çünkü kızla annesinin yakında köye döneceklerini biliyordu. Fakat Sir Charles'ın gelişi onu şaşırtmıştı.

Dedikoducular aktörün Loomouth'tan bütün bütün ayrıldığında ısrar ediyorlardı.

Sonra, gazetelerde Sir Charles'ın Fransa'nın güneyinde yaptıklarına dair yazılar çıkmıştı. Villanın kapısına da "Satılık" ilanı asılmıştı. Kimse onun döneceğini sanmıyordu. Ama aktör dönmüştü işte.

Bayan Babbington alnına düşmüş olan karışık saçlarını geriye itti. Topraklanmış

ellerine gülerek baktı. "El sıkışacak durumda değilim. Biliyorum, bahçede çalışırken eldiven giymem gerekir. Bazen işe öyle başlıyorum. Ama er geç eldivenleri fırlatıp atıyorum, insan çıplak ellerle her şeyi daha iyi hissediyor."

Onları eve soktu. Küçük oturma odasına, kreton basmalarla sevimli bir hal vermeyi başarmıştı. "Sizi görmek beni çok şaşırttı, Sir Charles. Sizin Karga Yuvası'ndan tümüyle vazgeçmiş olduğunuzu sanıyordum."

Aktör açıkça, "Ben de öyle sanıyordum," diye cevap verdi. "Fakat bazen kader bizden daha güçlü, Bayan Babbington."

Kadın cevap vermeksizin Egg'e döndü. Kız onun konuşmasına vakit bırakmadan.

"Bakın, Bayan Babbington," dedi. "Bizimki alelade bir misafirlik değil. Sir Charles'la size söylemek istediğimiz çok ciddi bir şey var. Sadece... sizi üzmekten çekiniyoruz."

Bayan Babbington bir Egg'e baktı, bir Sir Charles'a. Birdenbire rengi solmuş, yüz hatları kasılmıştı.

Aktör, "Size önce bir şey sormak istiyorum," dedi. "İçişleri Bakanlığı'ndan size bir mektup geldi mi?"

Bayan Babbington başını eğdi. "Evet..."

"Anlıyorum. O halde bu, size söyleyeceklerimizi biraz kolaylaştıracak."

"Siz onun için mi geldiniz? Mezarın açılması emri yüzünden mi?"

"Evet... Bu... korkarım bu... çok üzücü bir şey olmalı."

Aktörün sesindeki anlayış yaşlı kadının biraz yumuşamasına neden oldu. "Belki de buna sandığınız kadar aldırmıyorum. Bazı kimseler için mezarın açılması fikri çok korkunç bir şeydir gerçekten. Ama benim için değil. Çünkü ben ölmüş olan vücuda önem vermem. Sevgili kocam şimdi başka bir yerde, huzur içinde. Kimse onun huzurunu bozamaz... Beni üzen, mezarın açılması meselesi değil... Hayır, beni Leonard'ın normal bir sebepten ölmemiş olması sarstı. Hem de çok sarstı. Bu akla hayale sığmayacak bir şey. İmkânsız."

"Korkarım size öyle geliyor... Başında ben de öyle düşündüm."

"'Başında' mı? Ne demek istiyorsunuz, Sir Charles?"

"Kocanızın öldüğü akşam bir an şüphelendim. Bayan Babbington. Ama sizin gibi ben de bunun imkânsız olduğunu düşündüm."

Egg, "Ben de öyle," dedi.

"Siz de mi?" Yaşlı kadın kıza hayretle baktı. "Yani... birinin Leonard'ı öldürmüş olabileceğini mi düşündünüz?"

Sesinde öyle bir hayret vardı ki, aktör de, genç kız da, söze nereden başlayacaklarını bilemediler. Sonunda Sir Charles konuşmaya başladı.

"Bildiğiniz gibi ben dışarıya gittim. Fransa'nın güneyindey-ken gazetede arkadaşım Sir Bartholomew'un öldüğünü okudum.

Kocanızınkine çok benzer şartlar altında ölmüştü. Sonra Miss Lytton - Gore'dan bir mektup aldım."

Egg başını salladı. "Ben o sırada Sir Bartholomew'un köş-kündeydim, Bayan Babbington. Her şey aynı oldu. Sir Bartholomew biraz porto içti. Sonra yüzü değişti. Şey... her şey aynı oldu. Sir Bartholomew iki üç dakika sonra öldü."

Rahibin karısı ağır ağır başını salladı. "Anlayamıyorum... Leonard!... Sir Bartholomew... İyi ve zeki bir doktor. Onların ikisine kim zarar vermek

isteyebilir? Bir hata olmalı."

Sir Charles mırıldandı. "Sir Bartholomew'un zehirlendiğinin anlaşıldığını unutmayın..."

"O halde bir delinin işi bu."

Sir Charles, "Bayan Babbington," dedi. "Ben bu işin içyüzünü öğrenmek istiyorum.

Gerçeği öğrenmeliyim. Bana kaybedilecek zaman da yokmuş gibi geliyor. Bay Babbington'un mezarının açıldığı duyulur duyulmaz, katil de hemen güvende olmadığını anlayacak... Zaman kazanabilmek için kocanızın cesedine yapılacak otopsinin sonucu alınmış gibi davranıyorum. Yani onun da nikotinden zehirlenerek öldüğünü düşünüyorum. Şimdi... siz veya o, saf nikotinin nerede kullanıldığını biliyor muydunuz?"

"Güllere nikotinli bir sıvı sıkarım daima. Ama bunun zehirli olduğundan bile haberim yoktu."

"Dün gece bu konuda bir yazı okudum, iki vakada da saf alkalin kullanıldığını sanıyorum. Nikotinle zehirlenme vakaları çok çok ender görülürmüş."

Bayan Babbington başını salladı. "Nikotinle zehirlenme konusunda bir şey bilmiyorum. Herhalde sigara tiryakileri de bundan rahatsız oluyorlar."

"Kocanız sigara içer miydi?"

"Evet."

"Şimdi... birinin kocanızı öldürmeyi istemesi fikri sizi şaşırttı. Bu kocanızın düşmanı olmadığı anlamına mı geliyor?"

91 -

"Leonard'ın hiçbir düşmanı olmadığından eminim. Onu herkes severdi. Bazen onu acele ettirmeye çalışırlardı." Kadın gözlerinde yaşlarla gülümsedi. "Bildiğiniz gibi yaşlanmıştı. Yeniliklerden de korkardı. Ama herkes onu severdi. Leonard'ı sevmemez-lik edemezdiniz, Sir Charles."

"Bayan Babbington, herhalde kocanız size fazla para bırakmadı?"

"Hayır. Hemen hemen hiç para bırakmadı. Leonard para biriktirmesini pek bilmezdi. Aşırı cömertti. Parasını herkese dağıttığı için ona çatardım."

"Birinden kendisine miras kalmasını beklemiyordu sanırım. Bir zenginin vârisi filan değildi..."

"Ah, hayır. Leonard'ın fazla akrabası yoktu. Kız kardeşi kuzeyde, bir rahiple evli. Ama onların da maddi durumları çok kötü."

"O halde Bay Babbington'un ölümü maddi bakımdan kimsenin işine yaramadı."

"Evet... Tabii..."

"Tekrar düşmanlar sorununa dönelim. Kocanızın hiç düşmanı olmadığını söylediniz.

Ama belki gençliğinde biri ona kin bağlamıştı."

Bayan Babbington buna ihtimal vermiyordu. "Hiç sanmıyorum. Leonard kavgacı bir insan değildi. Herkesle iyi geçinirdi o."

"Melodrama kaçan tavırlar takınmak istemiyorum..." Sir Charles sıkıntıyla hafifçe öksürdü."... fakat... şey... mesela sizinle nişanlandığı zaman...

talipleriniz hayal kırıklığına uğramadılar mı?"

Yaşlı kadının gözlerinde bir an neşeli bir pırıltı belirip kayboldu. "Leonard babamın yardımcısıydı. Okuldan eve döndüğüm zaman karşılaştığım ilk genç de

oydu. Birbirimize ilk görüşte âşık olduk. Onunla dört yıl nişanlı kaldık. Sonra Leonard, Kent'te bir rahiplik buldu. Ve böylece evlenebildik. Bizimki basit bir aşk hikayesiydi, Sir Charles. Ve mutlu bir hikâyeydi."

Sir Charles başını eğdi.

Sorguyu bu defa Egg sürdürdü. "Bayan Babbington, kocanız o akşam villada karşılaştığı misafirlerden herhangi birini daha önceden tanıyor muydu?"

Kadın biraz şaşırdı. "Sizi ve annenizi önceden tanıyordu, yavrum. Bir de Oliver Manders'i."

"Evet, ama başkalarını?"

"Angela Sutcliffe'i beş yıl önce, Londra'da bir oyunda görmüştük. Kendisiyle tanışacağımız için ikimiz de heyecanlıydık."

"Onunla daha önceden tanışmıyor muydunuz?"

"Sir Charles buraya gelinceye kadar ne bir aktör, ne ae bir aktrisle tanışmıştık." Yaşlı kadın bir an durdu. "Gerçekten çok heyecanlı bir şeydi bu bizim için. Sir Charles bunun bizim için ne şahane bir fırsat olduğunu bilmiyordu sanırım. Hayatımıza romantik bir şey katılacaktı sanki."

"Bay ve Bayan Dacres'ı da tanımıyordunuz sanırım."

"Sözünü ettikleriniz o ufak tefek adamla çok şık kadın mı?"

"Evet."

"Hayır, onları da tanımıyorduk, o piyes yazan kadını da. Zavallıcık... Onun diğerlerine uymadığını düşündüm o akşam."

"Misafirlerden hiçbirini daha önceden görmemiş olduğunuzdan emin misiniz?"

"Çok eminim. Leonard'ın da görmemiş olduğunu kesinlikle söyleyebilirim. Çünkü biz onunla her yere beraber giderdik."

Egg ısrar etti. "Bay Babbington size tanışacağınız kimseler hakkında bir şey söylemedi mi? Veya onlarla tanıştıktan sonra?"

"Önceden hiçbir şey söylemedi. Tabii ilgi çekici bir gece geçireceğimizi düşünüyordu. Villaya gittikten sonra ise... fazla zaman bulamadı..." Kadının yüzü birdenbire kırış kırış oldu.

Sir Charles çabucak söze karıştı. "Sizi böyle rahatsız ettiğimiz için kusurumuza bakmayın. Fakat biz bir neden olduğunu düşünüyor ve bunu bulmaya çalışıyoruz. Bu zalim ve anlamsız gibi gözüken cinayetin bir nedeni olmalı."

Bayan Babbington, "Bunu anlıyorum," dedi. "Eğer bu bir ci-nayetse, o zaman bir nedeni olmalı. Ama bu neden de olabilir? Bilmiyorum... Tahmin de edemiyorum."

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Sir Charles, "Bize kocanızın hayatını kısaca anlatır mısınız?" diye rica etti.

Kadın bu isteği yerine getirdi. O konuşurken aktör de not alıyordu. Sonra, "Bay Babbington'un yakın geçmişini incelememiz daha doğru olacak," diye mırıldandı.

"O akşam evime gelen misafirlerin daha eski yıllarla bir ilişkileri olacağını sanmıyorum."

Yaşlı kadın titredi. "Siz gerçekten içlerinden birinin..."

Sir Charles, "Ne düşüneceğimi bilmiyorum," diye cevap verdi. "Sir Bartholomew da bir şey gördü veya tahmin etti. Ve Sir Bartholomew da aynı şekilde öldü. Ve misafirlerden beşi..."

Egg düzeltti. "Yedisi..."

"... o sırada onun küskündeydiler. İçlerinden birinin suçlu olması gerekiyor."

Bayan Babbington bağırdı. "Ama neden? Neden? Bir insan Leonard'ı öldürmeyi neden istesin?"

Sir Charles, "İşte, biz de bunu öğrenmeye çalışacağız," dedi.

14

Bay Satterthwaite de, Sir Charles'la birlikte Karga Yuvası'na gelmişti. Ev sahibi Egg'le birlikte rahibin karısıyla konuşurken, o da Lady Mary'yle oturmuş, çay içiyordu.

Lady Mary biraz endişeliydi. "Biliyor musunuz, Bay Satterthwaite, Egg'in bu işe karışması hiç hoşuma gitmiyor. Biliyorum, o bu sözlerime gülerdi, ama bence bu., bir lady'e yakışacak bir şey değil." Bu sözleri söylerken kızarmıştı. Saf bakışlı kahverengi gözlerini yalvaran bir çocuk gibi yaşlı adama dikmişti.

Bay Satterthwaite, "Ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi. "Bu işi ben de beğenmiyorum... Bunu itiraf etmeliyim. Biliyorum,

bu eski kafalılık,, ama ne yapayım? Tabii genç kızların eskisi gibi evde oturup iş işlemelerini ve şiddet cinayetlerinden söz edildiği zaman titremelerini bekleyemeyiz."

Lady Mary mırıldandı. "Cinayeti düşünmek hiç hoşuma gitmiyor. Böyle bir olaya karışacağım hiç aklıma gelmezdi. Korkunç bir şey bu." Ürperdi. "Zavallı Sir Bartholomew."

Yaşlı adam, "Onu pek iyi tanımıyordunuz sanırım..." diye mırıldandı.

"Sir Bartholomew'la sadece iki kere karşılaşmıştık sanırım. Onu ilk defa bir yıl önce gördük. Hafta sonunu Sir Charles'la geçirmek için buraya geldiği

zaman...

İkinci kere ise zavallı Bay Babbington'un öldüğü o feci akşam karşılaştık. Bu yüzden, bize davetiye gönderdiği zaman bayağı şaşırdım. Egg'in eğleneceğini düşünerek kabul ettim. Zavallıcık fazla fırsat bulamıyor. O günlerde de bir hayli içi sıkılıyordu. Sanki hiçbir şey onu ilgilendirmiyordu. Büyük bir köşkte, kalabalık bir grupla geçireceği birkaç günün onu eğlendireceğini düşündüm."

Bay Satterthwaite başını salladj. "Anlıyorum... Bana genç Oliver Manders'ten biraz söz eder misiniz? O genç adam beni çok ilgilendiriyor."

Lady Mary, "O çok zeki," dedi. "Tabii... durumu bir hayli zordu." Kızardı.

"Anlayacağınız... annesiyle babası evli değillerdi aslında."

"Sahi mi? Bundan haberim yoktu."

"Burada durumu herkes biliyor. Yoksa bu konuda hiçbir şey söylemezdim. Oliver'ın büyükbabası çok zengin bir adamdı. Kızı ise pek güzeldi. Fakat evli bir adama çılgıncasına âşık oldu. Sonunda rezalet çıktı ve iki âşık kaçtılar. Karısı adamı boşamaya razı olmadı. Kız, Oliver'ı dünyaya getirdikten kısa bir süre sonra öldü. Çocuğu Londra'daki dayısı yanına aldı. Dayısıyla yengesinin çocukları olmamıştı. Oliver zamanının bir kısmını dayısının, bir kısmını da büyükbabasının yanında geçirirdi. Yaz ta-

filleri için de daima buraya gelirdi. Ona çok acırdım... Hâlâ da öyle. Oliver'ın o kibirli tavırlarının rol olduğunu sanıyorum."

Bay Satterthwaite, "Buna şaşmam," dedi. "Çok rastlanılan bir durumdur bu.

Kendisini pek beğenen, durmadan övünen biriyle karşılaştığım zaman, onda aslında korkunç bir aşağılık duygusu olduğunu düşünürüm."

Daha sonra Lady Mary'nin kocasından söz açıldı. Kadın, yaşlı adamı kendisine sırdaş olarak seçmişti anlaşılan. "Gençken pek aptaldım, Bay Satterthwaite. Pek aptal. Bunun cezasını da çektim. Ailem Ronald'la

evlenmemi istemedi. Kibar bir ailedendi o. Ama adı pek kötüye çıkmıştı. Fakat Ronald'a âşıktım. Kimseyi dinlemeyip onunla evlendim. Ve o benim kalbimi kırdı. Belki pek eski moda bir söz, ama gerçek bu. Ronald'ın bir daha sefere ne yapacağını düşünür ve korkardım. Belki bu sözlerimi ayıplayacaksınız, ama Ronald zatürreeye yakalanıp öldüğü zaman bayağı rahatladım. Onu sevmediğimden değil. Aksine kocamı o kaybedinceye kadar sevdim. Ama artık o konuda hiçbir hayalim yoktu. Sonra...

Egg'i düşünmem gerekiyordu. Ronald kötüydü. Kısacası bu. Daha çocukken okulda para çalmıştı. Oysa buna ihtiyacı yoktu. Bir bozukluk vardı onda. Neyse, Egg ona benzeme-di. Buna çok seviniyorum. Egg aklına geldiği gibi hareket ediyor. Çok da inatçı. Aklına bir şey koydu mu, onu bundan kesinlikle vazgeçiremezsiniz...

Demin de dediğim gibi, Egg'in bu olaya karışması hiç hoşuma gitmiyor. Ama ona söz geçiremiyorum."

Bay Satterthwaite, Lady Mary'nin sesindeki endişeyi fark ederek gülümsedi. Sonra da, "Egg'i bu cinayet işine sırf Sir Charles uğruna karıştığının farkında mı acaba?" diye düşündü.

"Egg, Bay Babbington'un da zehirlenmiş olduğunu söylüyor. Bu doğru mu?"

"Otopsiden sonra durumu kesin olarak öğreneceğiz."

"Demek mezar açılacak!" Lady Mary titredi. "Zavallı Bayan Babbington kim bilir ne kadar üzülüyor! Bir kadın için bundan daha kötü bir şey olamaz."

"Herhalde Babbington'ları yakından tanıyordunuz, Lady Mary?"

"Evet, öyle. Bizim çok yakın dostlarımızdılar."

"Rahibe düşman olan biri var mıydı?"

"Hayır, kesinlikle."

"Size böyle birinden hiç söz etmedi mi?"

"Hayır."

"Karı koca iyi geçinirler miydi?"

"Pek mutlu bir çifttiler. Tabii paraları yoktu. Bay Babbington'un artrözü vardı.

Ama bütün dertleri bundan ibaretti."

"Oliver Manders'le rahibin arası nasıldı?"

"Şey..." Lady Mary durakladı. "Pek de iyi geçinemezlerdi. Babbington'lar Oliver'a çok acırlardı. Oliver çocukken onları daha sık görürdü. Ama büyüdükten sonra Babbington'larla pek ilgilenmez olmuştu. Hatta bir gün burada, bizim evde, rahibe kabalık da etti. İki yıl kadar önce."

"Nasıl kabalık etti?"

"Rahibin dini inançlarına saldırdı. İleri geri konuştu."

"Siz Oliver Manders'ten pek hoşlanmıyorsunuz sanırım, Lady Mary?"

Lady Mary kendini savunmak istermiş gibi, "Ona acıyorum," dedi.

"Ama onun Egg'le evlenmesini istemezsiniz..."

"Evet, istemem!" ¦

"Neden?"

"Çünkü Oliver sevecen değil. Ve..."

"Evet?"

"Sonra... onun anlayamadığım bir tarafı var. Soğuk, buz gibi bir tarafı."

Yaşlı adam bir an düşünceli bir tavırla kadına baktı. Sonra, "Sir Bartholomew onun hakkında ne düşünüyordu?" diye sordu. "Oliver'dan hiç söz etti mi?"

"Çok iyi hatırlıyorum, Oliver'ın incelenmeye değecek bir genç olduğunu söyledi.

Oliver'ın ona o ara klinikte tedavi ettiği bir vakayı hatırlattığından söz etti.

Ben, 'Fakat Oliver'ın gayet sağlıklı bir hali var,' dedim. Sir Bartholomew o zaman, 'Evet, sağlığı iyi,' diye cevap verdi. 'Ama yakında altüst olacak.' Lady Mary bir an durdu, sonra da ekledi. "Herhalde Sir Bartholomew çok iyi bir doktordu."

"Meslektaşlarının onu çok takdir ettiklerini duymuştum."

Lady Mary, "Sir, Bartholomew'dan hoşlanmıştım," dedi.

"O size Babbington'un ölümünden söz etti miydi hiç?"

"Hayır."

"O olayı hiç açmadı mı?"

"Sanmıyorum..."

"Acaba Sir Bartholomew'un kafasını kurcalayan bir şey var mıydı?"

"Hiç sanmıyorum... Çok neşeliydi. Hatta bir şey kendisini pek eğlendiriyormuş

gibi bir hali de vardı. O akşam bana yemekte, 'Size bir sürpriz yapacağım,'

dedi."

"Ah, öyle mi?"

Bay Satterthwaite villaya dönerken bu sözleri düşünüyordu. Sir Bartholomew misafirlerine nasıl bir sürpriz yapmayı planlıyordu? Bu iddia ettiği gibi gülünç bir şey miydi aslında? Yoksa doktorun o neşeli maskesi, amansız bir amacı mı gizliyordu? Acaba bunu hiç öğrenebilecek miyiz?

Sir Charles, "Açık konuşalım," dedi. "Biraz olsun ilerleyebildik mi?"

Bir savaş konseyiydi bu. Sir Charles, Bay Satterthwaite ve Egg Lytton - Gore gemi salonuna benzeyen odada oturuyorlardı. Şöminede neşeli bir ateş yanıyor, dışarda fırtına uğulduyordu.

Bay Satterthwaite'le Egg bu soruyu aynı anda cevaplandırdılar.

Yaşlı adam, "Hayır," dedi.

Egg, "Evet," diye bağırdı.

Sir Charles bir Bay Satterthwaite'e baktı, bir genç kıza. Yaşlı adam nezaketle, önce Egg'in konuşmasını işaret etti.

Egg, "İlerliyoruz," diye açıkladı. "Gerçi hiçbir şey öğrenemedik. Belki bu söz size saçma sapan gibi gelecek, ama aslında değil. Yani şunu demek istiyorum: Başlangıçta belli olmayan birtakım fikirlerimiz vardı. Ama şimdi bu fikirlerden bazılarının yersiz olduğunu anlıyoruz."

Sir Charles, "Eleme yoluyla ilerleme," dedi.

"Tamam."

Bay Satterthwaite hafifçe öksürdü. "Çıkarla ilgili nedeni bir kenara atabiliriz artık. Dedektiflerin deyimiyle, 'Leonard Babbington'un ölümünden yararlanan

biri' yok. İntikam isteği de uymuyor. Rahip sakin ve iyi bir adamdı ve birinin düşmanlığını kazanacak kadar da önemli bir insan değildi. Onun için

geriye o son anlamsız fikrimiz kalıyor; korku. Leonard Babbington'un ölümü üzerine biri güvene kavuştu."

Egg, "Çok güzel söylediniz," dedi.

Bay Satterthwaite hoşnut olmuş, Sir Charles ise öfkelenmişti. Başrol onundu, yaşlı adamın değil.

Egg, "Şimdi mesele şu," dedi. "Ne yapacağız? Kılık değiştirip herkesin peşine mi takılacağız?"

Sir Charles, "Yavrum," diye mırıldandı. "Ben sakallı, yaşlı adam rollerine kesinlikle çıkmazdım. Bu işe şimdi başlayacak değilim."

Egg, "O halde ne..." diye başladı.

Fakat sözlerini tamamlayamadı. Kapı açıldı, Hizmetçi Temple, "Mösyö Hercule Poirot," diye haber verdi.

Belçikalı gülümseyerek içeri girdi, şaşıran üç ahbabı neşeyle selamladı.

"Toplantıya ben de katılabilir miyim acaba? Buna izin var mı? Haklıyım, değil mi? Aslında bu bir toplantı..."

Şaşkınlığından kurtulan Sir Charles misafirin elini heyecanla sıkarak onu bir koltuğa oturttu. "Sizi gördüğümüze çok sevindik, aziz dostum. Birdenbire nereden çıktınız böyle?"

"Londra'da aziz dostum Bay Satterthwaite'in evine gittim. Bana onun burada olduğunu söylediler. Ben de beş trenine binerek Loomouth'a geldim."

Egg, "Evet," dedi. "Ama neden geldiniz?" Kıpkırmızı kesilerek ekledi. "Yani, belirli bir nedenle mi geldiniz?"

Hercule Poirot, "Bir hatamı itirafa geldim," diye açıkladı. Sevecen bir gülücükle Sir Charles'a dönerek, yabancılara yakışacak bir şekilde ellerini

açtı. "Mösyö, siz bu salonda durumun sizi tatmin etmediğini söylediniz. Ve ben buna, sizin dramatik alışkanlıklarınızın neden olduğunu sandım. Kendi kendime,

'O büyük bir aktör,' dedim. 'Onun için yine bir dramda rol almak istiyor.' Bana o zararsız yaşlı adam, doğal bir neden yüzünden ölmüş gibi geliyordu. Bunu şimdi itiraf ediyorum... Şimdi bile zehi-rin ona nasıl verildiğini anlamıyorum.

Cinayetin nedenini de tahmin edemiyorum. Pek acayip... Tuhaf bir şey... Ama o akşamdan sonra biri daha öldü... Hem de aynı şartlar altında... Artık bu bir rastlantı sayılamaz. Hayır, iki ölüm arasında bir bağ olmalı. İşte bu yüzden sizden özür dilemeye geldim, Sir Charles. Hercule Poirot'nun yanıldığını söylemek ve beni de savaş konseyine almanızı rica etmek istiyordum."

Sir Charles öfkeli bir tavırla öksürdü. Biraz utanmış gibiydi. "Çok naziksiniz, Mösyö Poirot. Bilmem ki... Zamanınızı almak..." Durakladı. Ne diyeceğini bilmiyordu. Bay Satterthwaite'e soru soruyormuş gibi baktı.

Yaşlı adam da, "Çok naziksiniz..." diye başladı.

"Hayır, hayır, bunun kibarlıkla bir ilgisi yok. Benimki merak... Ve tabii biraz da gurur. Hatamı düzeltmeliyim. Zamanım... hiç önemli değil. Ama tabii beni istemiyorsanız..."

İki adam birden konuştular.

"Ne münasebet!"

"Ne demek?"

Poirot, genç kıza baktı. "Ya siz, matmazel?"

Egg bir iki saniye sesini çıkarmadı. Üç adam da aynı şeyi düşündüler. Egg, Mösyö Poirot'nun yardımını istemiyordu.

Bay Satterthwaite bunun nedenini bildiğini sanıyordu. Aslında bu, Sir Charles'la Egg'in kendi özel oyunlarıydı. Bay Satterthwa-ite'i bile zorla aralarına almışlardı. O önemsiz bir üyesiydi grubun. Ama Hercule Poirot başkaydı. Çünkü o başrole çıkmak isteyecekti. Hatta belki Sir Charles bile onu rahatça davranması için oyundan çekilebilirdi. Tabii o zaman Egg'in planları boşa çıkacaktı.

Yaşlı adam bir bakıma kıza hak veriyordu. Çünkü Egg kendi mutluluğu için savaşmaktaydı.

Ama ne diyebilirdi kız? Kafasındaki düşünceleri açıklayabilir miydi? "Gidin...

Gidin... Gelmeniz her şeyi mahvedebilir. Sizi burada istemiyorum..."

Sonunda Egg söyleyebileceği tek şeyi söyledi. Hafifçe gülümseyerek, "Tabii,"

dedi. "Bize katılmanıza çok sevineceğiz."

16

Poirot, "İyi," dedi. "Demek artık birlikte çalışacağız. Şimdi lütfen bana son gelişmeleri anlatın."

Bay Satterthwaite İngiltere'ye döndükten sonra olanları anlatırken Poirot onu dikkatle dinledi. İyi bir hikayeciydi yaşlı adam. Belçikalı, mektupların bulunması olayını öğrendiği zaman hayranlıkla başını salladı.

"İşte bu şahane! Mantık dizisi harika! Siz büyük bir aktör yerine büyük bir dedektif olabilirmişsiniz, Sir Charles."

Aktör bu övgüyü kendisine yakışan bir tavırla dinledi.

Poirot, Bay Satterthwaite'e döndü. "Siz de gerçekten çok zekisiniz. Sir Bartholomew'un birdenbire uşağına takılması noktasına dikkat etmişsiniz."

Sir Charles heyecanla sordu. "Bayan de Rusbridger'ın sizce bir önemi olabilir mi?"

- 101 -

"Bu da bir fikir. Bu yüzden insanın aklına birkaç şey geliyor. Öyle değil mi?"

Kimse bu birkaç şeyin ne olduğunu bilmiyordu. Ama hiçbiri bilmediğini açıklamak istemediği için, bir şeyler mırıldanarak başlarını salladılar.

Ondan sonra hikâyeye Sir Charles devam etti. Egg'le Bayan Babbington'a gidişlerini anlattı. Bir sonuç alamadıklarını açıkladı. "Eh, artık her şeyi biliyorsunuz, Mösyö Poirot. Şimdi bize ne sonuç çıkardığınızı anlatın." Bir delikanlı heyecanıyla öne doğru eğildi.

Poirot bir süre cevap vermedi. Diğer üçü gözlerini ona dikmişlerdi. Belçikalı sonra, "O akşam sofrada," diye mırıldandı. "Sir Bartholomew'un porto bardağı nasıl bir şeydi, matmazel? Bunu hatırlayabilecek misiniz?"

Egg sıkıntıyla başını sallarken Sir Charles atıldı. "Bunu size ben söyleyebilirim." Ayağa kalkarak bir dolaba gitti. Oradan birkaç tane kalın kristalden seri kadehi aldı. "Tabii Tollie'ninkilerin biçimi biraz değişikti.

Onlar daha yuvarlakçaydı. Yani tam porto kadehi biçimindeydiler. Tollie onları Lammersfield'in satışından almıştı. Bütün kadeh ve bardak takımını. Onları çok beğendim. Tollie de yeterinden fazla Kadeh olduğu için bir kısmını bana verdi.

Zarif şeyler, değil mi?"

Poirot kadehi alarak elinde çevirdi. "Evet... Çok güzel... Sofrada böyle bir takım olduğunu tahmin ediyordum."

Egg bağırdı. "Neden?"

Poirot sadece gülümsedi. Sonra da, "Evet," dedi. "Sir Bartholomew'un ölümü kolaylıkla açıklanabilir. Ama Leonard Bab-bington'un ki daha zor. Ah, bunun tersi olsaydı..."

Bay Satterthwaite sordu. "Ne demek istiyorsunuz? Neden tersi olsaydı?"

Poirot ona döndü. "Düşünün, dostum, Sir Bartholomew çok ünlü bir doktordu. Öyle tanınmış bir doktorun ölümü için türlü ne-

den bulunabilir. Dostlarım, bir doktor birçok sır bilir. Önemli sırlar. Bir doktorun belirli bazı güçleri vardır. Deliliğin sınırındaki bir hastayı düşünün.

Doktorun bir sözü üzerine onu dünyadan ayırır ve bir yere kaparlar. Dengesiz biri için bunun ne demek olduğunu hayal edebilir misiniz?... Bir doktor hastalarından birinin ani ölümünden kuşkulanabilir. Ah, evet, bir doktorun ölümü için türlü neden bulabiliriz."

"Dediğim gibi, bu işin tersi olsaydı... Önce Sir Bartholomew, sonra Bay Babbington ölseydi. O zaman rahibin bir şey gördüğünü, ilk ölüm konusunda bazı kuşkuları olduğunu düşünebilirdik." İçini çekerek sözlerini sürdürdü. "Ama cinayetler insanın istediği gibi olmaz. İnsan olayı bulduğu gibi kabul etmek zorundadır. Fakat bir fikrimi açıklamak isterim. Belki rahip kazayla öldü.

Yani... eğer zehir gerçekten kullanıldıysa, aslında bu Sir Bartholomew için hazırlanmıştı. Sonra bunu yanlışlıkla başka biri içti."

"Bu fevkalade bir fikir," Sir Charles bir an heyecanlandı. Ama sonra durakladı.

"Fakat bu da olacak gibi değil. Babbington bu odaya girdikten dört dakika kadar sonra hastalandı. Ve o arada da kadehindeki içkinin yarısından başka hiçbir şey içmedi. O kokteylde de hiçbir şey yoktu..."

Poirot onun sözünü kesti. "Bunu bana söylediniz. Fakat diyelim ki kokteylde zehir vardı. Bu Sir Bartholomew için hazırlanmış, sonra da rahip bunu yanlışlıkla içmiş olabilir mi?"

Sir Charles başını salladı. "Tollie'yi iyi tanıyan herkes onu kokteylle zehirleyemeyeceğini de bilirdi."

"Neden?"

"Çünkü o kesinlikle kokteyl içmezdi."

"Hiçbir zaman mı?"

"Hiçbir zaman."

Poirot sıkıntılı bir işaret yaptı. "Ah, bu mesele... Her şey ters. Hiçbir anlam çıkmıyor"

Sir Charles ekledi. "Sonra bir bardak yerine bir başkası nasıl alınmış olabilir?

Kadehleri tepsiyle hizmetçim Temple dolaştırdı. Herkes de beğendiği kadehi aldı."

Poirot mırıldandı. "Doğru... İnsan iskambilde bir kartı zorla verebilir, ama bir kokteyli zorla veremez. Sizin Temple nasıl bir kadın? Bana bu gece kapıyı açan kadın mı?"

"Evet. Üç dört yıldan beri yanımda çalışıyor. Ciddi, iyi bir kadındır. İşini bilir. Onun nereden geldiğini bilmiyorum. Bu konuda Miss Milray'in bilgisi olmalı."

"Miss Milray... sizin sekreteriniz mi? Şu uzun boylu, erkek tavırlı kadın?"

Sir Charles başını salladı. "Ta kendisi..."

"Sizinle birkaç kere yemek yedim. Fakat sekreterinizle ilk o akşam karşılaştım sanırım."

"Evet. Çoğunlukla bizimle birlikte yemek yemez. Fakat o gece sofrada on üç kişi olacaktık." Aktör durumu kısaca anlattı.

Poirot dikkatle dinledi. "Miss Milray gruba katılmayı kendisi teklif etti demek?

Anlıyorum..." Bir süre derin derin düşündü. Sonra, "Hizmetçiniz Temple'la konuşabilir miyim?" diye sordu.

"Tabii, aziz dostum."

Sir Charles zili çaldı. Hizmetçi hemen geldi. "Beni mi çağırdınız, efendim?"

Otuz iki, otuz üç yaşlarında, uzun boylu, sakin ve becerikli bir kadındı.

Kendince bir zarifliği vardı. İyi fırçalanmış saçları pırıl pırıldı. Fakat Temple güzel değildi.

Sir Charles, "Mösyö Poirot sana birkaç soru sormak istiyor,"

dedi.

Temple sakin bakışlı gözlerini bu defa Belçikalıya dikti.

Poirot, "Bay Babbington'un burada öldüğü o akşamdan söz ediyorduk," dedi. "O

akşamı hatırlıyor musunuz?"

"Ah, evet, efendim."

"Kokteyllerin nasıl verildiğini öğrenmek istiyorum."

"Anlayamadım, efendim."

"Kokteyller konusunda bilgi istiyorum. Onları siz mi yaptınız?"

"Hayır, efendim. Kokteylleri daima Sir Charles kendisi yapar. Ben şişeleri getirdim. Cin, vermut filan."

"Onları nereye koydunuz?"

Kadın duvarın önündeki bir masayı işaret etti. "Oraya, efendim." Kadehlerin bulunduğu tepsi burada duruyordu. Sir Charles kokteyli karıştırıp hazırladıktan sonra kadehlere koydu. Sonra ben tepsiyi alarak odada dolaştım. İçkileri misafirlere dağıttım."

"Bütün kokteyller tepside miydi?"

"Sir Charles bir kadehi Miss Lytton - Gore'a verdi, efendim. O sırada onunla konuşuyordu. Kendisi için de bir kadeh aldı. Bay Satterthwaite ise..." Temple bir an yaşlı adama baktı."... gelip hanımlardan biri için bir kokteyl aldı.

Sanırım Miss Wills için."

Yaşlı adam başını salladı. "Doğru."

"Diğerlerini ben verdim. Galiba herkes bir kadeh aldı, Sir Bartholomew dışında."

"Temple, lütfen o gece yaptıklarınızı tekrarlar mısınız? Diğer misafirlerin yerine birer yastık koyalım. Ben burada durduğumu hatırlıyorum. Miss Sutcliffe şuradaydı."

Bay Satterthwaite'in yardımıyla sahne hazırlandı. Yaşlı adam herkesin yerini oldukça iyi hatırlıyordu. Sonra Temple salonda dolaşmaya başladı. Kadının işe Bayan Dacres'la başlamış olduğunu anladılar. Sonra Miss Sutciiffe ve Poirot.

Arkalarından birlikte oturan Bay Babbington, Lady Mary ve Bay Satterthwaite.

Bay Satterthwaite de kokteyllerin bu sırayla verildiğinden emindi.

Nihayet Temple'a gidebileceğini söylediler.

Poirot bağırdı. "Püf! Bundan bir anlam çıkmıyor. O kokteyl kadehleri Temple'ın elindeki tepsideydi. Ama kadının onların içine bir şey karıştırması da imkânsızdı. Zaten demin de söylediğim gibi, belirli birine zorla bir kokteyl veremezsiniz."

Sir Charles, "İnsan çoğu zaman kendisine en yakın olan kadehi alır," dedi.

"Belki tepsiyi o kimseye doğru uzatırsanız bunu başarırsınız. Ama bu da yine kesin bir yol değildir. Kadehler birbirine ya-

kındır. Hiçbiri size bir diğerinden daha yakınmış gibi durmaz. Hayır, böyle gelişigüzel iş olmaz. Söyleyin, Bay Satterthwaite, Bay Babbington kadehini bir yere bıraktı mı? Yoksa hep elinde mi tuttu?"

"Şu masaya koydu."

"O böyle yaptıktan sonra masaya yaklaşan oldu mu?"

"Hayır. Ona en yakın olan kimse bendim. Ve emin olun, kadehe elimi bile sürmedim. Bunu yapmaya kalkışsaydım zaten beni görürlerdi. Yaşlı adamın sesi soğuklaşmıştı.

Poirot telaşla özür diledi, "Ah, benim sizi suçladığım yok. Bunu da nereden çıkardınız? Ben sadece her şeyi kesinlikle öğrenmek istiyorum. Tahlile göre kokteylde zehir yoktu. Ve şimdi de, tahlil bir tarafa, kokteyle bir şey karıştırılmasının imkânsız olduğu anlaşılıyor. İki ayrı testin sonucu aynı.

Fakat Bay Babbington başka bir şey ne içmiş, ne de yemişti. Saf nikotinle zehirlenirse ölümü de pek çabuk olacaktı. Bunu bizi nereye götürdüğünü görüyor musunuz?"

Sir Charles, "Hiçbir yere götürmüyor!" diye bağırdı. "Allah kahretsin!"

"Hayır, ben öyle demeyeceğim... Hayır, katiyen. Fakat bu! durum insanın kafasında korkunç bir kuşkunun belirmesine neden oluyor... Bunun doğru olmadığını umarım. Tabii, doğru değil ya! Sir Bartholomew'un ölümü de bunu kanıtlıyor. Ama..." Poirot kaşlarını çatarak düşünmeye başladı.

Diğerleri merakla ona bakıyorlardı. Belçikalı başını kaldırdı. "Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, değil mi? Bayan Babbington, Melfort köşkünde değildi. O halde onu kuşkulular listesinden silebiliriz."

"Bayan Babbington mu? Ama ondan kimse kuşkulanmadı ki zaten?"

Poirot gülümsedi. "Öyle mi? Çok ilgi çekici. Benim hemen aklıma geldi. Hemen!

'Zavallı adam kokteylden zehirlenmediy-se,' dedim. 'O halde nikotin ona bu eve girmeden birkaç dakika önce verildi. Bu nasıl başarıldı? Bir kapsülün içine mi kondu ze-

hir? Belki hazımsızlığa engel olacak bir kapsül... O halde bu işi Kim yapabilirdi? Rahibin karısı. Cinayet işlemek için bilinmeyen bir neden vardı.

Kimle ilgili olabilirdi bu? Yine... rahibin karısıy-fa.' İşte böyle."

Egg öfkeyle bağırdı. "Ama rahiple karısı birbirlerine çok bağlıydılar. Siz durumu hiç anlamamışsınız."

Poirot kıza sevecenlikle gülümsedi. "Evet. Bu da iyi bir şey. Siz biliyorsunuz, ben bilmiyorum. Bu yüzden peşin yargılarım yok ve olaylara tarafsız gözle bakıyorum. Size bir şey söylememe izin verin, matmazel; meslek hayatımda âşık kocaları tarafından öldürülen beş kadın ve âşık karılarının öldürdüğü yirmi iki kocayla karşılaştım. Kadınlar... rol yapmasını daha iyi biliyorlar."

Egg, "Korkunçsunuz," dedi. "Ben Babbington'ların öyle olmadıklarını biliyorum.

Bu... çirkin bir şey."

"Cinayet de çirkin bir şeydir, matmazel." Belçikalının sesi birdenbire sertleşmişti. Sonra daha neşeli bir tavırla devam etti. "Ben sadece gerçekleri

görürüm ve Bayan Babbington'un kocasını öldürmediğinden de eminim. Çünkü o

Melfort köşküne gitmemişti. Evet... Sir Charles'ın dediği gibi, suçlunun iki toplantıda da bulunan biri olması gerek. Listenizdeki o yedi kişiden biri."

Kısa bir sessizlik oldu.

Bay Satterthwaite sordu. "Bize nasıl davranmamızı tavsiye edersiniz?"

Poirot mırıldandı. "Herhalde siz bir plan yaptınız."

Sir Charles öksürdü. "Bence listedekiler! teker teker incelemek doğru olur.

Masum oldukları anlaşılıncaya kadar onları suçlu saymalıyız. Yani bu kimselerle rahibin arasında bir ilişki olup olmadığını bulmaya çalışmalıyız. Eğer böyle bir ilişki yoksa, o kimse suçsuz demektir."

Poirot takdirle başını salladı. "Psikolojik bakımdan çok uygun. Ya yöntemleriniz?"

"Henüz bunu kararlaştıracak zaman bulamadık. Bu konuda bize fikir verirseniz çok memnun oluruz, Mösyö Poirot. Belki siz..."

Poirot elini kaldırdı. "Dostum, benden sağa sola koşmamı sakın istemeyin. Bütün hayatım boyunca sorunların en iyi düşü-mekle çözümlenebileceklerine inandım.

Bırakın ben bir kenarda oturayım. Sir Charles, sizin araştırmayı ustalıkla yönettiğiniz anlaşılıyor. Buna devam edin."

Bay Satterthwaite, ya ben, diye düşündü. Bu aktörler de! Daima öne çıkıyorlar.

Her oyunun yıldızı onlar.

"Belki arada sırada bir uzmanın fikrini almanız gerekir, işte o da benim."

Poirot, Egg'e gülümsedi. "Bu mantıklı değil mi, matmazel?"

Egg, "Fevkalade," dedi. "Tecrübelerinizden yararlanacağımızdan eminim."

Rahatlamış gibi bir hali vardı. Saatine bir göz atarak bağırdı. "Eve gitmeliyim.

Annem neredeyse sinir krizi geçirmeye başlar."

Sir Charles, "Sizi arabamla bırakayım," dedi.

Birlikte çıktılar.

17

Poirot, "Gördüğünüz gibi balık yemi kapmaya çalışıyor," dedi.

Egg'le Sir Charles'ın arkasından kapanmış olan kapıya bakan Bay Satterthwaite, irkilerek Poirot'ya döndü. Belçikalı hafif bir alayla gülüyordu. "Evet, evet, inkâr etmeyin. Yemi bana Monte Carlo'da o gün mahsus gösterdiniz. Öyle değil mi?

Gazetedeki o yazıyı okuttunuz. Bunun ilgimi çekeceğini umuyordunuz. İşe karışmamı istiyordunuz."

Bay Satterthwaite, "Doğru," diye itiraf etti. "Ama bunu başaramadığımı sanmıştım."

"Hayır, başardınız. İnsanları iyi tanıyorsunuz, dostum. İç sıkıntısından patlıyordum. Psikolojik bir anda geldiniz... Neyse... Bu cinayet çok ilgi çekici. Beni de şaşırtıyor."

"Hangi cinayeti kastediyorsunuz. Birincisini mi, ikincisini mi?"

"Aslında bir tek cinayet var... Birinci ve ikinci ölümler aynı cinayetin birer yarısı sayılır. İkinci yarım kolay. Sebep, başvurulan yol..."

Bay Satterthwaite, Poirot'nun sözünü kesti. "Başvurulan yolu keşfetmek ikisi bakımından da zor değil mi? Şarapta zehir bulunmadı. Yemeklerden ise herkes yemişti."

"Hayır, hayır, durum tümüyle başka. Birinci olayı alalım: Rahip Babbington'u zehirlemeyi kimse başaramazmış gibi gözüküyor. Sir Charles isteseydi misafirlerinden birini zehirleyebilirdi. Ama belirli birini değil. Temple, tepsideki son kadehe zehir karıştırabilirdi. Ama son kadehi alan rahip değildi.

Hayır, Bay Bab-bington'un ölümü imkânsız bir şeymiş gibi gözüküyor. Bu yüzden hâlâ rahibin doğal nedenlerden ölmüş olabileceğini düşünüyorum. Neyse... Durumu nasıl olsa yakında kesinlikle öğreneceğiz. İkinci vaka başka. Misafirlerden herhangi biri, uşak ve orta hizmetçisi, Sir Bartholomew'u kolaylıkla zehirleyebilirlerdi. Bu hiç de zor bir şey değildi."

Bay Satterthwaite, "Fakat ben..." diye başladı.

Poirot sözlerini sürdürdü. "Bunu ilerde bir gün size ufak bir deneyle kanıtlayacağım. Şimdi başka ve daha önemli bir noktaya geçelim. Ben "pişmiş aşa su katmayı" istemem. Asla! Anlayışlı bir insan olduğunuz için bunun gerçekten önemli olduğunu kavrayacaksınız."

Yaşlı adam gülümsedi. "Yani..."

"Sir Charles'ın başrolü oynaması şart. O buna alışık bir kere. Sonra başka biri bunu ondan bekliyor. Öyle değil mi? Bu işe karışmam matmazelin hiç hoşuna gitmedi."

"Gözünüzden hiçbir şey kaçmıyor, Mösyö Poirot."

"Ah, bu o kadar belli bir şeydi ki! Ben yufka yürekli bir adamım. Bir aşk macerasına engel olmak değil, bunun gelişmesine yardım etmek isterim. Dostum, sizinle bu işte birlikte çalışacağız. Sir Charles'ın başarısını sağlamak için.

Öyle değil mi? Bu esrar çözüldüğü zaman..."

- 109-

Bay Satterthwaite usulca, "Eğer çözülürse..." dedi.

"Çözüldüğü zamanl Başarısızlığa uğramam ben."

Yaşlı adam merakla sordu. "Hiç mi?"

Poirot ağırbaşlı bir tavırla, "Bazen anlayışsızlığımın tuttuğu olur," diye cevap verdi. "Gerçeği hemen sezemem."

"Fakat şimdiye kadar başarısızlığa hiç uğramadınız, öyle mi?"

Hercule Poirot omzunu silkti. "Bir kere. Uzun yıllar önce, Belçika'da. Ama o olaydan söz edecek değiliz."

Merakı giderilen Bay Satterthwaite telaşla konuyu değiştirdi. "Tabii, tabii.

Esrarı çözdüğünüz zaman olacaklardan söz ediyordunuz."

"Esrarı Sir Charles çözmüş sayılacak. Bu şart. Ben sadece mekanizmanın küçük bir parçası sayılacağım." Belçikalı ellerini açtı. "Şurada burada, arada sırada bir iki kelime söyleyeceğim. Ufak bir ima, o kadar. Şan şeref peşinde değilim.

Yeteri kadar ünüm var." Poirot, Bay Satterthwaite'in dikkatle kopya etmiş olduğu o yedi kişilik listeye uzandı, yazılı olan isimleri yüksek sesle okudu. "Bayan Dacres, Bay Dacres, Miss Wills, Miss Sutclif-fe, Lady Mary Lytton - Gore, Miss Lytton - Gore, Oliver Man-ders... Çok ilgi çekici, değil mi?"

"Ne tarafı?"

"İsimlerin sırası..."

"Ben bunda ilgi çekici bir şey görmüyorum. Aklıma geldiği gibi yazdım bunları."

"İyi ya. Listenin başında Bayan Dacres var. Bundan da, en çok ondan kuşkulandığınız anlaşılıyor... Daha doğrusu, hepiniz cinayeti onun işlemiş

olmasını tercih edeceksiniz."

"Şey... galiba haklısınız, Mösyö Poirot."

"Size bir şey sormak istiyorum, Bay Satterthwaite. Sözlerinizden Sir Charles'la Egg'in Bayan Babbington'u görmeye birlikte gittiklerini anladım."

"Evet."

"Siz onlarla gitmediniz demek!"

"Üç kişi fazla kalabalık olurdu."

Poirot gülümsedi. "Ve içinizden başka bir yere gitmek geliyordu sanırım. Başka bir düşünceniz vardı yani. Nereye gittiniz, Bay Satterthwaite?"

Yaşlı adam soğuk bir tavırla, "Lady Mary'yle çay içmeye," diye cevap verdi.

"Neden söz ettiniz?"

"Lady Mary bana evlilik yıllarıyla ilgili dertlerini açıklamak lütfunda bulundu." Satterthwaite, Poirot'ya kadının hikâyesini tekrarladı.

Belçikalı anlayışlı bir tavırla başını salladı. "Evet, daima böyle olur...

Kimseyi dinlemeyip ahlaksız bir gençle evlenen idealist bir kız. Fakat Lady Mary'yle başka hiçbir şeyden söz etmediniz mi? Mesela... Oliver Manders'ten?"

"Ah, evet... Ondan da söz ettik gerçekten."

"Genç adam hakkında neler öğrendiniz?"

Bay Satterthwaite, Lady Mary'den öğrendiklerini anlattı. Sonra da sordu. "Ondan söz ettiğimizi nasıl anladınız?"

"Çünkü siz Lady Mary'ye bunun için gittiniz... Ah, evet. İtiraz etmeyin. Bayan Dacres'ın veya kocasının katil olmasını isteyebilirsiniz, ama aslında cinayetleri Oliver Manders'in işlediğini düşünüyorsunuz... Başkalarına açılmaktan hoşlanmayan bir insansınız. Birtakım fikirleriniz var, ki ben de aynı şeyi yapıyorum."

"Ben Manders'ten kuşkulanıyorum. Saçma bir söz bu. Ben sadece genç adam hakkında biraz bilgi edinmek istedim."

"Durum benim dediğim gibi. Siz için için onu seçtiniz. O genç beni de ilgilendiriyor. Geçen akşam buraya, yemeğe geldiğim zaman Manders dikkatimi çekti. Çünkü..."

Bay Satterthwaite heyecanla sordu. "O akşam ne gördünüz?"

"İki kişinin... en aşağı iki kişinin rol yaptığını gördüm. Bunlardan biri Sir Charles'tı." Poirot güldü. "Bir deniz subayı rolün-deydi. Yanılmıyorum, değil mi? Ama bu normal bir şeydi. Büyük

bir aktör, artık sahneye çıkmıyor diye rol oynamaktan vazgeçmez. Ama Oliver Manders de ondan aşağı kalmıyordu. O da içi sıkılan, her şeyden bıkmış bir genç rolündeydi. İşte bu yüzden onu fark ettim, dostum."

"Onun hakkında bazı şeyler düşündüğümü nasıl anladınız?"

"Bunu bana bazı ufak ipuçları açıkladı. Manders'in o gece köşke girmesine yol açan kazayı merak edişiniz. Sir Charles ve Miss Egg'le rahibin karısına gitmeyisiniz. Neden? Çünkü kimseye belli etmeden, kendinizce bir araştırma yapmak istiyordunuz. Lady Mary'ye de biri hakkında bilgi almaya gittiniz. Kim-hakKın-da? Bu ancak bu köyden biri olabilirdi. Oliver Manders. Ve sonra onun adını listenin en altına yazdınız. Tipik bir şeydi bu:

Sizce en kuşkulanılmayacak insanlar kim? Lady Mary'yle Matmazel Egg mi? Ama Oliver Manders'in adını onlarmkinden sonra yazdınız. Çünkü bu kuşkunuzu kendinize saklamak istiyorsunuz."

Bay Satterthwaite. "Allah Allah," dedi. "Ben gerçekten öyle bir insan mıyım?"

"Tabii, insanları anlıyorsunuz ve gözünüzden bir şey kaçmıyor. Sonuçları kendinize saklamaktan da hoşlanıyorsunuz. İnsanlar hakkındaki fikirleriniz sizin özel koleksiyonunuz. Onları bütün dünyanın görmesi için ortaya sermiyorsunuz."

Yaşlı adam, "Ben..." diye başladı, ama Sir Charles'ın dönmesi üzerine sözleri yarım kaldı.

Aktör çevik adımlarla içeri girdi. "Ah... Çılgın bir gece bu." Bir bardağa kendisi için viski soda koydu.

Bay Satterthwaite'le Poirot onun içki teklifini reddettiler.

Sir Charles, "Eh," dedi. "Artık kampanya planımızı yapabiliriz. O liste nerede, Satterthwaite?... Ah, teşekkür ederim. Şimdi, Mösyö Poirot... uzmanımızın fikri,ni rica edelim. İşi nasıl böleceğiz?"

"Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz, Sir Charles?"

"Bu listedeki kimseleri aramızda paylaşabiliriz. İş bölümü yani... Bir... Bayan Dacres. Egg onunla konuşmayı çok istiyor. '¦ Erkeklerin Cynthia Dacres kadar şık bir kadına tarafsız davrana-' mayacaklarina inanıyor. Ona mesleği açısından yaklaşmak fena , 'bir fikir değil. Gerekirse Satterthwaite'le ben de başka yönden ! saldırıya geçeriz. Sonra... Bay Dacres. Ben onun yarış meraklı-< sı ahbaplarından bazılarını tanıyorum. O yoldan bir şeyler öğrenebilirim herhalde.

Evet... Angela Sutcliffe."

Bay Satterthwaite, "O iş de size düşer, Sir Charles," dedi. 1 "Siz Miss Sutcliffe'i iyi tanıyorsunuz sanırım." , "Evet. Onun için Angie'yle başkasının ilgilenmesini tercih ¦ edeceğim. Yoksa..." Hafifçe gülümsedi, "...beni işimi iyi görme-' mekle suçlayabilirler. Sonra... Angie ne de olsa benim arkadaşım.

Anlatabiliyor muyum?"

"Tabii, tabii, ince düşünceli bir insansınız, Sir Charles. Sizin . bu işinizi Bay Satterthwaite üstünüze alır."

"Sonra... Lady Mary ve Egg. Tabii aslında onların bu listede yeri yok. Peki, genç Manders ne olacak? Tollie'nin öldüğü gece köşke kazara gitmiş. Fakat galiba onu da listeye almamız gere-;¦ kiyor."

Poirot, "Manders'le de yine Bay Satterthwaite ilgilenir," dedi. "Fakat galiba listede bir adı atladınız, Sir Charles. Miss Muriel Wills'i okumadınız."

"Gerçekten öyle. Eğer Satterthwaite, Manders'le ilgilene-; çekse, o zaman Miss Wills de bana düşüyor. Tamam mı? Bir tav-: siyeniz var mı, Mösyö Poirot?"

;

"Hayır, hayır. Sanmıyorum. Aldığınız sonuçları öğrenmek isterim tabii."

"Tabii. Bunu söylemenize bile gerek yok." Poirot, "Bir şey daha vardı..." diye mırıldandı. "Ah, evet. Arkadaşınız Sir Bartholomew, kokteylden hoşlanmıyordu.

Fakat porto içiyordu, değil mi?"

"Evet. Portoyu çok severdi."

İr, i

"Şarabın tadından kuşkulanmamış olması tuhaf. Saf nikotinin çok sert ve kötü bir tadı vardır."

Sir Charles, "Şunu unutmayın," dedi. "Belki de şarapta nikotin yoktu.

Kadehindeki içki tahlil edildi."

"Ah, evet, ne aptalım. Fakat kurbana nasıl verilirse verilsin, nikotinin pek kötü bir tadı vardır."

Sir Charles ağır ağır, "Bence bunun önemi yok," diye cevap verdi. "Tollie geçen baharda korkunç bir grip geçirdi. Bu hastalık koku ve tat duygularına bir hayli zarar verdi."

Poirot düşünceli bir tavırla, "Anlıyorum..." diye mırıldandı. "Evet, durumun açıklaması bu olabilir. Böylece mesele de iyice basitleşmiş oluyor."

Sir Charles pencereye giderek dışarıya baktı. "Fırtına hâlâ dinmedi. Sizin eşyalarınızı getirteyim, Mösyö Poirot. Bizim han, hevesli ressamlara çok uygun bir yerdir, ama sizin rahat bir yatağı ve banyoyu tercih edeceğinizi sanıyorum."

"Çok naziksiniz, Sir Charles."

"Rica ederim. Ben o işi hemen halledeyim." Odadan çıktı.

Poirot, Bay Satterthwaite'e baktı. "Size bir tavsiyede bulunabilir miyim?"

"Tabii."

Poirot, yaşlı adama doğru eğilerek sesini alçalttı. "Oliver Manders'e o uydurma kazayı neden düzenlediğini sorun. Polisin kendisinden kuşkulandığını söyleyin.

Bakalım ne diyecek?"

"Yani sizin düşünceniz..."

"Benim henüz bir şey düşündüğüm yok. Fakat doktor günlük defterine "M. için endişeleniyorum," diye yazmış. Bu M., Manders olabilir. Tabii o M. harfinin cinayetlerle bir ilişkisi olmadığı da ortaya çıkabilir."

Bay Satterthwaite, "Bakalım, göreceğiz," dedi.

"Evet, göreceğiz."

18

Ambrosine modaevinin büyük salonu baştan aşağıya beyaz eşyalarla döşenmişti.

Beyaz halılar, beyaz koltuklar. Şurada burada bir krom pırıltısı, bir duvarda da sarılı mavili geometrik bir resim vardı.

Egg insana biraz da dişçi sandalyesini hatırlatan modern bir koltuğa oturmuş, önünde dolaşan maske gibi yüzlü, ipincecik mankenleri seyrediyordu. Genç kız basit bir elbiseye avuç dolusu para vermek kendisi için pek normal bir şeymiş

gibi tavır takınmaya çalışıyordu.

Yine pek şık olan Bayan Dacres, onun yanında durmuş, kıyafetlerle ilgili açıklamada bulunuyordu. "Şu hoşunuza gitti mi? Omuzlardaki düğümlere dikkat ediyor musunuz? Çok ilgi çekici, değil mi? Ama bu modeli size tuğla renginden yapmalıyız."

Egg, "Karar vermek o kadar güç ki," diye mırıldandı. "Anlayacağınız, daha önce güzel elbiseler olacak durumda değildim. Hep pek fakirdik biz. Durum düzelince, sizin o akşam Karga Yuvası'n-da ne kadar zarif olduğunuzu hatırladım. Gidip Bayan Dacres'ın fikrini alayım, dedim. O gece size gerçekten hayran oldum."

"Çok şirinsiniz, şekerim. Ben genç kızları giydirmeye bayılırım. Güçlü bir kişiliğiniz var. Onun için alelade şeyler giymeme-lisiniz. Kılıklarınız sade

fakat etkili şeyler olmalı. Anlıyor musunuz? Birkaç kıyafet mi istiyordunuz?"

"Dört gece elbisesi, birkaç gündüz kıyafeti ve spor tayyörler, diye düşündüm."

Bayan Dacres'ın tavırları daha da nazikleşti. Neyse ki Egg'in bankada sadece on beş sterlini olduğunun farkında değildi.

Egg'in önünden yine tuvaletli mankenler geçti. Genç kız kılıkla ilgili konuşmaya arada sırada başka konuları da katmayı başarıyordu.

"Herhalde o akşamdan sonra bir daha Karga Yuvası'na gitmediniz?"

"Hayır, hayatım. Gidemedim. Bu beni çok sarsacaktı. Zaten ben Cornvvall'un genç ressamlara göre bir yer olduğunu düşünürüm."

Egg, "O ne korkunç bir olaydı," diye mırıldandı. "Zavallı Bay Babbington pek iyi bir ihtiyarcıktı."

"Tam anlamıyla bir 'antika'ydı o."

"Kendisiyle daha önce karşılaşmıştınız sanırım?"

"O şirin fosille mi? Bilmem... Pek hatırlamıyorum."

Egg, "Bay Babbington'un öyle bir şey söylediğini sanıyorum," dedi. "Galiba Gilling diye bir yerde."

"Öyle mi?" Bayan Dacres'ın bakışları dalgınlaşmıştı. "Hayır, Marcelle, ben o tuvaleti değil. 'Küçük Rezalet' adını koyduğumuz mavi elbiseyi istiyorum."

Egg mırıldandı. "Sir Bartholomew'un zehirlenmesi ne garipti, değil mi?"

"Hayatım, inanılacak gibi değildi! Ama o olayın bana çok yararı dokundu. Şimdi birçok korkunç kadın bana gelip elbise ısmarlıyor. Sırf heyecan duymak için...

Şimdi... bakın bu mavi model tam size göre bir şey... Şahane bir şey bu..."

Fakat içeriye Amerikalı bir kadının girmesi üzerine sözleri yarıda kaldı Bayan Dacres'ın. Amerikalının en iyi müşterilerinden olduğu anlaşılıyordu. Bayan Dacres onun yanına giderken, Egg de salon şefine son seçimi yapmadan biraz düşünmek istediğini söyleyerek usulca modaevinden çıktı. Saatine bir göz attı.

Bire yirmi vardı. "Eh, biraz sonra ikinci planımı uygulayabilirim."

Saat birde manken Dorothy Sims, Ambrosine'den çıkarak Berkeley alanına doğru ilerlemeye başladı. Tam oraya yaklaşırken biri arkasından, 'Affedersiniz,' dedi.

Egg'ti bu. "Sizinle bir dakika konuşabilir miyim?"

Dorothy hayretle döndü.

"Siz Ambrosine'in mankenlerindensiniz, değil mi? Sizi bu sabah fark ettim.

Vücudunuzun şahane olduğunu söylersem bana kızmazsınız, değil mi?"

- 116 —

Dorothy kızmamıştı, ama biraz şaşırmıştı. "Çok naziksiniz, hanımefendi."

Egg, "Çok uysal bir haliniz var," dedi. "Onun için sizden bir ricada bulunacağım. Benimle Ritz ve Berkeley Oteli'nde yemek yer misiniz? Meseleyi size o sırada anlatırım."

Dorothy kısa bir duraklamadan sonra bu daveti kabul etti. Meraklanmıştı. Ayrıca güzel yemeklerden de hoşlanırdı.

İki kız lokantada bir masaya yerleştikten sonra Egg, "Söylediklerimin aramızda kalacağını umuyorum," diye başladı. "Ben gazeteciyim.

Kadınların meslekleriyle ilgili bir yazı hazırlıyorum. Eğer bana modaevleri konusunda biraz bilgi verirseniz..."

Dorothy uysal bir tavırla bu isteği yerine getirdi. Mankenlerin çalışma saatlerini, şartları, aldıkları parayı açıkladı. Egg de o arada sözde not alıyordu.

Yemeğin sonunda iki kız iyice dost olmuşlardı. Egg, Bayan Dacres konusunu açmakta zorluk çekmedi.

"Ben daima Bayan Dacres'ın cadının biri olduğunu düşünürüm," dedi.

"Hiçbirimiz ondan hoşlanmayız, Miss Lytton - Gore. Ama çok zekidir. İşten de iyi anlar. Zevklidir."

"Herhalde bir hayli para kazanıyor."

Dorothy'nin yüzünde acayip bir ifade belirdi. "Ben dedikodu yapmaktan pek hoşlanmam, ama... bana modaevi batmak üze-reymiş gibi geliyor. Geçenlerde bir adam Bayan Dacres'ı görmeye geldi. Sonra bir iki şey dikkatimi çekti. Bana kalırsa Bayan Dacres durumu kurtarabilmek için borç para aldı. Bu yüzden de gırtlağına kadar borca battı. Miss Lytton - Gore, bazen yüzünde korkunç bir ifade beliriyordu. Çok ümitsiz durumda sanırım. Makyaj yapmasa nasıl dururdu bilmem? Geceleri uyuyabildiğini de hiç sanmıyorum."

"Kocası nasıl bir adam?"

"Acayip bir insan. Bana sorarsanız, ahlaksızın biri. Tabii aslında Bay Dacres'ı fazla gördüğümüz yok. Ben Bayan Dacres'ın

kocasına hâlâ âşık olduğunu sanıyorum. Ama diğer kızlar benim gibi düşünmüyor.

Tabii türlü kötü dedikodular dolaşıyor."

"Nasıl dedikodular?"

"Kızlar aralarında konuşup duruyorlardı... Bir genç hakkında... Çok zenginmiş.

Zengin ve biraz da aptalca. Deli değilmiş, ama biraz anormalceymiş sanırım.

Bayan Dacres onu pençesine düşürmüş. Para sızdırmak için tabii. Genç adam işe para da yatıracakmış. Kolay aldatılan bir tipmiş. Fakat sonra genç adama birdenbire bir deniz yolculuğuna çıkmasını emretmişler."

"Kim emretmiş? Bir doktor mu?"

"Evet. Harley Sokağı'ndan bir mütehassıs. Yorkshire'da öldürülen o sinir mütehassısı sanıyorum. Biri bana adamın zehirlenmiş olduğunu söyledi."

"Sir Bartholomew Strange'i mi kastediyorsunuz?"

"Ah, evet, doktorun adı öyleydi. Bayan Dacres da onun köşkünde misafirmiş.

Kızlar aralarında mahsus, 'Bizimki intikam almak için doktoru öldürmüş olmasın,'

diye gülüşüyorlar. Tabii, şaka onlarınki."

Egg, "Tabii," dedi. "Genç kızlar böyle şakalardan hoşlanırlar... Ama bana sorarsanız, Bayan Dacres da iyi bir katil olurdu... Sert ve amansız."

"Çok haşindir o. Pek de çabuk öfkelenir. Kızdı mı, hiçbirimiz yanına sokulmayız.

Kocasının da ondan korktuğunu söylüyorlar. Doğrusu buna hiç şaşmam..."

Egg ise, "Kadın, Sir Bartholomew'u öldürmüş olabilir," diye düşünüyordu. "Ama sebep zayıf... Belki Mösyö Poirot, bundan bir anlam çıkarabilir. Ben bir şey anlamadım."

19

Fakat Egg'in o günkü programı henüz sona ermiş sayılmazdı. Genç kız, Dacres'ların katlarının bulunduğu o pek lüks apart-

mana gitti. İçeri girmeden, karşı kaldırımda bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı.

Tam beş buçukta apartmanın önünde bir araba durdu, Bay Dacres'ındı. Egg üç dakika bekledi, sonra da içeri girdi. Üç numaralı dairenin kapısını çaldı. Ona kapıyı Dacres, kendisi açtı. Adam paltosunu çıkarmaya çalışıyordu.

Egg, "Ah," dedi. "Nasılsınız? Beni hatırlıyorsunuz değil mi? Sizinle hem Cornwall da karşılaşmıştık, hem de Yorkshire'da."

"Ah, tabii, tabii, iki seferinde de ölüme tanık olmuştuk, öyle değil mi?

Buyurun, Miss Lytton - Gore."

"Karınızı görmek istiyordum. Kendisi burada mı?"

"Modaevinde."

"Biliyorum. Bu sabah oradaydım. Artık bu saatte eve dönmüş olabileceğini düşündüm. Onu rahatsız etmeyeceğimi umuyorum." Egg şirin şirin adama baktı.

Freddie Dacres kendi kendine, pek güzel bir kız, dedi. Cins bir tay gibi. Sonra Egg'e "Cynthia ancak altıdan sonra döner," diye açıkladı. "Ben de yarışlardan geliyorum. Şansım hiç iyi gitmedi. Onun için erken ayrıldım. Haydi, benimle kulübe gelin. Birer kokteyl içeriz."

Egg bu daveti kabul etti. Ama Dacres'ın daha erkenden içmeye başlamış olduğunu tahmin ediyordu.

Loş kulüpte içkilerini yudumlarlarken Egg, "Burası pek hoş," dedi. "Daha önce hiç gelmemiştim."

Freddie Dacres gülümsedi. Güzel kızlardan hoşlanırdı. "Ne korkunç günlerdi onlar, değil mi? Yani Yorkshire'da olanları kastediyorum. Bir doktorun zehirlenmesinin gülünç bir yanıda var tabii. Yani... ters bir şey bu. Aslında doktorlar başkalarını zehirlerler." Kendi nüktesine kahkahalarla güldü.

Egg, "Sizinle daima ölüm olayları sırasında karşılaşmamız da garip," diye mırıldandı.

Dacres da itiraf etti. "Evet, gerçekten biraz garip. İnsan, 'Acaba sıra şimdi bende mi?' diye düşünmeye başlıyor."

. i

"Bay Babbington'u daha önceden tanırdınız sanırım. Rahibi yani."

"Hayır, ihtiyarı daha önce hiç görmemiştim, işin tuhaf yönü, onun da Sir Bartholomew gibi ölmüş olması. Acayip bir şey bu. Herhalde rahibi de zehirlemiş

olamazlar."

"Siz ne dersiniz?"

Dacres başını salladı. "Hiç sanmam. Rahipleri kimse öldürmez. Doktorlar başka tabii."

Egg, "Evet," dedi. "Doktorlar başka sanırım."

"Tabii. Bu da mantıklı. Doktorlar her işe burunlarını sokarlar." Dacres'ın dili peltekleşmeye başlıyordu. Öne doğru eğildi, "ille her şeye karışacaklar. Anlıyor musun?"

Egg, "Hayır," dedi.

"Onlar insanların hayatlarıyla oynuyorlar. Fazla güçleri var onların. Buna izin verilmemeli."

"Ne demek istediğinizi pek anlayamadım."

"Yavrum, anlatıyorum ya... İnsanı tımarhaneye kapatıyorlar. Cehenneme sokuyorlar onu. Doktorlar çok zalim! İnsanı hastaneye kapatıyor ve istediğini de vermiyorlar. Ne kadar yalvarırsa-nız yalvarın, aldırmıyorlar, istediğinizi vermiyorlar. Acı çekmeniz vız geliyor onlara. İşte doktorlar böyle birer iblis.

Bana inanın... ben biliyorum." Yüz kasları şiddetle seğiriyordu. Bebekleri birer topluiğne başı kadar kalmış gözleriyle kızın omzunun üzerinden bir yere bakıyordu. "Cehennem azabı bu, cehennem azabı! Ve buna tedavi adını veriyorlar!

Çok iyi bir şey yapıyormuş gibi davranıyorlar! Köpekler!"

Egg ihtiyatla, "Yani Sir Bartholomew Strange..." diye başladı.

Dacres onu fazla konuşturmadı. "Sir Bartholomew Strange! Sir Bartholomew üçkâğıtçı! Onun o pek değerli kliniğinde neler olduğunu öğrenmek isterdim. Sinir hastalıkları. Öyle diyorlar. Sizi içeri tıkıyorlar. Ve dışarı çıkamıyorsunuz.

Ama hastaneye ken-

di isteğinizle yattığınızı iddia ediyorlar. İstek! Tabii sizi en kötü anınızda ele geçiriyorlar!" Adam titremeye başlamıştı. Ağzının kenarından salyası akıyordu. Özür dilercesine, "Berbat haldeyim," diye mırıldandı. "Berbat haldeyim," Garsonu çağırarak bir içki daha söyledi. Egg bir kokteyl daha içmeye razı olmadı.

Dacres yeni gelen kadehi de başına dikerek, "Hah, şöyle," dedi. "Kendimi biraz topladım. İnsanın kendini kapıp koyuvermesi çok kötü bir şey.

Cynthia'yı kızdırmam doğru olmaz. O bana konuşmamamı söyledi." Başını bir iki kere salladı.

"Bütün bunları polise açıklamak doğru olmaz. Bartholomew'u benim öldürdüğümü sanabilirler. Öyle değil mi? Bu işi birinin yapmış olması gerekir. Bunu biliyorsunuz tabii. İçimizden biri öldürmüş olmalı onu. Çok garip... Hangimiz acaba? İşte sorun bu."

Egg, "Belki siz hangimiz olduğunu biliyorsunuz," dedi.

"Neden böyle söylüyorsunuz? Ben nerden bileyim?" Dacres kıza öfke ve kuşkuyla bakıyordu. "Ben hiçbir şey bilmiyorum. O Allah'ın cezası köpeğin beni tedavi etmesine de razı olacak değildim. Cynthia'nın ısrarlarına da aldırmayacaktım.

Adam bir şeyler planlıyordu. İkisi de öyle. Ama beni kandıramazlardı." Dikleşti. "Ben güçlü bir insanım..."

Egg, "Bundan eminim," diye cevap verdi. "Bay Dacres, siz Bayan de Rushbridger'ı tanıyor musunuz? O da klinikte kalıyormuş."

"Rushbridger? Rushbridger?... Bartholomew onun hakkında bir şey söylediydi sanırım. Ama hatırlamıyorum... Hiçbir şeyi hatırlayamıyorum." Dacres içini çekerek başını salladı. "Hafızam bozulmaya başladı. Ve düşmanlarım var... Bir sürü düşmanım. Belki de şu anda beni gözetliyorlar." Endişeyle etrafına bakındı, sonra Egg'e doğru eğildi. "O kadının o gün benim odamda ne işi vardı?"

"Hangi kadının?"

"O tavşan suratlı yaratığın. Şu tiyatro oyunları yazan kadının. Doktorun ölümünden sonra oldu... Ertesi sabah. Kahvaltı-

dan geliyordum. Kadın benim odamdan çıktı. Dipteki çuha kaplı kapıdan geçerek hizmetçiler bölüğüne girdi. Acayip değil mi? Odama neden girmişti? Orada ne bulacağını sanıyordu? Zaten neden herkesin odasını

karıştırıyordu? Bunun onunla ne ilgisi vardı?" Bir sır verecekmiş gibi tekrar öne doğru eğildi. "Yoksa Cynthia'nın söylediği doğru mu?"

"Bayan Dacres ne diyor?"

"Hayal gördüğümü söylüyor." Dacres şaşkın şaşkın güldü. "Zaman zaman bazı şeyler görüyorum. Pembe fareler, yılanlar... buna benzer şeyler. Ama bir kadın görmek başka. Ben o yazarı gördüm. Garip bir kadın o. Bakışları çok kötü. Sanki vücudunuzu delip geçiyor." Koltuğunda arkasına yaslandı. Sızmak üzereydi.

Egg ayağa kalktı. "Benim artık gitmem gerekiyor. İçki için teşekkür ederim, Bay Dacres."

"Teşekküre gerek yok. Benim için bir şerefti..." Adamın sesi hafifledi.

Egg dumanlı kulüpten serin akşam havasına çıkınca derin bir soluk aldı.

"Hizmetçi, Miss Wills'in her yere burnunu soktuğunu söylemiş. Şimdi Freddie

Dacres da aynı şeyi iddia ediyor. Miss Wills ne arıyordu? Ne buldu?... Sir Bartholomew'la ilgili o karmakarışık hikâye doğru mu? Freddie Dacres gizli gizli doktordan korkuyor ve ondan nefret mi ediyordu? Olabilir... Ama Babbington'la bir ilişkisi olduğunu sanmıyorum... Sonunda rahibin zehirlenmediği ortaya çıkarsa, çok acayip olur..."

Sonra birkaç adım ilerdeki gazeteciye gözü ilişti. İrkilerek durdu kız. Öne takılmış olan gazetenin manşeti dikkatini çekmişti.

"CORNVVALL'DAKİ OTOPSİNİN SONUCU"

Telaşla para vererek bir gazete aldı. Aynı anda bir kadınla çarpıştı. Egg özür dilerken birdenbire bu kadının Sir Charles'ın sekreteri Miss Milray olduğunu fark etti.

Yan yana durarak son haberi okudular.

"Cornwall'daki otopsinin sonucu..." Yazılar Egg'in gözlerinin önünde dans etmeye başlamıştı. "Organların tahlili... Nikotin."

Egg, "Demek o da öldürülmüş," dedi.

Miss Milray, "Tanrım," diye mırıldandı. "Pek korkunç... Pek korkunç." Kadının çirkin yüzü üzüntüyle gerilmişti.

Onun daima duygusuz bir insan olduğunu düşünen Egg hayretle baktı.

Miss Milray, "Bu olay beni çok sarstı," diye açıkladı. "Onu ta çocukluğumdan beri tanırdım."

"Bay Babbington'u mu?"

"Evet. Annem Gilling'te oturur. Bay Babbington da bir zamanlar orada rahipti. Bu yüzden çok üzüldüm."

"Ah, tabii."

Sir Charles'ın sekreteri, "Açıkçası," dedi. "Ne yapacağımı bilmiyorum." Egg'in şaşkın şaşkın kendisine baktığını fark ederek kızardı. "Bayan Babbington'a mektup yazmak istiyorum... Fakat... ne bileyim... Yani... bu konuda ne yapacağımı kestiremiyorum."

Nedense bu açıklama Egg'e yeterli gelmedi.

20

"Şimdi... bir dost olarak mı, geldiniz, yoksa bir dedektif olarak mı? Bunu bilmem gerek."

Miss Sutcliffe konuşurken parlak gözlerinde alaycı bir ifade belirmişti. Dik arkalı bir iskemlede oturuyordu. Kır saçları kendisine yakışacak bir biçimde taranmıştı. Ayak ayak üstüne atmıştı. Bay Satterthwaite, Angela Sutcliffe'in ince bileklerine ve zarif ayakkabılarına hayran oldu. Çok çekici bir kadındı aktris. Belki de bunun nedeni hiçbir şeyi ciddiye almayışıydı.

Bay Satterthwaite, "Adil bir soru mu bu?" dedi.

"Ah, dostum, tabii ki adil bir soru. Buraya, Fransızların o şirin deyimiyle,

'Güzel gözlerim için mi' geldiniz? Yoksa, iğrenç adam, cinayetler konusunda ağzımı aramak için mi bana uğradınız?"

Yaşlı adam hafifçe eğildi. "Birinci neden yüzünden geldiğimden kuşku duyabilir misiniz?"

Aktris heyecanla, "Tabii duyabilirim," dedi. "Ve duyuyorum. Siz pek uysal gözüken, ama aslında kan banyosu yapmaktan hoşlanan insanlardansınız."

"Hayır, hayır."

"Evet, evet. Tek mesele benim bu konuda karar verememem. Katil adayı olmak bir iltifat mı sayılır, yoksa bir hakaret mi? Genel olarak iltifat olmalı." Başını yana eğerek, o pek etkili gü-lümsemesiyle adama baktı.

Bay Satterthwaite, şahane bir kadın, diye düşündü. Sonra da, "Sir Bartholomew Strange'in ölümünün beni çok ilgilendirdiğini itiraf etmeliyim," dedi. "Belki daha önce de böyle olaylarla ilgilendiğimi biliyorsunuz." Kadının bu alandaki çalışmalarını duymuş olacağını umuyordu.

Fakat Angela Sutcliffe sadece. "Siz bana şunu söyleyin," dedi. "O kızın iddiası doğru mu?"

"Hangi kızın? Hangi iddiası?"

"Şu Lytton - Gore denilen kız. Charles'a hayran olan çocuk... Şu Charles da ne kötü adamdır! Hemen kızları etkisine alır!... Kız Cornwall'daki o şirin ihtiyarcığın da öldürüldüğünü düşünüyordu."

"Siz ne düşünüyorsunuz?"

"Onun ölümü de Sir Bartholomew'ununkine çok benziyordu tabii. Sonra Miss Lytton

- Gore zeki bir kız... Söyleyin, Charles o kıza karşı ciddi mi?"

Bay Satterthwaite, "Bu konuda sizin fikirleriniz herhalde benimkilerden daha isabetli olur," dedi.

Miss Sutcliffe bağırdı. "Ah, fazla sıkı ağızlı bir insansınız! Oysa ben..."

İçini çekti. "Korkunç denilecek kadar gevezeyimdir." Yaşlı adama bakarak kirpiklerini kırpıştırdı. "Ben Charles'ı çok iyi tanırım. Erkekleri iyi tanırım zaten. Charles ev bark sahibi olmak için gereken bütün belirtileri gösteriyormuş

gibi geliyor bana. Bayağı sakinleşti. Yakında boyun eğecek, bir aile kuracak.

Hem de rekor sayılacak kadar kısa bir süre içersinde, işte ben de düşünüyorum.

Erkekler uslanmaya karar verdikleri zamanlar ne kadar da iç sıkıcı oluyorlar.

Bütün şirinlikleri kayboluyor."

Bay Satterthwaite mırıldandı. "Sir Charles'ın şimdiye kadar evlenmemiş olmasına şaşıyorum."

"Hayatım, o hiçbir zaman evlenmek istemedi ki! O 'evlenecek adam değil'

dedikleri tiptendi. Ama pek de çekiciydi doğrusu." Aktris içini çekti. Yaşlı adama bakarken gözlerinde hafif bir pırıltı belirmişti. "Charles'la ben bir zamanlar... Herkesin bildiği bir şeyi saklamaya ne gerek var? Maceramız devam ettiği sürece gerçekten pek hoştu. Charles'la hâlâ da çok iyi arkadaşız.

Herhalde Lytton - Gore denilen o çocukcağızın bana ters ters bakmasının nedeni de bu. Hâlâ Charles'a zaafım olduğunu düşünüyor. Acaba var mı böyle bir zaafım?

Belki de var. Ama neyse ki ben arkadaşlarımın çoğu gibi anılarımı yazıp maceralarımı bütün ayrıntılarıyla anlatmadım henüz. Bunu yaparsam, sonuç o kızcağızın hiç hoşuna gitmeyecektir. Çok sarsılacaktır, çok. Modern kızlar pek çabuk şok geçiriyorlar. Oysa annesinin kılı bile kıpırdamayacaktır. O eski, tatlı kadınları kolay kolay sarsamaz-sınız. Onlar fazla bir şey söylemezler, ama herkes için fesat şeyler düşünürler."

Bay Satterthwaite, "Egg Lytton - Gore'un size güvenmediğini düşünmekte haklısınız," demekle yetindi.

Miss Sutcliffe kaşlarını çattı. "Kızı biraz kıskanmadığımdan da pek emin değilim... Biz kadınlar kedilere çok benziyoruz, değil mi? Tırmalıyoruz, miyavlıyoruz, hırlıyoruz..." Güldü. "Neden

IH:

Charles gelip beni bu cinayet konusunda sorguya çekmiyor? Nezaketinden sanırım.

Herhalde benim suçlu olduğumu düşünüyor... Ben suçlu muyum? Ne dersiniz?" Ayağa kalkarak tek elini uzattı.

"Arabistan'ın bütün esansları bu küçük eli temizleyemez..." Durakladı. "Hayır, Ben Lady Macbeth olamam. Ben komedyenim."

Bay Satterthwaite, "Cinayet işlemeniz için bir neden yok," diye mırıldandı.

"Doğru. Sir Bartholomew'dan hoşlanırdım. Onun ortadan kalkmasını istemem için bir neden de yoktu. Onunla dost olduğumuz için, katilin yakalanması işinde de faal bir rol oynamak istiyorum. Bana söyleyin. Bu konuda nasıl yardım edebilirim?"

"Miss Sutcliffe, herhalde cinayetle ilgili bir şey görmediniz. Duymadınız da."

"Polise anlattıklarımdan fazla bir şey bilmiyorum. Misafir grubu köşke yeni gelmişti. Sir Bartholomew ilk gece öldü."

"Şu uşak..."

"Onun farkına bile varmadım."

"Misafirlerden acayip davrananlar oldu mu?"

"Hayır. Tabii o çocuk... neydi onun adı?... Ah, Manders. O beklenmedik bir anda çıkageldi."

"Sir Bartholomew buna şaştı mı?"

"Evet, şaştı sanırım. Sofraya oturmadan önce bana, bunun acayip bir şey olduğunu söyledi. "İnsanın kendisini davet ettirmesi için garip bir yöntem bu," dedi.

'Ama çocukcağız bu uğurda motosikletini de parça parça etmiş...'"

"Sir Bartholomew'un keyfi yerinde miydi?"

"Çok."

"Polise sözünü ettiğiniz o gizli geçit meselesi nedir?"

"Geçidin bir ucu kütüphaneye açılıyordu sanırım. Sir Bartholomew onu bana göstereceğine söz vermişti. Ama tabii zavallı adamcağız öldü."

"Bu konu nasıl açıldı?"

"Sir Bartholomew'un son zamanlarda aldığı antika bir eşyadan söz ediyorduk.

Cevizden bir komot. Ben çekmecelerinden birinde gizli bir göz olup olmadığını sordum. Gizli çekmecelere bayılırım. Çok meraklıyımdır öyle şeylere. Sir Bartholomew, 'Hayır, gizli göz yok,' dedi. 'Ama evimde gizli bir geçit var.'"

"Sir Bartholomew size bir hastasından söz etti mi? Bayan Rushbridger adlı birinden?"

"Hayır."

"Bay Babbington'u tanıyor muydunuz?"

"Bay Babbington kim?"

"Karga Yuvası'nda ölen veya öldürülen adam."

"Ah, şu rahip. Ben onun adını unutmuştum... Hayır, onu daha önce hiç görmemiştim. Rahibi tanıdığımı da kim söyledi size?"

Bay Satterthwaite cesaretli bir tavırla, "Bunu bilmesi gereken biri," dedi.

Miss Sutcliffe pek eğlendi. "Zavallı ihtiyarcık... Onunla da bir macera geçirdiğimi mi sanıyorlar yoksa? Zavallı adamcağızın şerefine sürülen lekeyi silmeliyim. Onu hayatımda ilk defa o akşam villada gördüm."

Bay Satterthwaite bu açıklamayı kabul etmek zorunda kaldı.

21

Tooting'teki ev hiç de komik oyunlar yazan bir kimseye uyacak gibi değildi. Sir Charles'ı aldıkları odanın duvarları koyu bejdi. Tavana yakın bir yere enli sarı bir çizgi çekilmişti. Perdeler pembe kadifedendi. Masa ve sehpalarda sürüyle fotoğraf ve porselenden köpek biblolar vardı. Telefon, nazlı bir kızın bol eteğinin altına saklanmıştı.

Miss Wills içeriye o kadar sessiz girdi ki, kanepeye atılmış olan palyaço kılığında, upuzun bir bebeği incelemekte olan Sir Charles onun geldiğini duymadı. Kadının cırlak sesiyle, "Hoş

geldiniz, Sir Charles," demesi üzerine hızla döndü. "Bu benim için büyük bir zevk."

Miss Wills yün örgüden bir tayyör giymişti. Kemikli vücudundan sarkıyordu tayyör. Ayağında çok yüksek topuklu rugan iskarpinler vardı. Çorapları da biraz düşmüştü.

Sir Charles yazarın elini sıktı, onun ikram ettiği sigarayı aldı, sonra da kanepeye, palyaçonun yanına oturdu. Miss Wills onun karşısına geçti. Pencereden giren ışık gözlüğünün camlarını ışıldatıyordu.

Miss Wills, "Beni bulabilmenize şaştım," dedi. "Annem çok heyecanlanacak.

Tiyatroya bayılır o. Özellikle romantik oyunlara. Sizin üniversitede prens rolünü oynadığınız o oyundan sık sık söz eder. O matinelere gider ve çikolata yer... İşte o seyircilerden annem. Ama tiyatroya bayılır."

Sir Charles, "Ne hoş," diye mırıldandı. "İnsanın hatırlanması zevkli bir şey.

Aslında seyircilerin bellekleri zayıftır." İçini çekti.

Miss Wills, "Sizinle tanışmak annemi heyecanlandıracak," dedi. "Geçen gtjn Miss Sutciiffe geldi. Annem neredeyse bayılıyordu."

"Angie buraya mı geldi?"

"Evet. Benim oyunlarımdan birini sahneye koyuyor. 'Küçük Köpek Güldü'yü."

Sir Charles başını salladı. "Ah, evet. Bunu okumuştum. İlgi çekici bir isim."

"Böyle düşünmenize sevindim. Miss Sutciiffe de adı beğeniyor. Eski çocuk hikâyelerinden birinin modernleştirilmiş şekli. Tabii her şey Miss Sutcliffe'in rolü çevresinde dönüyor. Yani Miss Sutciiffe bir parça çalıyor, herkes de buna uyarak dans ediyor."

Sir Charles, "Fena bir fikir değil," dedi. "Artık hayat da o çılgınca çocuk hikâyelerine döndü. 'Küçük köpek bu eğlenceyi görünce pek güldü!' Öyle değil

mi?" Aktör birdenbire, tabii, diye düşündü. Bu kadın da küçük bir köpek. Etrafı seyrediyor ve gülüyor.

Artık ışık Miss Wills'in gözlüğüne çarpmıyordu. Sir Charles kadının zeki dolu gözleriyle kendisini süzdüğünü fark etti. Kendi kendine, bu kadının korkunç bir nükte gücü var. İblisçe bir şey bu, dedi. Sonra, "Bilmem buraya neden geldiğimi tahmin edebilecek misiniz?" diye mırıldandı.

Miss Wills cilveli cilveli, "Herhalde sadece zavallı Muriel'ciği görmeye gelmediniz," dedi. "Yani beni."

Sir Charles bir an konuşmayla razı arasındaki farkı düşündü. Miss Wills'in oyunları zeki, neşeli ve alaycıydı. Ama kadın konuşurken, cilve yapmaya kalkıyordu. Aktör, "Bu fikri kafama aslında Bay Satterthwaite soktu," dedi. "O

insanları iyi tanıdığını düşünüyor."

Miss Wills, "Gerçekten," dedi. "insanlar bakımından çok anlayışlı. Bunun Bay Satterthwaite'in bir eğlencesi olduğunu sanıyorum."

"Ve Bay Satterthwaite, 'Melfort köşkünde fark etmeye değecek bir şey olduysa, bunu muhakkak Miss Wills görmüştür,'" diyor.

"Bay Satterthwaite böyle mi söyledi?"

"Evet."

Miss Wills ağır ağır, "Durumun beni çok ilgilendirdiğini itiraf etmeliyim," diye cevap verdi. "O zamana kadar hiçbir cinayete tanık olmamıştım. Bir yazarın her şeyi görmesi gerekir. Öyle değil mi?"

"Bunun bilinen bir ilke olduğunu sanıyorum."

Miss Wills, "O yüzden her şeyi görüp anlamaya çalıştım," dedi.

Beatrice'in, "eşinmek" diye tanımladığı bu olacaktı.

"Konuklar konusunda mı?"

"Evet. Konuklar konusunda."

"Peki, nelerin farkına vardınız?"

Yazarın gözlük camian ışıldadı. "Aslında bir şey öğrenemedim." Kadın kendini övercesine ekledi. "Eğer böyle bir şey olsaydı, tabii durumu hemen polise açıklardım."

"Ama bazı şeyleri fark ettiniz."

Yazar kıkır kıkır güldü. "Ben daima her şeyi fark ederim. Elimde değil. Bu bakımdan acayip bir insanım."

"Neyi fark ettiniz?"

"Ah, hiçbir şeyi görmedim. Yani... önemli bir şey, demek istiyorum. Sadece insanların karakterleriyle ilgili bazı küçük şeyler keşfettim. Ben insanları çok ilginç bulurum. Tipik şeyler bunlar." Yine kıkır kıkır güldü.

Sir Charles da gülümsedi, "Kaleminiz dilinizden daha öldürücü."

"Bence 'öldürücü' demeniz hiç de hoş değil, Sir Charles."

"Sevgili Miss Wills, elinize kalemi aldığınız zaman çok amansız olduğunuzu siz de kabul etmelisiniz."

"Ah, çok korkunçsunuz, Sir Charles. Asıl siz bana karşı amansız davranıyorsunuz."

Sir Charles, bu şaka bataklığından kurtulmaya çalışmalıyım, diye düşündü. Sonra da, "Demek somut bir şey bulamadınız, Miss Wills," dedi.

"Pek de bulmuş sayılmam. Yani... bir tek şey vardı. Bir noktayı fark ettim. Bunu polise de söylemem gerekirdi. Ama unuttum."

"Nedir o?"

"Uşakla ilgili bir şey. Onun sol bileğinde iri bir ben vardı. Le-kemsi bir şey.

Bunu uşak bana sebze verirken fark ettim. Herhalde böyle bir şey polisin işine yarardı."

"Hem de çok yarardı sanırım. Polis, Ellis'i bulmak için elinden geleni yapıyor.

Miss Wills, gerçekten çok ilgi çekici bir insansınız. Ne hizmetçiler, ne de diğer konuklar böyle bir benden söz etmişti."

Miss Wills, "İnsanların çoğu gözlerini kullanmasını bilmiyorlar," dedi. "Öyle değil mi?"

"Ben tam neredeydi? Ne büyüklükteydi?"

Yazar, "Eğer bana kolunuzu uzatırsanız!..." dedi.

Sir Charles onun bu isteğini yerine getirdi. Kadın, "Teşekkür ederim," diye mırıldandı. "Ben şuradaydı." Parmağını kesin bir tavırla bir noktaya dokundurdu.

"Bu iri bir düğme büyüklüğün-deydi. Ama yusyuvarlak değildi. Daha ziyade Avustralya haritasına benziyordu."

"Teşekkür ederim. Çok güzel tarif ettiniz," Sir Charles, elini çekerek manşetini indirdi.

"Acaba bunu polise yazsam mı?"

"Tabii. Adamın izinin bulunmasında çok işe yarayabilir." Sir Charles'ın sesi heyecanla yükseldi. "Ah! Dedektif romanlarında muhakkak caniyi ele verecek bir işaret vardır. Gerçek hayatın bu bakımdan geri kalmasına üzülüyordum."

Miss Wills düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Romanlardaki çoğunlukla bir yara izidir."

Sir Charles, "Ben de işe yarar," dedi. Çocuksu bir sevinç vardı yüzünde. "İşin kötüsü, insanların belirli, bariz karakteristikleri yok. İnsan ilgisini çekecek bir şey bulamıyor." Miss Wills, ona merakla baktı. Aktör sözlerini sürdürdü.

"Mesela ihtiyar Babbing-ton. Kişiliği hiç dikkati çekmiyordu. Kolay akılda kalacak bir insan değildi o."

Miss Wills, "Elleri çok dikkati çekecek gibiydi," diye açıkladı. "Ben o tiplere

'bilgin' eli derim. Parmakları artröz yüzünden biraz çarpılmıştı. Ama yine de inceydi. Tırnakları da çok biçimliydi."

"Ne kadar dikkatlisiniz! Ah, tabii... kendisini daha önceden tanıyordunuz."

"Bay Babbington'u mu?"

"Evet. Bana öyle söylediğini hatırlıyorum. Sizinle nerede tanışmıştı? Bundan söz etti, ama unuttum. Gilling'te galiba."

Miss Wills kesin bir tavırla başını salladı. "Yanlışınız var. Herhalde beni başka biriyle karıştırıyorsunuz. Ya da rahip karıştırdı. Onunla daha önce hiç

karşılaşmamıştım."

"O halde ben yanılıyorum..." Sir Charles bir an durdu. "Miss Wills, rahibin de öldürülmüş olabileceği hiç aklınıza geldi mi?"

l.ı

"Sizin ve Miss Lytton - Gore'un öyle düşündüğünüzü biliyorum. Daha doğrusu, asıl siz öyle düşünüyorsunuz."

"Ah... şey... peki, sizin fikriniz nedir?"

Miss Wills, "Hiç sanmıyorum," dedi.

Yazarın bu-konuyla hiç ilgilenmemesi aktörü şaşırtmıştı. Sözü değiştirdi. "Sir Bartholomew hiç Bayan de Rushbridger adlı birinden söz etti mi?"

"Hayır, sanmıyorum."

"Kadın onun kliniğinde yatan hastalardan biri. Sinir krizi geçirmiş. Belleğini kaybetmiş."

Miss Wills, "Bir bellek kaybı olayından söz etti," dedi. "Böyle birini ipnotize ederek, belleğini yerine getirebileceğini anlattı."

"Sahi mi? Acaba... bu önemli olabilir mi?" Sir Charles kaşlarını çatarak düşünmeye başladı. Miss Wills sesini çıkarmadan bekledi. Nihayet aktör, "Bana anlatabileceğiniz başka bir şey yok mu?" diye sordu. "Özellikle konuklar hakkında?"

Sir Charles'a, kadın cevap vermeden önce biraz duraklamış gibi geldi. "Hayır..."

"Bayan Dacres hakkında? Ya da kocası hakkında? Sonra... Miss Sutcliffe? Bay Manders?" Sir Charles her adı söylerken kadına dikkatle bakıyordu.

Ona bir ara yazarın gözlüğü ışıldamış gibi geldi, ama bundan pek de emin değildi.

"Korkarım size anlatabileceğim hiçbir şey yok, Sir Charles."

"Ya... Neyse..." Aktör ayağa kalktı. "Satterthwaite hayal kırıklığına uğrayacak."

Miss Wills nazik nazik, "Ben de üzgünüm," dedi.

"Ben de sizi rahatsız ettiğim için üzülüyorum. Herhalde yazı yazıyordunuz."

"Gerçekten öyle."

"Yeni bir oyun mu?"

"Evet. Açıkçası, Melford köşkündeki konuklardan bazılarını bu oyunda kullanmayı düşünüyordum."

"İftira davası durumları ne olacak?"

I

"Hiç endişeniz olmasın, Sir Charles. İnsanların kendilerini tanımadıklarını çoktan öğrendim." Miss Wills yine kıkır kıkır güldü. "Özellikle insan demin sizin dediğiniz gibi 'amansız' olduğu zaman."

Sir Charles, "Yani," dedi. "Hepimizin kişiliğimiz konusunda abartılı bazı fikirlerimiz var, öyle mi? Bu yüzden portrelerimiz yeteri kadar zalimce çizildiği zaman, kendimizi tanıyamıyoruz. Çok haklıymışım! Miss Wills, siz hain bir insansınız."

Miss Wills güldü. "Korkmayın, Sir Charles. Kadınlar çoğunlukla erkeklere karşı zalim davranmazlar. Bir tek erkek bakımından hainleşebilirler, ama o

başka.

Kadınlar daima diğer kadınlara karşı amansızdırlar."

"Bundan da o analizci bıçağınızı bir kadına saplamış olduğunuz anlaşılıyor.

Hangisine? Ah, belki bunu tahmin edebilirim. Kadınlar Cynthia Dacres'ı pek sevmezler."

Miss Wills bir şey söylemedi. Hâlâ gülümsüyordu. Zalim ve memnunluk dolu bir tebessüm.

"Oyunlarınızı kendiniz mi yazarsınız? Yoksa birine dikte mi edersiniz?"

"Kendim yazarım. Sonra makinede temize çekilmesi için yollarım."

"Bir sekreter tutmalısınız."

"Belki... Sizin o zeki Miss... Adı Miss Milray'di, değil mi? O hâlâ yanınızda mı?"

"Evet, Miss Milray yine benimle. Annesine bakmak için bir süre yanımdan ayrılmıştı. Ama tekrar döndü. Çok becerikli bir kadındır."

"Belli. Ama sanırım bazen içinden geldiği gibi davranıyor."

"içinden geldiği gibi mi davranıyor? Miss Milray mi?"

Sir Charles yazara bakakalmıştı. Miss Milray'in böyle bir kusuru olabileceği aklından bile geçmemişti.

Miss Wills, "Beiki arada sırada," diye ekledi.

!ı

Sir Charles başını salladı. "Miss Milray kusursuz bir robottur.

Allahaısmarladık, Miss Wills. Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim. Polise o nesneyi haber vermeyi unutmayın."

"Uşağın sağ bileğindeki beni mi? Hayır, unutmam."

"Neyse... Allahaısmarladık... Ah, bir dakika. Sağ bileği mi dediniz? Demin sol bileğinden söz etmiştiniz."

"Öyle mi? Ne budalayım!"

Miss Wills kaşlarını çatarak gözlerini yarı kapattı. "Durun bakayım... Ben böyle oturuyordum... Uşak... Sir Charles, lütfen bana şu bronz tepsiyi uzatır mısınız?

Sebze dolu bir servis taba-ğıymış gibi? Soldan."

Sir Charles o korkunç biçimli tepsiyi kadının tarif ettiği gibi uzattı. "Lahana, madam?"

Miss Wills, "Teşekkür ederim," dedi. "Artık eminim. Daha önce söylediğim gibi, ben adamın sol bileğindeydi. Çok budalayım."

Sir Charles, "Hayır, hayır," diye cevap verdi. "İnsan sağla solu daima karıştırır. Kadına üçüncü kere, "Allahaısmarladık," dedi.

Odanın kapısını kapatırken omzunun üzerinden geriye bir göz attı. Miss Wills ona bakmıyordu. Kadın gözlerini ateşe dikmişti. Dudaklarında kin ve alay dolu bir gülümseme vardı.

Sir Charles şaşırdı. Bu kadın bir şey biliyor, diye düşündü. Buna yemin edebilirim. Ama açıklamak istemiyor. Bildiği nedir acaba?

22

Bay Satterthwaite. "Spier ve Ross" şirketinde Bay Oliver Manders'ı sorarak, genç adama kartını yolladı.

Biraz sonra onu küçük bir odaya götürdüler. Oliver burada, bir yazı masasının başında oturuyordu. Yaşlı adamı görünce ayağa kalktı. El

sıkıştılar.

"Beni aradığınız için çok naziksiniz, efendim." Fakat sesinden, "Bu sözleri söylemek zorundayım, ama aslında bu ziyaretinizi pek iç sıkıcı buluyorum," diye düşündüğü belliydi.

Bay Satterthwaite durumu fark etmemiş gibi davrandı. Oturarak burnunu sildi.

Mendilin üzerinden genç adama bakarak, "Bu sabahki haberi okudunuz mu?" diye sordu.

"Mali durumu mu söylüyorsunuz? Dolar..."

Bay Satterthwaite, "Doları kastetmedim," dedi. "Ben ölümden söz ediyorum.

Loomouth'taki mezarın açılmasından sonra öğrenilenlerden. Babbington'u zehirlemişler. Nikotinle."

"Ah, şu. Evet, o haberi gördüm. Bizim enerjik Egg pek sevinecek. Rahibin cinayete kurban gittiğini söyleyip duruyordu."

"Ama bu mesele sizi ilgilendirmiyor, öyle mi?"

"Benim zevklerim o kadar kaba şeyler değildir. Ne de olsa cinayet..." Oliver omzunu silkti. "Çok şiddetli ve hiç artistik olmayan bir şey."

Bay Satterthwaite, "Her zaman değil," diye cevap verdi.

"Öyle mi? Belki..."

"Aslında bu, cinayeti işleyen kimseye bağlı bir şey, değil midir? Mesela... ben sizin çok artistik bir cinayet işleyebileceğinizden eminim."

Oliver ağır ağır, "Çok naziksiniz..." diye mırıldandı.

"Ama açıkçası, yavrum, ayarladığınız o kazayı hiç beğenmedim. Polis de benim gibi düşünüyor sanırım."

Kısa bir sessizlik oldu. Sonra Oliver'ın elindeki kalem yere düştü.

"Affedersiniz. Ne demek istediğinizi pek anlayamadım."

"Melfort köşkündeki hiç artistik olmayan o oyununuzdan söz ediyorum. Bunu neden yaptığınızı öğrenmek isterdim."

Yine bir sessizlik oldu. Sonra Oliver, "Polis benden kuşku mu duyuyor?" dedi.

Bay Satterthwaite başını salladı. Nazik nazik, "Durum biraz kuşkulu değil mi?"

diye sordu. "Ama belki siz bu olayı kolaylıkla açıklayabilirsiniz."

Oliver ağır ağır, "Tabii açıklayabilirim," dedi. "Ama bilmem bu açıklamamı beğenirler mi?"

"Bir deneyin."

Oliver, "Ben köşke bir kaza bahanesiyle gittim," dedi. "Çünkü bunu Sir Bartholomew böyle istedi."

"Ne?" Yaşlı adam pek şaşırmıştı.

"Biraz acayip, değil mi? Ama doğru. Sir Bartholomew'dan bir mektup aldım. Benden yalandan bir kaza geçirmemi ve o bahaneyle köşküne sığınmamı istiyordu. Bu isteğinin nedenlerini mektubunda açıklayamayacağını, fakat ilk fırsatta her şeyi anlatacağını yazıyordu."

"Peki, anlattı mı?"

"Hayır, anlatmadı. Ben köşke yemekten kısa bir süre önce vardım. Sir Bartholomew'u yalnız başına yakalayamadım. Yemeğin sonunda ise... o öldü."

Oliver dikkatle Bay Satterthwaite'e bakıyordu.

"Mektubu sakladınız mı?"

"Hayır, yırtıp attım."

Bay Satterthwaite alayla, "Çok yazık," dedi. "Polise bu meseleyi anlatmadınız mı?"

"Hayır... Çünkü... pek de inanılacak gibi değil."

Bay Satterthwaite, "Gerçekten öyle," dedi. Bir taraftan da, Sir Bartholomew böyle bir mektup yazmış olabilir mi, diye düşünüyordu. Hiç sanmıyordu. Doktorun yapacağı bir iş değildi bu. Bu hikâye melodram kokuyordu. Oysa Sir Bartholomew makul ve mantıklı bir adamdı. Oliver'a baktı. "Demek mektubu alır almaz, Sir Bartholomew'un isteğine uydunuz?"

"Evet. Meraka kapıldığımı itiraf etmeliyim."

Bay Satterthwaite sordu. "Başka bir şey var mı?"

"Ne demek istiyorsunuz, efendim?"

Yaşlı adam da pek bilmiyordu ne demek istediğini. Nedense önsezileri onu bu soruyu sormaya zorluyordu. "Yani... aleyhinizde olabilecek başka bir şey var mı?"

Bir sessizlik oldu. Sonra Oliver omzunu silkti. "Her şeyi açıkça anlatmak daha iyi olacak sanırım. O kadının dilini tutacağını sanmıyorum."

Bay Satterthwaite ona soru sorarmış gibi baktı.

"Cinayet gecesinin sabahıydı. Köşkte. O tiyatro yazarı olan kadınla konuşuyordum. Cebimden de cüzdanımı çıkartıyordum. Birdenbire arasından bir kâğıt düştü. Kadın onu alıp bana verdi."

"Neydi o kâğıt?"

"Korkarım kadın kâğıdı bana vermeden bir göz attı. Kâğıt bir gazeteden kesilmişti. Nikotin hakkında bir yazı. Onun ne kadar öldürücü bir zehir olduğuna dair bir yazı..."

"Bu konu sizi neden ilgilendiriyordu?"

"İlgilendirmiyordu ki! Herhalde o kupürü bir ara cüzdanıma koymuşum. Ama bunu yaptığımı da hiç hatırlamıyorum. Biraz kötü bir şey, değil mi? Herhalde kadın da koşup bu hikâyeyi polise anlattı."

Bay Satterthwaite başını salladı. "Sanmıyorum. Miss Wills... bildiklerini kendisine saklamaktan hoşlanan bir insan. Bilgi koleksiyonu yapıyor."

Oliver Manders birdenbire öne doğru eğildi. "Ben katil değilim. Bana inanın. Ben katil değilim!"

23

Hercule Poirot, Ritz Oteli'nde, biraz süslüce eşyalarla dolu dairesinde oturmuş, anlatılanları dinliyordu.

Sir Charles şöminenin önünde duruyordu. Egg bir koltuğun dirsek dayanılacak yerine ilişmişti. Bay Satterthwaite ise onlardan uzakta bir kanepeye yerleşmiş, grubu seyrediyordu.

Egg, "Tümüyle başarısızlığa uğradık," dedi.

Poirot usulca başını salladı. "Hayır, hayır. Abartıyorsunuz. Evet, Bay Babbington'un geçmişiyle ilgili bir şey bulamamışsınız. Ama başka ilgi çekici bilgiler toplamışsınız."

Sir Charles, "Miss Wills denilen kadın bir şey biliyor," diye mırıldandı. "Buna yemin ederim."

"Bay Dacres'ın bazı korkuları var. Bayan Dacres'.ın para bulması gerekiyor. Sir Bartholomew, kadın tam para bulacağı sırada onun işine engel olmuş."

Bay Satterthwaite, "Genç Manders'in hikâyesi hakkında ne düşünüyorsunuz?" diye sordu.

"O mektubu pek acayip buldum. Sir Bartholomew'un öyle bir şey yapmış

olabileceğini hiç sanmıyorum. Ona uygun bir davranış değil bu."

Sir Charles açık açık sordu. "Yani Manders yalan mı söylüyor?"

Poirot, "Çeşitli yalan vardır..." dedi. Bir an durdu. Sonra da ekledi. "Demek Miss Wills, Miss Sutcliffe için bir oyun yazmış?"

"Evet. Açılış gelecek çarşamba akşamı."

"Ah..."

Egg, "Şimdi ne yapacağız?" dedi. "Onu söyleyin."

Ufak tefek Belçikalı, kıza gülümsedi. "Yapılacak bir tek şey var. Düşünmek."

Egg haykırdı. "Düşünmek mi?" Sesi öfkeliydi.

Poirot hâlâ gülümsüyordu. "Tabii ya! Düşünmek. Düşünmekle her şey çözümlenir."

"Bir şeyler yapamaz mıyız?"

"Yani siz harekete geçmeyi tercih ediyorsunuz, matmazel öyle mi? Evet, tabii, yine yapabileceğiniz çok şey var. Mesela... Bay Babbington'un yıllarca rahiplik ettiği Gilling'e gidebilirsiniz. Miss Milray'ın annesi orada oturuyormuş.

Hastalıklıymış. Böyle-leri etrafta olan bitenleri bilirler. Onunla konuşun.

Belki bir ipucu bulursunuz."

Egg ısrarla, "Siz bir şey yapmayacak mısınız?" diye sordu.

Poirot'nun gözlerinde alaycı bir pırıltı belirdi. "Benim de faal olmamı istiyorsunuz, öyle mi? Pekâlâ, bu isteğinizi yerine getireceğim. Ama buradan ayrılacak değilim. Bu dairede pek rahatım.

Size ne yapacağımı söyleyeyim mi? Bir parti vereceğim... Bir şer/partisi. Pek moda, değil mi?"

"Bir seri partisi mi?"

"Evet. Ve bu toplantıya Bay ve Bayan Dacres'ı, Miss Sut-cliffe'i, Miss Wills'i, Bay Manders'i ve sizin sevimli annenizi çağıracağım, matmazel."

"Ya ben?"

"Tabii. Sizi de. Buradakilerin hepsi davetli."

Egg bağırd^ "Yaşasın! Beni aldatamazsınız, Mösyö Poirot! O partide bir şeyler olacak. Öyle değil mi?"

Poirot, "Bakalım," dedi. "Ama fazla bir şey beklemeyin, matmazel. Şimdi beni Sir Charles'la yalnız bırakın. Onun fikrini almak istediğim birkaç nokta var."

Poirot partisini pazartesi akşamı verdi. Herkes Belçikalının davetini kabul etmişti.

Sevimli ve geveze Miss Sutcliffe etrafına bakınarak alayla güldü. "Mösyö Poriot'nun örümcek ağı pek güzel. Ve biz zavallı sinekler de kendi ayağımızla buraya geldik. Mösyö Poirot, bize odayı şahane bir şekilde

özetleyecek ve sonra da beni işaret ederek, 'İşte katil,' diyecek. Ben o zaman hüngür hüngür ağlayarak katil olduğumu açıklayacağım. Çünkü sözler beni çabuk etkiler. Ah, Mösyö Poirot, sizden çok korkuyorum."

Poirot bağırdı. "Ne hikâye!" Belçikalı kadehlere içki koyuyordu. Bir reverans yaparak aktrise seri dolu bir kadeh verdi. "Bu küçük, dostça bir toplantı.

Cinayetlerden, kan dökülmesinden, zehirlerden söz etmeyelim. La la lal Böyle şeyler insanın içkinin tadını almasını engellerler!" Belçikalı, Sir Charles'la birlikte gelmiş olan suratsız Miss Milray'e de içki ikram etti.

Herkes kadehini aldıktan sonra Poirot, "Tamam," diye gülümsedi. "Artık ilk karşılaştığımız o acı akşamı unutalım. Eğlenelim. 'Ye, iç ve eğlen, çünkü yarın öleceksin.' Ah, gördünüz mü, yine ölümden söz ettim. Madam..." Bayan Dacres'a doğru eğildi, "...elbiseniz şahane."

|i

'

Sir Charles, "Şerefinize içiyorum, Egg," dedi.

Freddie Dacres bağırdı. "Şerefe!"

Herkes bir şeyler mırıldandı. Hepsi de zoraki neşeli tavırlar takınmışlardı.

Sadece Poirot gerçekten keyifliydi. Konuşup duruyordu. "Doğrusu ben seriyi kokteyle tercih ederim. Hele viskiye?... Bin kere. Aman o viski! Ne korkunç şey o! Ben..."

Acayip bir ses, duraklamasına neden oldu. Boğuk bir inilti. Herkes sallanmaya başlamış olan Sir Charles'a doğru döndü. Adamın yüz hatları çarpılmıştı. Kadeh elinden düştü. Aktör kör-leşmiş gibi bir iki adım attı, sonra yere yığıldı.

Bir an derin bir sessizlik oldu. Hepsi aptallaşmalardı. Angela Sutcliffe haykırdı. Egg ilerlemeye çalıştı.

"Charles!" diye bağırıyordu genç kız. "Charles!" Birkaç adım attı. Sanki o da körleşmişti. Bay Satterthwaite onun daha fazla ilerlemesini engelledi.

Lady Mary inledi. "Tanrım... Bir cinayet daha mı?"

Angela Sutcliffe, "Onu da zehirlediler!" diye bağırdı. "Korkunç bir şey bu!

Allahım! Çok korkunç!" Birdenbire kanepeye çöktü. Şimdi hem ağlıyor, hem gülüyor, korkunç sesler çıkarıyordu.

Poirot ise duruma hâkim olmaya çalışıyordu. Aktörün yanına diz çökmüştü. O Sir Charles'ı muayene ederken, diğerleri biraz gerilediler. Belçikalı ayağa kalkarak dalgın dalgın pantolonun dizlerini süpürdü. Etrafına, konuklarına baktı. Odaya tekrar derin bir sessizlik çöktü. Sadece Angela Sutcliffe'in hıçkırıkları duyuluyordu.

Poirot, "Dostlarım..." diye başladı, ama sözlerine devam edemedi.

Çünkü Egg tükürür gibi. "Budala!" diye bağırdı. "Seni gidi rol meraklısı ahmak cüce! Pek büyük bir dedektifmişsin gibi kurumla dolaşıyordun. Burnunun dibinde yeni bir cinayet daha işlendi! Bu işe karışmasaydın, bu da olmazdı. Charles'ı sen öldürdün. Sen... Sen..." Boğulur gibi sustu.

Poirot ciddi ve üzgün bir tavırla başını salladı. "Haklısınız, matmazel. Bunu itiraf ediyorum. Sir Charles'ı ben öldürdüm! Ama ben özel, eşsiz bir katilim.

Öldürdüklerime yeniden can verebilirim? Döndü, değişik bir sesle, "Şahaneydiniz, Sir Charles," dedi. "Sizi kutlarım. Herhalde artık seyircileri selamlamak istersiniz."

Aktör gülerek ayağa fırladı, alaycı bir tavırla eğilerek selam verdi.

Egg inledi. "Mösyö Poirot... siz... siz... bir iblissiniz!"

Angela Sutcliffe bağırdı. "Charles! Çok kötüsün!"

"Fakat neden..."

"Niçin..."

"Hangi..."

Poirot elini kaldırarak herkesi susturdu. "Sayın hanımefendiler, beyefendiler, hepinizden özür diliyorum. Bu küçük komediyi, mantığımın doğru olduğunu söylediği bir şeyi denemek için oynamak zorundaydık. Dinleyin... Tepsideki kadehlerden birinin içine bir çay kaşığı su koydum. Nikotini simgeliyordu bu su.

Kadehler Sir Charles ve Sir Bartholomew'un evindekilere çok benziyor. Bardaklar ağır ve kalın kristalden oldukları için, az bir miktar, renksiz bir sıvı fark edilmiyor. Sir Bartholomew'un porto kadehine de böyle zehir konuldu.

"Bu gece üçüncü bir dramı oynadık. Sahte bir dramı. Ben Sir Charles'tan kurban rolünü yapmasını istedim. O bunu şahane bir şekilde başardı. Fakat şimdi bir an... bunun bir komedi değil de, gerçek olduğunu düşünelim. Sir Charles öldü.

Şimdi... polis ne yapacak?"

Miss Sutcliff bağırdı. "Tabii kadehe bakacak! Aktris başıyla, Sir Charles'ın elinden yere düşmüş olan bardağı işaret etti. "Onun içine sadece su koymuşsunuz.

Fakat nikotin olsaydı..."

"Buna nikotin konulduğunu farz edelim." Poirot ayağıyla kadehe usulca dokundu.

"Siz şimdi polisin kadehi inceleyince içinde nikotin bulacağını mı düşünüyorsunuz?"

"Tabii."

Belçikalı yavaşça başını salladı. "Yanılıyorsunuz. Kadehte nikotin bulunmayacak."

Hepsi şaşkınlıkla ona baktılar.

Poirot güldü. "Çünkü bu... aslında Sir Charles'ın içtiği kadeh değil." Özür dilermiş gibi gülümseyerek ceketinin cebinden bir kadeh çıkardı. "Sir Charles'ın kadehi buydu." Bir an durdu. "Aslında el çabukluğunun da ana temelidir bu. Bir insan aynı anda iki ayrı yere birden dikkat edemez. Bu oyunumda bana gereken de, herkesin dikkatlerinin başka bir nokta üzerinde toplanmasıy-dı. Ve öyle bir an da geldi. Psikolojik bir an. Sir Charles yere yığıldığı zaman herkes gözlerini ona dikti. Onu iyi görebilmek için biraz yaklaştı. O sırada hiç kimsenin Hercule Poirot'ya baktığı yoktu. Ve ben o anda kadehleri değiştirdim... Böylece varsayımımı kanıtlamış oldum... Böyle psikolojik bir an Karga Yuvası'nda da geldi, Melford köşkünde de. Onun için de, kokteyl kadehinde olsun, porto bardağında olsun, zehir bulunmadı."

Egg bağırdı. "Kadehleri kim değiştirdi?"

Poirot kıza baktı. "Bunu hâlâ bilmiyoruz."

Konuklar şaşkın şaşkın gitmeye hazırlandılar. Tavırları biraz soğuktu. Kötü bir şekilde aldatılmış olduklarını düşünüyorlardı.

Poirot yine elini kaldırarak onları durdurdu. "Bir dakikanızı rica edeceğim.

Söylemek istediğim bir şey daha var. Evet, bu gece bir komedi oynadık. Fakat böyle bir oyun tekrar oynanabilir. Ciddi bir şekilde. Bir trajedi halini alır.

Belirli bazı şartlar altında, katil yeniden harekete geçebilir. İçinizden herhangi biri önemli bir şey biliyorsa, rica ederim, bunu açıklasın. Bu

durumda bu bilgisini kendisine saklaması kendisi için çok tehlikeli olabilir. Lütfen...

geç kalmadan konuşun."

Sir Charles'a Poirot bu sözleri özellikle Miss Wills'e söylüyormuş gibi geldi.

Ama bunların bir etkisi olmadı. Kimse konuşmadı.

Poirot içini çekti. "Pekâlâ, öyle olsun. Ben ihtar ettim. Daha fazla bir şey yapamam. Sessizliğinizin tehlikeli olduğunu unutmayın."

Yine kimse konuşmadı.

Ve konuklar çıkıp gittiler.

Geride Egg, Sir Charles ve Bay Satterthwaite kaldı.

Egg hâlâ Poirot'yıı bağışlarnamıştı. Yanaklarının kırmızılığı da geçmemişti.

Gözleri hiddetle parlıyordu. Kız, Sir Charles'a da bakmıyordu.

Sir Charles takdirle, "Zeki bir oyundu, Mösyö Poirot," dedi.

Bay Satterthwaite güldü. "Şaşılacak bir şey. Kadehleri değiştirdiğinizi görmeseydim, buna kesinlikle inanmazdım."

Poirot, "İşte o yüzden sırrımı kimseye açamadım," dedi. "Deneme ancak bu şekilde tarafsız yapılabilirdi."

"Bu oyunu yalnızca bunun için mi düzenlediniz? Kadehlerin gizlice değiştirilip değiştirilemeyeceğini anlamak için mi?"

"Pek de değil... Bir amacım daha vardı."

"Evet?"

"Sir Charles yere yığıldığı sırada bir kimsenin yüzünde belirecek ifadeyi görmek istiyordum."

Egg sert sert, "Kimin yüzündeki?" diye sordu.

"Ah, bu da benim sırrım."

Bay Satterthwaite, "O kimsenin yüzüne bakabildiniz mi?" dedi.

"Evet."

"E?"

Poirot cevap vermeksizin yalnızca başını salladı.

"Bize ne gördüğünüzü söylemeyecek misiniz?"

Poirot ağır ağır, "Müthiş bir şaşkınlık gördüm," diye açıkladı.

Egg soluğunu tuttu. "Yani... siz katilin kim olduğunu biliyor musunuz?"

"İsterseniz böyle de diyebilirsiniz, matmazel."

.

"O halde... o halde her şeyi öğrendiniz."

Poirot, "Tersine," diye cevap verdi. "Hiçbir şeyi öğrenemedim. Mesela... Rahip Babbington'un neden öldürüldüğünü hâlâ bilmiyorum. Bunu öğrenemedikçe, hiçbir şeyi kanıtlayamam. Her şey buna bağlı. Rahibin ölüm nedenine."

Kapı vuruldu, bir garson elinde bir tepsiyle içeri girdi. Bir telgraf.

Poirot telgrafı açtı, yüzündeki ifade birdenbire değişti. Belçikalı kâğıdı Sir Charles'a uzattı. Egg aktörün omzunun üzerinden eğilerek telgrafı yüksek sesle okudu.

"Lütfen hemen gelip beni görün. Size Sir Bartholo-mew'un ölümü hakkında önemli bilgi verebilirim.

Margaret de Rushbridger"

Sir Charles bağırdı. "Bayan de Rushbridger! Demek haklıy-mışız! Kadının bu olayla bir ilgisi var." Bir an durdu, sonra ekledi. "Margaret... M. Tollie'nin günlük defterindeki başharf. Neyse, artık bir şey öğrenebileceğiz."

24

Poirot şaşkın şaşkın başını salladı. "Bu telgraf işleri karıştırıyor. Fakat hızlı hareket etmeliyiz. Çabucak!"

Bay Satterthwaite, "Yarın sabah ilk trenle gideriz," dedi. "Şey... hepimizin gitmesi gerekiyor mu?"

Egg, "Biz Sir Charles'la Gilling'e gidecektik," diye açıkladı.

Sir Charles, "Onu erteleyebiliriz," dedi.

Egg itiraz etti. "Buna gerek yok ki! Dördümüzün birden Yorks-hire'a gitmesi şart mı? Mösyö Poirot'yla Bay Satterthwaite, Bayan de Rushbridger meselesiyle ilgilenirler. Biz de Gilling'e gideriz."

Poirot, "Güzel bir plan," dedi. "Öyle yaparız..."

Bayan Milray kızına hiç benzemiyordu. Sir Charles'ın sekreteri sıska ve sert bir kadındı. Annesi tombul ve uysal. Bayan Milray ise Sir Charles kendisini görmeye gelişine hem sevindi, hem heyecanlandı.

"Ah! Çok naziksiniz. Violet sizden sık sık söz eder."

Violet? Miss Milray'e yakışacak bir isim miydi bu?

"Bayan Milray, vaktiyle burada rahiplik eden Bay Babbington'un üzücü bir şekilde öldüğünü herhalde duydunuz?"

Şişman kadın başını salladı. "Evet. Gazetelerde her şeyi okudum. Mezarın açıldığını. Otopsi yapıldığını. Zavallı rahibi kim zehirlemiş olabilir? Öyle iyi bir insandı ki! Burada herkes onu çok severdi. Karısını da öyle."

Sir Charles, "Bu gerçekten esrarlı bir olay," dedi. "Bu yüzden çok endişeliyiz.

Sizin bu bakımdan bize yardım edebileceğinizi düşündük."

"Benim mi? Fakat ben Babbington'ları on beş yıldan beri görmedim."

"Biliyorum. Ama rahibin geçmişinde ölümünü açıklayacak bir şey olabilir."

"Böyle bir şey olacağını sanmıyorum. Babbington'lar sakin bir hayat sürerlerdi.

Zavallıcıklar! Paraları da hiç yoktu!"

Sir Charles yanında getirdiği fotoğrafları çıkardı. Dacres'la-rın da bulunduğu bir grup resmi. Angela Sutcliffe'in eski bir fotoğrafı. Miss Wills'in bir

gazetede kesilmiş resmi. Bayan Milray bunların hepsine büyük bir ilgiyle baktı.

Ama hiçbirini tanıyamadı.

"Hayır. Hiçbirini bilmiyorum..."

Egg'le Sir Charles arabayla Londra'ya dönerlerken genç kız, "Violet..." diye mırıldandı. "Miss Milray'in adının Violet olacağı hiç aklıma gelmezdi."

Sir Charles, "Evet," dedi. "Hiç ona göre bir ad değil." Birdenbire güldü. "Ona bakarsanız benim adım da bana hiç uymuyor."

"Cartwright mı? Bence pek güzel bir ad."

I

!

ı: 11

'¦'.İ

"Cartwright'i kastetmedim. O benim sahne adımdı. Sonra yasaya uygun şekilde de soyadı olarak aldım."

"Asıl adınız nedir?"

"İşte bunu size söyleyemem. Benim korkunç sırrım da bu."

"Asıl adınız gerçekten korkunç mu?"

"Korkunç değil de, gülünç daha çok."

"Ah, haydi söyleyin."

Sir Charles kesin bir tavırla, "Asla olmaz," dedi.

"Rica etsem?"

"Hayır."

"Neden?"

"Gülersiniz?"

"Gülmem."

"Dayanamazsınız."

"Ah, ne olur söyleyin. Ne olur, ne olur, ne olur!"

"Ne kadar ısrarcı bir insansınız. Egg. Neden öğrenmek istiyorsunuz?"

"Söylemek istemediğiniz için."

Sir Charles, "Ne sevimli çocuksunuz," dedi.

"Ben çocuk değilim."

"Öyle mi? Acaba?"

Egg usulca fısıldadı. "Haydi, söyleyin."

Aktör neşeyle güldü. "Pekâlâ. Dinleyin öyleyse. Babamın adı Mugg'dı."

"Sahi mi?"

"Sahi ya."

Egg, "Him..." dedi. "Pek de güzel bir ad değil."

"Meslek hayatımda beni engellerdi bu ad." Sir Charles dalgın dalgın ekledi.

Sahneye ilk çıktığım zaman çok gençtim. O sırada 'Ludoviç Castiglioni' adını almayı düşünüyordum. Ama sonra Charles Cartwright isminde karar kıldım."

"İlk adınız Charles mı gerçekten?"

"Evet. Neyse ki, annemle babam bu ismi seçmişler..." Aktör bir an durakladı.

"Egg, neden beni yalnızca 'Charles' diye çağırmıyorsunuz? Şu 'sir'den vazgeçseniz artık."

"Belki vazgeçerim."

"Dün akşam beni 'Charles,' diye çağırdınız, ama... Öldüğümü sandığınız zaman."

"A, o sırada mı?" Egg kayıtsız bir tavırla konuşmaya çalışmıştı. Nedense konuyu değiştirmesi gerektiğini düşünüyordu. Çabucak, "Acaba Oliver bugün ne yapıyor?"

diye mırıldandı.

"Manders mi? Neden şimdi onu düşündünüz?"

Egg, "Oliver'ı çok severim," dedi. Bu sözü söylemek hoşuna gitmişti. Yan yan Sir Charles'a bir göz attı. Acaba kıskançlığa kapılacak mıydı? Gerçekten de aktörün kaşları çatıimıştı. Sonra Egg pişman oldu. Zavallı Oliver, onu bu şekilde işe karıştırması ayıptı.

Genç kız birdenbire ürperdi. "Hava soğudu galiba... Üşüyorum." Sonra, ne acayip bir duygu bu, diye düşündü. Acaba bir önsezi mi? Sir Charles'a. "Acaba diğerleri bir şey öğrenebildiler mi?" dedi.

Fakat aktörün dalgın bir hali vardı. "Diğerleri mi? Kimler?"

"Mösyö Poirot'yla Bay Satterthwaite."

Sir Charles, "Nedense bugün bizim esrarlı olaylar beni pek ilgilendirmiyor,"

diye mırıldandı.

"Neden Charles? Bu işe çok meraklıydınız."

Ama aktör artık Büyük Dedektif rolünden vazgeçmişti. "O zaman başrol bendeydi.

Artık rolümü bizim Posbıyığa devrettim. Şimdi onun görevi."

"Poirot katilin kim olduğunu gerçekten biliyor mu acaba? Bildiğini söyledi."

"Herhalde bu konuda hiçbir fikri yok. Ama şöhretine gölge düşürmek de istemiyor."

Egg sesini çıkarmadı.

Sir Charles, "Ne düşünüyorsunuz," diye sordu.

"Miss Milray'i düşünüyorum. Size anlattığım gibi, o akşam hali bir tuhaftı."

Sir Charles, "Ah, hayatım," diye bağırdı. "Miss Milray'den bana ne? Beni sadece bugün ilgilendiriyor. Bırakalım artık şu cinayetleri bir tarafa."

Çay içmek için Sir Charles'ın apartmanına gittiler. Miss Mil-ray onları karşıladı.

"Size bir telgraf geldi, Sir Charles."

"Teşekkür ederim, Miss Milray." Aktör telgrafı açtı. Sonra çabucak bağırarak döndü. "Egg, şunu okuyun! Satterthwaite çekmiş telgrafı!"

Kâğıdı kıza verdi. Egg telgrafı okudu. Gözleri iyice irileşmişti.

25

Başhemşire şaşkın şaşkın, "Fakat size nasıl telgraf çekmiş olabilirler, Mösyö Poirot?" diyordu. "Çok esrarlı bir olay bu. Bunun zavallı doktorun ölümüyle ilgisi olduğunu da sanmıyorum. Bu bir delinin işi olmalı. Durumu başka türlü açıklayamıyorum. Zaten aklım hiç başımda değil. Polisler filan. Korkunç bir şey."

Bay Satterthwaite şaşkınlıkla, "Polisler mi?" diye sordu.

"Evet saat ondan beri buradalar."

Hercule Poirot, "Polis?" diye mırıldandı.

Bay Satterthwaite, "Belki bugün Bayan de Rushbridger'ı görmemize izin verirsiniz," dedi. "Bizi çağırttığına göre..."

Başhemşire onun sözünü kesti. "Ah, anlaşılan sizin haberiniz yok."

Poirot bağırdı. "Neden?"

"Zavallı Bayan de Rushbridger öldü."

Belçikalı, "Öldü mü?" diye haykırdı. "Tanrım! Şimdi anlaşılıyor. Bunu anlamalıydım... Nasıl öldü?"

"Çok esrarlı bir şekilde. Ona bir kutu çikolata geldi. Likörlü çikolata.

Postayla gönderilmişti. Birini yedi. Çikolatanın tadı kötüydü herhalde. Ama boş

bulunup yuttu sanırım. Sonra bağırdı. Bir hemşire koşarak yanına gitti, ama bir şey yapamadı. İki dakika içersinde öldü zavallı. Sonra polis çağırdık.

Çikolatalara baktılar. Üst sıradakilerin hepsine zehir konulmuştu."

"Kullanılan zehir?"

"Nikotin sanıyorum."

Poirot, "Evet," dedi. "Yine nikotin. Ne cüret! Ne cüret."

Bay Satterthwaite içini çekti. "Yine geç kaldık. Artık kadının bize ne söylemek istediğini hiçbir zaman bilemeyeceğiz..." Po-irot'ya baktı. Belçikalının yüzünde pek acayip bir ifade belirmişti. Bay Satterthwaite ürperdi. Yaşlı adam, "Biri Bayan de Rush-bridger'ın konuşacağını biliyordu," diye mırıldandı. "Onu engellemek için öldürdü."

Poirot başını salladı. "Öyle."

"Kadının bildiğini bize söylememesi için öldürdüler."

"Ya da belki bilmediklerini söylememesi için... Yapılacak çok iş var. Artık bu cinayetler sona ermeli. Acele etmeliyiz, dostum."

Başmüfettiş Crossfield'le konuştular. Kısa bir süre sonra Bayan de Rushbridger'ın ağzından çekilmiş olan telgrafı postaneye küçük bir çocuğun getirdiği öğrenildi. Daha sonra da küçük bulundu.

Çocuk telgrafı kendisine eski elbiseler giymiş bir adamın verdiğini açıkladı. Bu yabancı ona, "Bu telgrafı bana köşkün arkasındaki evden kaçık bir kadın verdi,"

demişti. "Kâğıdı paraya sarıp pencereden attı. Ben acayip işlere karışmayı

sevmem. Zaten çıkıp gitmem gerekiyor. Telgrafı sen çek. Paranın üstü de senin olsun..."

Polis bu adamı ararken Poirot'yla Bay Satterthwaite Londra'ya döndüler. Vakit gece yarısına geliyordu. Egg annesinin yanına gitmişti. Fakat Sir Charles onlarla buluştu. Oturup durumu konuştular.

Poirot, "Beni dinleyin, dostum," dedi. "Bu esrarı ancak bir tek şey çözebilir.

Beyindeki küçük gri hücreler. İngiltere'de sağa sola koşmak, birinin bilmek istediklerimizi bize açıklayacağını ummak yersiz!"

Sir Charles kuşkuyla sordu. "Ne yapacağız o halde?"

"Ben düşünmek istiyorum. Bana düşünmem için yirmi dört saat verin."

Aktör hafifçe gülümseyerek başını salladı. "Düşündüğünüz zaman bu kadının bize neler söylemek istediğini anlayabilecek misiniz?"

"Öyle sanıyorum."

"Buna pek ihtimal vermiyorum, ama... istediğiniz gibi olsun. Ben artık işin içinden çıkamıyorum. Yenilgiyi kabuletmekten başka çarem yok... Zaten

beni ilgilendiren başka şeyler de var." Belki kendisini sorguya çekeceklerini umuyordu, ama öyle olmadı.

Bay Satterthwaite merakla başını kaldırdı bir an. Fakat Poirot hâlâ derin derin düşünüyordu.

Sir Charles, "Benartık gideyim," dedi. "Ha, sahi... Bir şey var. Ben Miss Wills için endişeleniyorum."

"Neden?"

"Gitmiş?"

Poirot şaşkınlıkla aktöre baktı. "Gitmiş mi? Nereye?"

"Bunu kimse bilmiyor. Sizin telgrafı aldıktan sonra, olanları düşünmeye başladım. Size daha önce de söylediğim gibi, Miss Wills bana bir şeyler biliyormuş gibi geliyordu. Onu sıkıştırmaya karar verdim. Arabayla Miss Wills'in evine gittim. Saat dokuz buçuğa geliyordu. Bana kadının bu sabah evden ayrıldığını söylediler. Londra'ya gelmiş. Akşam döneceğini söylemiş. Ama sonra Miss Wills'ten bir telgraf almışlar. 'Londra'da daha birkaç gün kalacağım, beni merak etmeyin,' diye yazıyormuş."

"Evdekiler endişelenmişler mi?"

"Evet, öyle sanırım. Çünkü Miss Wills yanına hiçbir şey almadan çıkıp gitmiş."

Poirot mırıldandı. "Acayip..." Sonra birdenbire sesi yükseldi. "Ona ihtar ettim.

Herkese ihtar ettim..."

Sir Charles, "Önce uşak, sonra Miss Wills..." dedi. "Ellis nerede? Polisin onu bulamaması şaşılacak bir şey."

Poirot, "Onu uygun yerde aramadılar," diye cevap verdi.

"O halde siz de Egg'le aynı fikirdesiniz. Ellisin öldüğünü düşünüyorsunuz."

"Ellis'i bir daha hayatta göremeyecekler."

Sir Charles bağırdı. "Bir kâbus bu. İçinden çıkılacak gibi değil."

"Hayır, hayır. Aksine. Çok mantıklı bir şey."

Aktör ona bakakaldı. "Doğru mu söylüyorsunuz?"

"Tabii. Çünkü benim mantıklı bir kafam vardır. Düzenli."

Sir Charles biraz alınmıştı. "Benim kafam nasıl?"

"Sizinki bir aktör kafası, Sir Charles. Yaratıcı, orijinal, her şeyin dramatik tarafını gören bir kafa. Bay Satterthwaite'inkiyse bir tiyatro seyircisinin kafası. O karakterleri görüyor ve atmosferi seçiyor. Ama ben... benim kafam maddeci. Ben dekora ve sahne ışıklarına aldırmadan, sadece gerçekleri görüyorum."

"Demek işi size bırakacağız?"

"Evet. Bana yirmi dört saat verin."

"Şansınız açık olsun. İyi geceler."

Birlikte otelden çıkarlarken Sir Charles, Bay Satterthwaite'e, "Bu adam da kendini çok beğeniyor," dedi. Sesi bir hayli soğuktu.

26

Poirot bu yirmi dört saati yalnız başına geçiremedi. Ertesi sabah onda Oliver Manders onu görmeye geldi. Belçikalı tam o sırada küçük bir paketi açmakla meşguldü. Merakla konuğuna baktı.

"Günaydın, Bay Manders. Beni mi görmek istediniz?"

"Evet." Genç adam kararsızlıkla durakladı.

- 151 -

Poirot bir iskemle çekti. "Lütfen oturun da sizinle rahat rahat konuşalım."

Oliver oturdu. Fakat hâlâ söze nereden başlayacağını bilemiyormuş gibi bir hali vardı. Birdenbire, "Mösyö Poirot," dedi. "Siz benden hoşlanmıyorsunuz."

Belçikalı biraz şaşırdı. "Bu da nereden geldi aklınıza?"

"Hayır, benden hoşlanmıyorsunuz... Zaten pek az kişi hoşlanır benden. Bunun nedenini bilmiyorum." O ukala, tembel tavırları kaybolmuştu Oliver'm. Yüzünde içe dokunan bir saygı ve heyecan verdi.

"Sizden hoşlanmadığımı nereden çıkardınız?"

"Çünkü geçen gün o cinayet oyununun oynandığı o partiyi sırf beni tuzağa düşürmek için düzenlemiştiniz."

Poirot kaşlarını kaldırdı. "Nasıl?"

Genç adam ciddi ciddi, "Çünkü Sir Bartholomew'u benim öldürdüğümü sanıyorsunuz,"

dedi.

"Ne hoş!"

"Hayır, gerçekten böyle düşünüyorsunuz. Belki aleyhimde çok şey var, ama ben katil değilim. Vaktiyle rahibe kaba davranmıştım. Ama ondan sonra çok üzüldüm.

Bana inanın. Sanki iki benliğim var benim. Biri durmadan ukala tavırlar takınan, tembel tembel konuşan berbat bir yaratık. Diğeri ona benzemiyor. Ama o da kendini göstermesini bilmiyor. Ah, ne demek istediğimi anlayamazsınız."

"Pekâlâ anlıyorum. Ben yaşlıyım, ama genç olmanın ne demek olduğunu unutmadım."

Poirot'nun sesi yumuşamıştı. "İşte sizin derdiniz bu, dostum. Gençlik. İnsan gençken kendini olduğundan kötü göstermeye çalışır. Benim yaşımda ise... iyi yanlarını vitrinde teşhir etmeye çalışır." Yüzünü, neşeyle hafifçe buruşturdu.

"Demek anlıyorsunuz?" Oliver'm yüzünde minnet dolu bir ifade belirdi. Sonra da genç adam gülümsedi. Şimdi çok sevimli bir hal almıştı. "Bir insanın kötü değil de iyi olduğunuza inanması ne demek, bilemezsiniz."

"Mutlu bir hayatınız olmadı sanırım?"

Oliver'm yüzü sertleşti. "Hayır."

"Beni dinleyin. Size bir şey söyleyeceğim. Hayatınız sizin. Bunu istediğiniz hale sokabilirsiniz. Acı duygular hiçbir işe yaramaz. İnsanı yalnızca çıkmaza sürüklerler. Çok geç kalmadan o acı duygulardan kurtulmaya çalışın."

"Haklısınız, Mösyö Poirot. Her şeyi geride bırakmaya ve yeniden başlamaya çalışacağım."

Poirot takdirle başını salladı. "Bravo... Eh, başka?"

"Başka mı?"

"Evet. Bana başka bir şey daha söylemek istediğinizi sandım. Ama belki yanılıyorum."

"Hayır, hayır, haklısınız. Bir şey daha var. Bu olayda sizinle birlikte çalışmam için bana izin vermenizi isteyecektim. Artık bana güveniyorsunuz. İzin verin de size yardım edeyim."

"Yardım etmek mi? Nasıl?"

"Bilmiyorum ki... Fakat size yararımın dokunabileceği bir şey olmalı. Bana... iz üstündeymişsiniz gibi geliyor. Ama belki de yanılıyorum." Oliver adeta soluğunu tutarak Poirot'nun cevabını bekledi.

Belçikalı bir an konuşmadı. Sonra, "Belki de yakında bana yardım etme fırsatını bulursunuz," diye mırıldandı.

Oliver bekledi. Ama Poirot başka bir şey söylemedi. "Eğer bana kuşkularınızın size hangi yönü gösterdiğini söylerseniz..."

Hercule Poirot başını salladı. "Hayır... bunu henüz yapamam. Bazı sırları saklamaktan hoşlanırım ben."

Oliver'm duyarlı kulağı Poirot'nun sesindeki kesinliği fark etti. Genç adam fazla ısrar etmedi. Belçikalıya yeniden teşekkür ederek oradan ayrıldı.

Oliver Manders odadan çıkarken Poirot'nun yüzünde acayip bir gülümseme belirmişti. Kendi kendine, "Ben bu genci değerlendirirken biraz cimri davranmışım," diye mırıldandı.

Sonra tekrar küçük pakete uzandı.

On biri yirmi geçe, Egg aşağıdan haber yollamaya gerek görmeksizin Poirot'nun dairesine girdi, ünlü dedektifin iskambil kâğıtlarından ev yaptığını görerek şaşırdı kaldı.

Kızın yüzünde öyle aşağılayıcı bir ifade belirdi ki, Belçikalı kendini savunmak zorunda kaldı. "Yaşlandıkça çocuklaştığımı sanmayın, matmazel. Hayır...

iskambilden ev yapmak kafama daima bir canlılık verir. Bu benim eski bir alışkanlığımdır. Bu sabah ilk iş sokağa çıkıp bir deste kâğıt aldım. Ama korkarım yanlış iskambil seçmişim. Alışık olduğum kartlardan değil bunlar."

Egg masadaki iskambilden eve daha dikkatle baktı. Sonra güldü, "Hay Allah! Size

'Mutlu Aile'yi satmışlar."

"Mutlu Aile mi? O da nesi?"

"Bir oyun bu. Çocuklar küçükken oynarlar."

"Eh, neyse... İnsan bunlarla da yine ev yapabiliyor."

Egg masadan birkaç kartı almış, onlara adeta sevgiyle bakıyordu. "Fırıncının oğlu Bay Bun. Onu pek severdim. Hah, işte şu da sütçü Bay Mugg. Ah, keşke Sir Charles da burada olsaydı. Ona portresini gösterirdim."

"O gülünç resim neden Sir Charles'ın portresi oluyor, matmazel?"

"Adından ötürü."

Poirot'nun yüzünde pek şaşkın bir ifade vardı. Egg dayanamayarak güldü. Sonra ona durumu anlattı.

Kızın sözleri bitince Poirot, "Ah, c'est ça," dedi. "Cartwright onun sahne adı Mugg... Tamam, tamam, ben bu kelimenin anlamını biliyorum. Argoda ahmaklara

'mug' diyorlar sanırım. Öyle değil mi? Tabii ya, kim olsa adını değiştirirdi.

Kimse Sir Charles Mugg diye tanınmaktan hoşlanmaz.

Egg, "Lady Mugg olmak daha da kötü," diye gülümsedi.

Poirot başını kaldırarak kıza dikkatle baktı. Egg kızardı. Belçikalı, "Demek böyle..." diye mırıldandı.

Egg, "Hiç de değil," dedi. "Ne demek istediğinizi anlamıyorum, Mösyö Poirot."

Bir an durdu, sonra telaşla ekledi. "Sizi bir mesele için görmeye geldim. Şu Oliver'ın cüzdanından düşen gazete kupürü meselesi için... Bu konuyu düşündüm, düşündüm, düşündükçe de endişelendim. Şu Miss Wills'in yerden alarak Oliver'a geri verdiği yazıyı kastediyorum. Bunu iki şekilde

I

yorumlayabiliriz. Ya Oliver yalan söylüyor ya da Miss Wills. Yani... Oliver o yazıyı kesip cüzdanına koyduğunu bile hatırlamadığını iddia ediyor. Ya bu yalan ya da aslında cüzdanda öyle bir kupür yoktu. Oliver yere bir kâğıt düşürdü. O

kadın da aldı, sanki nikotinle ilgili bir yazıymış gibi tavır takındı."

"Bunu neden yapsın, matmazel?"

"Çünkü aslında o yazıyı Miss Wills kesmişti. Cinayetten sonra onu atmak istiyordu. Kupürü Oliver'a veriverdi."

"Yani sizce katil o mu?"

"Evet."

"Peki, kadın o cinayetleri neden işledi?"

"Bunu bana sormanızın hiçbir yararı yok. Ben sadece Miss Wills'in aklını kaçırmış olduğunu söyleyebilirim. Zeki insanlar çoğu zaman deli olurlar. Zaten başka bir neden de göremiyorum... Hatta hiçbir neden bulamıyorum."

"Evet, bu bir çıkmaz sokak. Onun için size cinayet nedenini bulmanızı söylemeliyim. Asıl ben kendi kendime şu soruyu tekrarlayıp duruyorum: Bay Babbington'un öldürülmesinin nedeni neydi? Ben bu soruyu cevaplandırabildiğim zaman esrar da çözülmüş olacak."

Egg mırıldandı. "Yani sizce delilik..."

"Öyle de olsa yine bir neden ister... Delice bir neden. Ama bu yine de bir neden. İşte ben de bunu bulmaya çalışıyorum."

Egg, "Ah, allahaısmarladık," dedi. "Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim. Ama demin söz ettiğim konu aklıma gelmişti. Ben şimdi Charles'la tiyatroya gidiyorum. Provalara. 'Küçük Köpek Güldü'nün son provasına. O oyunu Miss Wills, Angela Sutcliffe için yazmış. Yarın akşam oyunun galası var."

Poirot bağırdı. "Tanrım!"

"Ne var? Bir şey mi oldu?"

"Evet, gerçekten bir şey oldu. Aklıma bir şey geldi. Bir fikir. Şahane bir fikir. Ah, ne körmüşüm! Ne körmüşüm!"

Egg şaşkınlıkla Belçikalıya baktı. Belçikalı pek acayip davrandığını fark etmiş

gibi kendini topladı, Egg'in omzuna vurarak,

Jî

"Herhalde çıldırdığımı düşünüyorsunuz," dedi. "Ama merak etmeyin, çıldırmadım.

Söylediklerinizi de duydum. Siz 'Küçük Köpek Güldü' oyununa gideceksiniz. Ve oyunda Miss Angela Sut-cliffe oynuyor. Gördünüz mü? Haydi siz gidin. Bana da aldırmayın."

Egg biraz kararsızca oradan ayrıldı. Yalnız kalan Poirot odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Bir taraftan da usulca mırıldanıyordu. Şimdi gözleri kedi gibi yeşil yeşil parlamaktaydı.

"Evet, bu her şeyi açıklıyor... Acayip bir neden... Çok acayip bir neden...

Şimdiye kadar böylesiyle hiç karşılaşmamıştım. Ama mantıklı... Ve belli şartlar altında da çok makul. Fakat bu olay gerçekten garip..."

İskambil evin durduğu masanın önünden geçti. Elini uzatarak kâğıtları yere attı.

"Mutlu aileye ihtiyacım yok artık," dedi. "Esrarı çözdüm. Şimdi geriye, harekete geçmek kalıyor."

Belçikalı şapkasıyla paltosunu aldı. Aşağıya inerek otelin kapıcısına bir taksi çevirttirdi. Binip Sir Charles'ın apartmanının adresini verdi.

Orada şoförün parasını vererek indi. Hole girdi. Kapıcı görünürlerde yoktu.

Asansör de yukarı kattaydı. Poirot merdivenden çıkmaya başladı. Tam ikinci kata vardığı sırada Sir Charles'ın dairesinin kapısı açıldı, Miss Milray dışarı çıktı.

Poirot'yu görünce şaşırıp bakakaldı. "Siz!"

Belçikalı gülümsedi. "Evet! Ben!"

Miss Milray, "Korkarım Sir Charles evde değil," dedi. "Miss Lytton - Gore'la Babylon tiyatrosuna gitti."

"Ben Sir Charles'ı görmeye gelmedim. Geçen gün bastonumu burada bırakmışım sanırım. Onu alacaktım."

"Ah, anlıyorum. Zili çalın. Temple bastonunuzu herhalde bulur. Ben kalamayacağım, özür dilerim. Trene yetişmem gerekiyor. Köye, annemi görmeye gidiyorum."

"Anlıyorum... Benim yüzümden gecikmeyin, matmazel." Poirot yana çekildi.

Miss Milray hızla merdivenden inmeye başladı. Elinde küçük bir çanta vardı.

Fakat sekreter gözden kaybolunca, Poirot da sanki oraya neden geldiğini unutuverdi. Holde ilerleyeceği yerde, dönerek merdivenlerden indi. Ön kapıya vardığı sırada Miss Milray bir taksiye biniyordu. Başka bir taksi de ağır ağır yaklaşmaktaydı. Poirot elini kaldırdı, araba durdu. Belçikalı taksiye binerek,

"Öndeki arabayı izleyin," dedi.

ilk taksi kuzeye doğru dönüp Paddington istasyonunun önünde durduğu zaman Poirot'nun yüzünde hiç de şaşırma ifadesi belirmedi. Oysa aslında Gilling'e bu istasyondan gidilmeyeceğini biliyordu.

Poirot birinci mevki gişesine yaklaşarak Loomouth'a bir gidiş - dönüş bilet aldı. Tren beş dakika sonra kalkacaktı. Belçikalı paltosunun yakasını iyice kaldırdı. Hava çok soğuktu. Birinci mevki kompartmanlardan birine yerleşti.

Loomouth'a beşe doğru vardılar.

Karanlık basmaya başlamıştı bile. Biraz geride kalan Poirot, küçük istasyonun sevimli hamalının Miss Milray'i selamladığını duydu.

"Ah, miss, sizi beklemiyorduk. Sir Charles da gelecek mi?"

Miss Milray, "Ben acele bir iş için geldim," diye cevap verdi. "Yarın sabah döneceğim. Evden bazı şeyler almam gerekiyor da. Hayır, araba istemem. Patikadan gideceğim."

Karanlık iyice bastırmıştı. Miss Milray zikzak çizen patikadan hızla çıktı.

Biraz geriden Poirot geliyordu. Kedi gibi sessizce ilerliyordu, Belçikalı. Miss Milray Karga Yuvası'na erişince çantasından bir anahtar çıkardı, yan kapıdan içeri girdi. Bir iki dakika sonra gözüktüğü zaman elinde paslı bir anahtarla bir elektrik feneri vardı.

Miss Milray evin yanından dolaşarak otlar bürümüş bir yola daldı. Hercule Poirot da peşindeydi. Sonunda Miss Milray, o kıyılarda çok görülen türden

taş bir kulenin önünde durdu. Ama bu

kulübe diğerlerinden daha alçak ve eskiydi. Pencerede bir perde vardı. Sekreter anahtarı kapıya soktu.

Anahtar itiraz eder gibi gıcırdayarak döndü. Kapı ağır ağır açıldı. Miss Milray elinde feneriyle içeri girdi.

Poirot adımlarını sıklaştırdı. Kapıdan usulca içeri süzüldü. Miss Milray'in el feneri camdan bazı şekilleri aydınlatıyordu. Tüpler, borular, bir Bunsen beki.

Miss Milray eline bir madeni çubuk almıştı. Onu havaya kaldırdı. Tam cam cihazın üzerine indireceği sırada bir el bileğini kavradı. Kadın haykırarak döndü.

Hercule Poirot kedi gibi yeşil yeşil parlayan gözleriyle kadının gözlerinin içine baktı.

"Ah, işte bunu yapamazsınız, matmazel," dedi. "Çünkü ortadan kaldırmak istedikleriniz kanıt aslında."

Hercule Poirot büyük bir koltukta oturuyordu. Duvarlardaki aplikler söndürülmüştü. Sadece pembe abajurlu lamba Belçikalıyı andınlatıyordu. Sanki bunda sembolik bir şey vardı. Poirot ışıkta oturuyor, seyircileri Sir Charles, Bay Satterthwaite ve Egg Lytton - Gore karanlıkta kalıyordu.

Hercule Poirot'nun sesi yumuşaktı. Kendisini dinleyenlerden çok, bir gölgeyle konuşuyormuş gibiydi.

"Cinayetin nasıl işlendiğini anlamak... Bir dedektifin amacı budur. Bunu yapabilmek için bir gerçeğin üzerine, diğer bir gerçeği oturtursunuz, iskambilden ev yaparken kâğıtları üst üste koyduğunuz gibi. Eğer gerçekler birbirini tutmazsa... iskambiller dengeli durmazsa... o zaman evinizi yeniden yapmaya başlarsınız. Yoksa durmaz ve yıkılır.

"Geçen gün de söylediğim gibi değişik kafa türleri vardır. Dramatik kafa, bir prodüktörün kafası. Böylesi mekanik gereçle-

rin yardımıyla elde edilecek gerçeğin etkilerini görür. Bir başka kafa, dramatik görünüşlere karşı kolaylıkla tepki gösterir. Sonra genç, romantik kafa vardır.

Ve sonunda, dostlarım maddeci kafa. Bu kafa mavi denizi ve mimoza ağaçlarını değil, sadece sahnedeki boyalı dekorları görür.

"İşte böylece, dostlarım, geçen ağustosta • Leonard Bab-bington'un öldürülmesine geliyorum. O akşam Sir Charles Cartwright, Rahip Babbington'un öldürüldüğünü iddia etti. Ben bu kuramı kabul etmedim. A) Leonard Babbington gibi bir adamı öldürebileceklerine B) O akşamki şartlar altında belirli bir kimseye zehir verebileceklerine, inanmıyordum.

"Şimdi, burada, Sir Charles'ın haklı olduğunu ve benim yanıldığımı itiraf ediyorum. Yanılıyordum, çünkü cinayete tümüyle uygunsuz bir açıdan bakmaktaydım.

Ancak yirmi dört saat önce, birdenbire bu olaya hangi açıdan bakıldığı zaman Leonard Babbington'un öldürülmesi hem mümkün, hem de mantıklı bir hal almaktadır.

"Fakat şimdi bu noktayı bir tarafa bırakıp sizi adım adım geçtiğim yoldan götüreceğim. Babbington'un ölümünü bizim dramımızın ilk perdsi sayabiliriz.

Hepimiz Karga Yuvası'ndan ayrıldığımız zaman birinci perde de sona erdi.

"Dramın ikinci perdesi Monte Carlo'da başladı. Bay Satterthwaite bana gazetede Sir Bartholomew'un ölümüyle ilgili haberi gösterdiği zaman. O zaman Sir Charles'ın haklı olduğunu hemen anladım. Ben yanılmıştım. Hem Babbington ve hem de Sir Bartholomew öldürülmüşlerdi. İki cinayet de birbirine bağlıydı. Bir olayın iki parçasıydı bunlar. Daha sonra üçüncü bir cinayet bu diziyi tamamladı.

Bayan de Rushbridger'ın öldürülmesi.

"Onun için bize gereken, bu üç cinayeti birbirine bağlayacak, akla yakın ve makul bir varsayımdı. Yani bu üç cinayeti de aynı katil işlemişti. Ve bu cinayetlerin belirli bir tek kişiye yararı dokunmuştu.

"Burada hemen şunu söylemeliyim: Beni en çok endişelendiren şey Sir Bartholomew'un ölümünün Rahip Babbington'unki-

ni izlemesi oldu. O üç cinayeti, zaman ve yer üzerinde durmaksızın incelediğiniz zaman, ortaya şöyle bir şey çıkıyordu: Sir Bartholomew'un öldürülmesi temel veya

ana cinayetti. Diğer iki cinayet ikinci derecede önemliydi. Yani bu cinayetlere bu iki kişinin Sir Bartholomew'la olan ilişkileri yol açmıştı. Fakat daha önce de söylediğim gibi, cinayetler insanın istediği gibi olmaz. Leonard Babbington önce, Sir Bartholomew ise ondan bir süre sonra öldürülmüştü. Onun için de ikinci cinayete ilki neden olmuş gibi gözüküyordu. Bu yüzden, bütün olayların aydınlanması için gereken ipucunun yine bu birinci cinayette gizli olduğu sa-nıiabilirdi.

"Açıkladığım varsayıma öylesine inanıyordum ki, bir ara ciddi bir yanlışlık olup olmadığını da düşündüm. 'Acaba ilk kurban olarak aslında Sir Bartholomew mu seçilmişti?' diye sordum kendi kendime. 'Rahip Babbington yanlışlıkla mı zehirlendi?' Fakat bu fikrimden vazgeçmek zorunda kaldım. Sir Bartholo-mew'u, yakından tanıyan bir insan, onun kokteyllerden nefret ettiğini de bilirdi.

"Yoksa başka bir şey mi olmuştu? Konuklar arasından başka biri seçilmiş, Rahip Babbington yine yanlışlıkla mı zehirlenmişti? Böyle bir şeyi destekleyecek kanıt bulamadım. Bu yüzden katilin kesinlikle Babbington'u öldürmek amacıyla hareket etmiş olduğu noktasına dönmek zorunda kaldım. İşte o zaman hemen bir engelle karşılaştım. Böyle bir olayın imkânsızlığı.

"insan bir araştırmaya daima en basit ve en belirli varsayımlarla başlamalıdır.

Evet, diyelim ki Leonard Babbington zehirli bir kokteyli içmişti. O kokteyle zehir karıştırma fırsatı kimin eline geçmişti? İlk bakışta bana bu işi ancak iki kişi başarabilirmiş gibi geldi. Yani bardaklara dokunmuş olan kimseler. Sir Charles ve Hizmetçi Temple. Fakat burada da bir zorluk çıkıyordu. Sir Charles da, Temple da kadehe zehir koyabilirlerdi, ama bu belirli bardağı Rahip Babbington'un almasını nasıl sağlarlardı? Temple tepsiyi ustalıkla çevirerek ya da rahibe son kalan kadehi uzata-

rak bunu başarabilirdi belki. Bu kolay bir şey olmazdı, ama yapı-labilinirdi.

Sir Charles ise ancak, zehirli kadehi eline alıp Rahip Babbington'a verebilirdi.

Ama bunlardan hiçbiri olmamıştı. Görünüşte şans, sadece şans bu kadehin Babbington'a düşmesine neden olmuş gibiydi.

"Sir Charles'la Temple kokteyl kadehleriyle ilgilenecek durumdaydılar. Fakat...

onlar Melfort köşküne de gitmişler miydi? Hayır. Sir Bartholomew'un porto kadehine zehiri en kolay kim koyabilirdi? Kaçan Uşak Ellis ve onun yardımcısı orta hizmetçisi. Fakat burada bu işi konuklardan birinin yapmış olabileceği olasılığı bir kenara bırakılamazdı. Konuklardan biri usulca yemek salonuna girip porto kadehine zehir koymuş olabilirdi. Tehlikeli bir şeydi, ama mümkündü.

"Karga Yuvası'nda size katıldığım zaman siz hem villada, hem de Melfort köşkünde olanların bir listesini yapmıştınız bile. Artık şunu söyleyebilirim: Listenin başındaki dört adı hemen bir kenara attım, Bay ve Bayan Dacres, Miss Sutcliffe ve Miss Wills'i.

"Bu dört kişinin de, daha önceden, o akşam yemekte Rahip Babbington'la tanışacaklarını bilmeleri imkânsızdı. Zehir olarak nikotinin seçilmesi,

cinayetin uzun uzun düşünülüp planlanmış olduğunu gösteriyordu. Bu birdenbire, akla gelir gelmez uygulanacak bir şey değildi. Listede üç isim daha vardı: Lady Mary, Miss Lytton - Gore ve Bay Oliver Manders. Pek ihtimal vermemekle birlikte, onların üzerinde durabilirdim. Bu kimseler köydendiler. Rahip Babbington'u ortadan kaldırmak istemeleri için bir sürü nedenleri olabilirdi. Belki planları uygulamak için de ziyafet gecesini seçmişlerdi.

"Diğer taraftan, onlardan birinin böyle bir şeyi gerçekten yaptığını gösterecek bir tek kanıt bile yoktu.

"Bay Satterthwaite'in de benimkine benzer bir mantık yürüttüğünü, sonunda Oliver Manders'ten kuşkulanmaya başladığını sanıyorum. Gerçekten, genç Manders en uygun bir adaydı. Kar-

ga Yuvası'nda o gece pek sinirli olduğu gözümden kaçmamıştı. Özel dertleri yüzünden hayata acayip bir açıdan bakıyordu. Onda güçlü bir aşağılık duygusu vardı. Cinayetlerin başlıca nedenlerinden biri de budur. Genç Manders insanların biraz dengesiz oldukları bir çağdaydı. Bay Babbington'la kavga etmişti. Daha doğrusu, rahibe karşı düşmanca davranmıştı. Sonra Melford köşküne acayip şartlar altında gitmişti. Daha sonra üzerinde gazeteden kesilmiş, nikotinle zehirleme

konusundaki o yazı çıkmıştı. Ve genç adam Sir Bartholomew'dan aldığı mektup konusunda da marnlamayacak bir hikâye anlatmıştı. Ayrıca Sir Bartholomew günlük defterinde de M. adlı birinden söz etmişti.

Onun için Oliver Manders'in o yedi kişilik kuşkulular listesinin başına geçirilmesi gerekiyordu.

"Fakat sonra, dostlarım, pek acayip bir duyguya kapıldım. O cinayetleri işleyen katilin, iki toplantıda da bulunan bir kimse olması gerekirdi. Belli ve mantıklı bir şeydi bu. Yani yedi kişilik listede adı bulunan kimselerden biri olmalıydı katil. Fakat bana bu 'belirlilik' bilerek sağlanmış bir şeymiş gibi

gelmeye başlıyordu. Aklı başında, mantıklı bir kimseden böyle düşünmesi beklenirdi. Yani ben aslında gerçeğe değil, ustalıkla boyanmış bir manzaraya bakıyordum.

Gerçekten zeki bir katil, adı o listede olan kimselerden kuşkulanılacağım tahmin eder, gereken tedbiri de alırdı. Yani adının o listeye geçmemesine çalışırdı.

"Leonard Babbington'la Sir Bartholomew'un katili iki toplantıda da bulunmuştu.

Ama görünüşte bu belli değildi.

"İlk toplantıda bulunan, ama ikincisinde olmayanlar kimlerdi? Sir Charles, Bay Satterthwaite, Miss Milray ve Bayan Bab-bington.

"Bu dört kişiden herhangi biri ikinci ziyafete, asıl kimliklerinden farklı bir kılıkta katılmış olabilirler miydi? Sir Charles'la Sir Satterthwaite, o sırada Fransa'nın güneyindeydiler. Miss Milray Londra'da, Bayan Babbington da Loomouth'taydı. Bu dördün-

den Miss Milray'le Bayan Babbington'un üzerinde durabilirdim. Miss Milray köşke gitmiş ve oradakiler kendisini tanımamış de-nilebilinir miydi? Miss Milray'in yüz hatları çok belirli. Ne kolaylıkla unutulabilinir, ne de kılık değiştirebilir. Köşke gitseydi muhakkak diğerleri onu tanırlardı. Aynı şeyi Bayan Babbington için de söyleyebilirdik.

"Aynı şekilde Bay Satterthwaite ya da Sir Charles, Melfort köşküne gitmiş, diğerleri onları tanımamış olabilirler miydi? Belki Bay Satterthwaite bunu bir dereceye kadar başarabilirdi. Fakat Sir Charles'a gelince durum tümüyle değişiyordu. Sir Charles rol yapmaya alışık "bir aktördü. Fakat köşkte rolü oynamış olabilirdi?

"İşte o zaman uşağın üzerinde durdum. Ellisin üzerinde.

"Çok esrarlı bir insandı bu Ellis. Cinayetten on beş gün önce birdenbire ortaya çıkmış, Sir Bartholomew'un ölümünden sonra çabucak ortadan kaybolmuştu. Hem de başarılı bir şekilde. Ellis neden ortadan kaybolmakta bu kadar başarılı olmuştu?

Çünkü aslında Ellis adında bir adam yoktu. Ellis de yine kartondan ve boyadan yapılmış bir sahne dekoruydu. Ellis gerçek değildi.

"Ama bu mümkün müydü? Melfort köşkündeki hizmetçiler Sir Charles'ı tanıyorlardı.

Sir Bartholomew'un samimi arkadaşıydı o. Bu hizmetçilerle ilgili engeli kolaylıkla aştım. Uşak rolüne çıkmak onun için tehlikeli bir şey değildi.

Hizmetçiler kendisini tanısalar da, bunu bir zararı olmazdı. Bu olaya bir şaka süsü verilebilinirdi. Ama öyle olmadı. Aradan on beş gün geçti. Hizmetçilerden hiçbiri kuşkulanmadı. Bu bir tehlike olmadığını gösteriyordu.

Bana hizmetçilerin uşak hakkında söylediklerini anlatmışlardı. Onları hatırladım. Hizmetçiler, 'adeta bir centilmen hali vardı onda," demişlerdi. 'İyi evlerde çalışmış...' Türlü ilgi çekici dedikodu biliyordu...' Bütün bunlar normaldi. Fakat orta hizmetçisi Doris çok iigi çekecek bir açıklama yapmıştı.

"Bildiğim uşaklardan daha başka türlü çalışıyordu," demişti. Bu sözler bana tekrarlandığı zaman bunun kuramımı desteklediğini anladım.

"Fakat Sir Bartholomew meselesi değişikti. Çocukluk arkadaşının onu kandırabilmiş olacağı düşünülemezdi bile. O halde Sir Bartholomew bu rol yapma meselesini biliyordu. Elimizde bunu destekleyecek bir kanıt var mıydı? Evet, vardı. Zeki Bay Sat-terthwaite daha başlangıçta bir noktayı hemen fark etmişti.

Sir Bartholomew'un şakacı sözlerini. Bu doktorun hizmetçilerine karşı olan her zamanki tutumuna hiç uymuyordu. "Sen birinci sınıf bir uşaksın. Öyle

değil mi, Ellis?" Bu sözler ancak şu şartlar altında anlaşılır bir hal alabilirdi. Sir Charles uşak olduğu ve Sir Bartholomew da bu oyunu bildiği takdirde...

"Sir Bartholomew'un olaya bu gözle baktığı kesin. Sir Char-les'ın Ellis rolünü oynaması bir şakaydı. Hatta belki de bir iddianın sonucuydu. Sanırım evdeki

konuklara böylece takılacaklardı. İşte Sir Bartholomew'un neşesi, sürprizi olduğunu söylemesi bu yüzdendi. Şunu da unutmayın: Sir Charles'ın her şeyden vazgeçebilmek için daha vakti de vardı, konuklardan biri ilk akşam sofrada Ellis'in Sir Charles olduğunu anladığı anda, kötü bir şey olmayacaktı. Çünkü düzeltilmesi imkânsız olan bir şey yapılmamıştı henüz. Böyle bir durumda, bunun bir şaka olduğu açıklanırdı, işte o kadar. Fakat hiç kimse orta yaşlı, hafif kamburu çıkmış, kır favorili uşağı fark etmedi. Gözlerine belladonna damlatmıştı. Gözbebekleri irileştiği için gözleri siyahmış gibi duruyordu.

Bileğine de boyayla o iri beni yapmıştı. Ellis'in teşhisi için düşünülmüş ince bir hileydi bu. Ama bunun hiçbir yararı olmadı. İnsanların çoğunun dikkatsiz olmaları yüzünden tabii. Sonradan Ellis tarif edilirken, bileğindeki bu benin üzerinde durulacağını sanmıştı. Ama o on beş gün içinde hiç kimse fark etmemişti bunu. Beni tek gören, keskin gözlü Miss Wills'ti. Ona da biraz sonra geleceğiz.

"Sonra ne oldu? Sir Bartholomew öldü. Bu kez ölümün doğal nedenlerden olduğu düşünülmedi. Polis geldi. Ellis'i ve diğerlerini sorguya çektiler. O gece daha sonra Ellis, gizli geçitten kaçtı. Kendi asıl kişiliğine büründü. İki gün sonra Monte Carlo'da

dolaşıyordu. Arkadaşının ölümü yüzünden şaşırıp sarsılmaya hazırdı artık.

"Şunu unutmayın; bütün bunlar bir varsayımdı. Elimde bir kanıt yoktu. Ama keşfettiğim her şey bu varsayımı destekliyordu. İskambil evim iyi yapılmıştı, sağlamdı. Ellis'in odasında bulunan şantaj mektupları? Ama onları bulan da yine Sir Charles'tı.

"Ya Sir Bartholomew'un Manders'e yolladığı iddia edilen, ondan bir kaza ayarlamasını isteyen mektup? Bu mektubu Sir Charles, Sir Bartholomew'un ağzından yazmış olabilirdi. Onun için kolay bir şeydi bu. Manders bu mektubu yırtıp atmazsa, Uşak Ellis bu işi kolaylıkla yapabilirdi. Yine aynı şekilde Ellis, gazete kupürünü Oliver Manders'in cebine koydu.

"Şimdi üçüncü kurbana geliyoruz. Bayan de Rushbridger'e. Onun adını ilk ne zaman duyduk? Ellis'in mükemmel bir uşak olduğuyla ilgili o alaycı, çok tehlikeli sözler hemen açıklandıktan sonra. Sir Bartholomew'dan hiç beklenmeyecek, onun karakterine uymayan lafların hemen arkasından. Ne olursa olsun, dikkatler Sir Bartholomew'un uşağına karşı takındığı tavırlardan uzaklaştırılmalıydı. Sir Charles, uşağın doktora nasıl bir haber getirdiğini sordu. Haber bir kadınla ilgiliydi. Doktorun bir hasta-sıyla. Ve Sir Charles o zaman bütün kişiliğini kullanarak dikkatlerin bu tanınmayan kadın üzerinde toplanmasını, uşağın üzerinde durulmamasını sağlamaya çalıştı. Kliniğe giderek başhemşireyle konuştu.

Onu sorguya çekti Bayan Rushbridger'ı öne sürerek herkesi şaşırtmak için elinden geleni yaptı.

"Şimdi Miss Wills'in dramda oynadığı role geliyoruz. Miss Muriel Wills garip kişiliği olan bir insan. Çevrelerini etkileyemeyen kimselerden. Ne güzel, ne şirin, ne de nükteden. Hatta sempatik bir tip bile değil. Fakat son derecede zeki ve dikkatli bir kadın. Dünyadan öcünü kalemiyle alıyor. Büyük bir sanatı var onun. Karakterleri kâğıt üzerinde yeniden yaratmasını biliyor. Bilmiyorum, Uşak Ellis'in Miss Wills'in dikkatini çeken bir yanı var mıydı? Fakat uşağı önce bence sofradakilerden yalnızca o fark etti. Cina-

yetten sonraki sabah, doymak bilmeyen merakı Miss Wills'in, hizmetçinin dediği gibi, "orayı burayı eşelemesine" neden oldu. Dac-res'ların odasına gitti. Çuha kaplı kapıdan hizmetçiler bölüğüne geçti, içgüdüleri onu bir şeyler bulmaya zorluyordu.

"Sir Charles'ı tek endişelendiren insan da Miss Wills oldu. İşte bu yüzdea kadınla kendisi konuşmakta ısrar etti. Miss Wills'le yaptığı bu konuşma endişelerini bir hayli yatıştırdı. "Kadının bileğindeki iri beni görmüş olması

da onu belirli bir şekilde memnun etti. Ama ondan sonra darbe indi. Miss Wills'in o ana kadar Uşak Ellis'le Sir Charles arasında bir bağ kurmuş olduğunu sanmıyorum. Bence kadın sadece genel bir şekilde Ellisin birine benzediğini düşünmüştü. Ama gözünden bir şey kaçmayan bir kadındı Miss Wills. Tabaklar kendisine uzatılırken uşağın yüzüne değil, ellerine dikkat etmişti.

"Ellis'in Sir Charles olabileceği de aklına gelmemişti. Fakat Sir Charles kendisiyle konuşurken birdenbire durumu anladı. Sir Charles'ın Ellis olduğunu.

Bu yüzden, ondan kendisine bir tabak dolusu sebze veriyormuş gibi rol yapmasını istedi. Ama bunun nedeni benim sol mu, yoksa sağ bilekte mi olduğunu hatırlamayı istemesi değildi. O sadece Sir Charles'ın ellerini incelemek için bir bahane arıyordu. Uşak Ellis'inki gibi tutulan elleri...

"Ve Miss Wills böylece bütün gerçeği anlayıverdi. Ama o acayip bir kadındı. Ona sadece bilgi sahibi olmak zevk veriyordu. Ayrıca, Sir Charles uşak rolünü oynamıştı, ama bu da onun katil olmasını gerektirmezdi. Birçok masum insan acayip bir duruma düşmemek için konuşmaktan kaçınmıştır."

"Onun için Miss Wills bu bilgisini sakladı. Ve bunun zevkini çıkardı. Ama Sir Charles endişeliydi. Odadan çıkarken kadının yüzünde beliren o kinle karışık sevinç hoşuna gitmişti. Miss Wills bir şey biliyordu. Ama ne? Bunun kendisiyle bir ilgisi var mıydı? Bundan emin değildi Sir Charles. Ama meselenin Uşak Ellis'le ilgisi olduğunu sanıyordu. Önce Bay Satterthwaite, şimdi de Miss Wills.

Dikkatlerin bu önemli noktaya toplanmasına engel olması

gerekiyordu. İlgiler başka noktada toplanmalıydı. Ve bir plan yaptı. Basit, cüretli bir şey. Ayrıca bunun çok şaşırtıcı bir oyun olduğunu da düşünüyordu.

"Seri partisi vereceğim gün Sir Charles çok erkenden kalktı sanırım. Yorkshire'a gitti. Eski elbiseler giymiş, kılık değiştirmişti. Telgrafı çekmesi için küçük bir çocuğa verdi. Sonra küçük dramımda kendisine verdiğim rolü oynamak için tam zamanında Londra'ya döndü. Ah, evet, bir şey daha yaptı. Hiç görmediği ve hakkında hiçbir şey bilmediği bir kadına postayla bir kutu çikolata yolladı.

"O akşam neler olduğunu biliyorsunuz. Sir Charles'ın endişesi yüzünden, Miss Wills'in bazı kuşkuları olduğunu sezdim. Sir Charles ölüm sahnesini oynarken ben dikkatle Miss Wills'in yüzüne baktım. Kadının çehresinde şaşkınlık belirmişti.

İşte o zaman Sir Charles'ın katil olduğundan kuşkulandığını anladım. O akşam Sir Charles, diğer iki kurban gibi zehirlenmiş, ölüyormuş gibi rol yapmıştı.

Ustalıkla. O zaman Miss Wills de vardığı sonucun yanlış olduğunu düşündü.

"Fakat Miss Wills, Sir Charles'tan kuşkulandığına göre, kadının hayatı tehlikede demekti. Ciddi tehlikede. İki kişiyi öldürmüş olan bir insan, üçüncü kere cinayet işlemekten çekinmezdi. Wills'e ihtarda bulundum. Çok ciddiydim. O gece, daha sonra kadınla telefonda konuştum. Benim tavsiyemi dinleyerek ertesi sabah evinden çabucak ayrıldı. O zamandan beri de bu otelde oturuyor. Akıllıca davrandığımı biliyordum. Çünkü Sir Charles ertesi akşam Gilling'ten döndükten sonra Tooting'e gitti. Miss Wills'e. Ama geç kalmıştı. Kuş uçmuştu bile.

"Fakat diğer taraftan Sir Charles, kendi açısından planının başarılı olduğunu düşünüyordu. Sözde Bayan de Rushbrid-ger'ın anlatmak istediği önemli bir şey vardı. Bayan de Rushb-ridger konuşmadan öldürülmüştü. Ne dramatik! Dedektif romanlarından, piyeslerinden ve filmlerinden farksız. Yine mukavva, yaldız ve boyalı bez.

"Ama bu beni, Hercule Poirot'yı kandıramamıştı. "Bay Satterthwaite bana kadını, konuşmasını engellemek için öldürdüklerini söyledi. 'Evet,' dedim...

Bay Satterthwaite o zaman, 'Bayan de Rushbridger bize bildiklerini açıklayamadan öldü,' diye ekledi. Ben, "Veya bilmediklerini söyleyemeden," dedim. Bu sözlerim Bay Satterthwaite'i şaşırttı sanırım. Fakat onun o sırada gerçeği anlaması gerekirdi. Bayan de Rushbridger aslında bize hiçbir şey söyleyemeyeceği için öldürülmüştü. Çünkü onun bu cinayetlerle hiçbir ilişkisi yoktu. Sir Charles ondan herkesi şaşırtmak için yararlanacaktı. Ama bu ancak kadın ölürse bir işe yarayabilirdi. Böylece zararsız bir yabancı olan Bayan de Rushbridger öldürüldü.

"Ama Sir Charles zafer sandığı bu olayda bile korkunç ve... çocuksu bir hata yaptı! Telgraf bana, Ritz Oteli'ne çekilmişti. Oysa Bayan de Rushbridger cinayet olayıyla ilgilendiğimi bilmiyordu bile. Dünyanın bu köşesinde kimsenin haberi yoktu bundan. İnanılmayacak, çocukça bir hataydı bu.

"Eh, artık ben belirli bir noktaya erişmiştim. Katilin kim olduğunu biliyordum.

Fakat ilk cinayetin nedenini hâlâ öğrenememiştim.

"Düşündüm."

"Ve o zaman, tekrar, her zamankinden daha belirli bir şekilde, asıl amacın Sir Bartholomew'un ortadan kaldırılması olduğunu anladım. Fakat Sir Charles'ın arkadaşını öldürmesi için ne sebep olabilirdi? Böyle bir nedeni tahmin edebilir miydim? Edebileceğimi düşündüm."

Sir Charles derin derin içini çekerek ağır ağır ayağa kalktı. Şöminenin önüne gitti. Orada ellerini beline dayayarak durdu. Başını eğmiş, Poirot'ya bakıyordu.

Bay Satterthwaite'e sorulsa Lord Englemount'un da dolandırıcılığı üstüne yıkmayı başaran hilekâr avukata aynı şekilde baktığını söylerdi. Sir Charles'ın ünlü rollerinden biriydi bu. Aktör etrafa asalet ve tiksinti saçıyordu.

Ayaktakımından adi bir insana bakan bir soyluydu o.

- 168-

Sir Charles, "Fevkalade bir hayal gücünüz var, Mösyö Po-irot," dedi. "Ama hikâyenizin tek kelimesinin bile doğru olmadığını söylememe hiç gerek yok.

Bilmiyorum bu gülünç yalanlar yığınını anlatma cüretini nasıl buldunuz? Ama devam edin. İlgimi çekiyorsunuz. Çocukluğumdan beri tanıdığım bir insanı öldürmemin nedeni nedir?"

Küçük burjuva Hercule Poirot, aristokrata baktı. "Sir Charles, aslında cinayetler için fazla neden yuktur." Sakin fakat kesin bir tavırla konuşuyordu.

"Korku, çıkar ve... kadın. Sizin meselenizde ilk nedenden daha öteye bakmamıza hiç gerek yok. Sir Bartholomews korku yüzünden öldürdünüz."

Sir Charles onu aşağı görüyormuş gibi omzunu silkti. "Eski arkadaşımdan neden korkuyordum?"

Hercule Poirot, "Çünkü," dedi. "Sir Bartholomew sinir doktoruydu." Bir an durdu, sonra yumuşak fakat soğuk bir sesle sözlerini sürdürdü. "Bu aklıma geldikten sonra araştırma yaptım. Eski gazeteleri inceledim. Sir Charles, belki daha önce Bay Satterthwaite'e sahneyi terk ettiğinizi, buna fazla çalışmanız yüzünden rahatsızlanmanızın neden olduğunu anlattığınızı hatırlayacaksınız. Siz aslında gerçeği süslüyor ve gizliyorsunuz. Sahne hayatınızın son yılında üç oyunda oynadınız. Üç rol yaptınız. Na-polyon, bir Yunan Tanrısı ve dünyaya egemen olan bir diktatör. O sırada dışarda yaptığınız konuşmalar bir egomanyağa uyacak şeylerdi. Rahatsızlığınıza gelince... Bunun ayrıntıları çok belirsiz. Gazeteler o sırada sizin gemiyle dolaşmaya çıktığınızı yazdılar. Fakat hiçbir geminin yolcu listesinde adınızı bulamadım.

"İşte o sırada Miss Lytton - Gore farkına varmadan bana yardım etti. Asıl adınızın Mugg olduğunu çıkladı. O zaman aklıma Sir Bartholomew'un not

defterine yazmış olduğu o cümle geldi. "M. için endişeleniyorum. Durum hoşuma gitmiyor."

M. aslında Manders'i de, Margaret de Rushbridger'ı da, tanımadığımız birini de kastetmiyordu. M. sizdiniz. Mugg. Sir Bartholomew sizi çocukluğunuzdan beri bu isimle tanıyordu. Ve ben kuramımı

destekleyecek kanıtı da pek çabuk buldum. Sir Charles'ın yolculuğa çıktığının bildirildiği gün, Lincolnshire'da özel bir akıl hastanesine Charles Mugg adında bir hasta yatırılmıştı. Orasının seçilme nedenlerini anlıyordum. Sir Bartholomew'un köşkünün yanındaki klinikte çalışanlar, Sir Charles Cartwright'i çok iyi tanıyorlardı. Başka bir hastane seçilerek durumun öğrenilmesi engellenmişti. Charles Mugg, söz konusu akıl hastanesinden dört ay sonra taburcu edildi. Fakat Bartholomew arkadaşının akli durumundan pek de emin değildi. Ve herhalde onun bu dikkatli hali felakete sebep oldu.

"Sir Charles'ın hastalığı tedavi edilecek türden değildi. O sadece bunu kurnazlıkla bütün dünyanın gözlerinden gizlemesini başarıyordu. Fakat hastalığını tecrübeli ve endişeli arkadaşının gözlerinden saklayabileceğinden pek emin değildi. Böylece Sir Bartholomew henüz arkadaşının akli durumu konusunda belirsiz birtakım endişeler duyarken, Sir Charles onun gibi kimselerde görülen o kurnazlık ve sinsilikle cinayet planını hazırlıyordu.

"Sir Bartholomew'un özgürlüğü için bir tehlike olduğunu düşünüyordu. Arkadaşının kendisini hemen tımarhaneye kapatmak istediğinden emindi. Onun için de dikkatle, kurnazca bir plan hazırladı.

"Başlangıçtan beri bir şey beni hep şaşırttı. Sir Charles'la Miss Lytton - Gore arasındaki ilişki. Sir Charles, Bay Satterthwa-ite'e, sevgilisinin kendisine karşılık verdiğini fark edemeyen aptal âşık rolünü oynuyordu. Miss Lytton -

Gore'un Oliver Man-ders'e âşık olduğunu sanıyormuş gibi tavırlar takınıyordu.

Fakat ben Sir Charles gibi dünyayı iyi tanıyan, kadınlar konusunda çok tecrübeli bir erkeğin bu kadar yanılabileceğini sanmıyordum. Aşk konusunda yolunun açık olduğunu bilmesi gerekirdi. O halde takındığı tavırları nasıl açıklayacaktık?

"Çok basit. Sir Charles, Loomouth'tan ayrılarak dışarı gitmek için bir bahane arıyordu. Bir süre arkadaşlarından kaçmasını mantıklı bir şekilde açıklaması gerekiyordu. Dramatik etki bakı-

mından kesinlikle bir dâhi o. Bu yüzden hiçbir şeyin romantik bir neden kadar etkili olamayacağını anladı. Bu onu, anlayış gösterilmesi gereken bir insan haline soktu. Aynı şekilde, bu hikâye onun Sir Bartholomew'un ölümünden sonra ingiltere'ye dönmesini ve araştırmalara katılmasını da sağladı. Sir Charles'ın olayların nasıl geliştiğini öğrenmesi şarttı." Hercule Poirot sustu.

Sir Charles güldü. Çok neşeli, alaycı bir gülüştü bu. "Dostum... Yapmayın canım..."

Eğer burası bir tiyatro salonu olsaydı ve seyirciler de bu sahneyi seyretselerdi, hepsi, "Ah, bu gülünç yabancının fikirleri pek saçma," Jiye düşünürlerdi. Sir Charles'tan akıl ve zekâ akıyordu sanki.

Aktör büyük bir neşe ve uysallıkla, "Demek ben deliyim, öyle mi?" dedi. "Azizim, Mösyö Poirot, asıl durumun bunun tersi olmadığından emin misiniz? Bunaklık demeyeceğim, ama..." Eliyle alnına dokundu. "... biraz dengesizlik... Evet, sözünü ettiğiniz günlerde sinirlerim biraz bozulmuştu. Tollie'nin tavsiyesi üzerine bir süre özel bir klinikte kaldım. Ama bana cinayet işlemeye meraklı bir manyak gözüyle bakma... ah, bu kadarı da fazla artık." Bir an durdu. Sonra yine aynı neşe ve uysallıkla sözlerini sürdürdü. "Ya Babbington? O sevimli ihtiyar rahip? O da delilik konusunda uzman mıydı?"

Poirot, "Hayır," dedi. "Bay Babbington'un öldürülmesinin nedeni tümüyle başkaydı. Hatta... ortada hiçbir neden yoktu."

"Yani ben cinayet işleyerek biraz eğlenmeye çalışıyordum, öyle mi?"

"Hayır, durum daha başkaydı. Başlangıçtan beri bir şey beni engelliyordu.

Kokteyl kadehine nikotin koyabilirdiniz. Ama bunun rahibin eline erişmesini kesinlikle sağlayamazdınız. Dün rastlantı sonucu söylenen bir söz durumu anlamama yardım etti. Zehiri Leonard Babbington'un içmesi şart değildi.

Nikotinli kokteyli toplantıdakilerin herhangi birinin içmesi sizin için yeter-

liydi. İki kişi dışında tabii. Siz ve Sir Bartholomew. Siz arkadaşınızın kokteyl içmediğini biliyordunuz."

Bay Satterthwaite bağırdı. "Fakat ne saçma bir söz bu! Herhangi birinin zehirli kokteyli içmesi ne işe yarardı?"

Poirot ona döndü. "Ah, çok işe yarardı." Sesi zafer doluydu. "Acayip bir nedeni vardı o cinayetin. Çok acayip bir nedeni. Hayatımda ilk defa böyle bir cinayet nedeniyle karşılaşıyorum. Leonard Babbington'un öldürülmesi bir provaydı."

"Ne?"

"Evet. Sir Charles bir aktördü. Aktörlere has içgüdülerine uydu o. Asıl cinayeti işlemeden önce bir prova yaptı. Ondan kimse kuşkulanamazdı. Toplantıdakilerden herhangi birinin ölümünün ona belli bir yararı dokunmayacaktı. Ayrıca benim de düşündüğüm gibi, hiç kimse onun zehirli kokteyli belirli bir konuğa vermeyi başardığını kanıtlayamazdı. Ve dostlarım, prova başarılı oldu. Bay Babbington öldü. Bunun bir cinayet olduğundan bile kuşkulanılmadı. Bu noktanın üstünde durmak Sir Charles'a kaldı. Biz kendisini ciddiye almayınca da pek memnun oldu.

Kadehlerin değiştirilmesi de... kolaylıkla olmuştu. Artık Sir Charles "oyun gecesi" her şeyin yolunda gideceğine inanıyordu.

"Bildiğiniz gibi olaylar biraz değişik bir şekilde gelişti. İkinci sefer sofrada bir doktor vardı. Sir Jocelyn hemen zehirden kuşkulandı. O zaman Sir Charles, Babbington'un ölümünün üzerinde durmasının işine yarayacağını düşündü. Sir Bartholomew'un ölümünün, ilk cinayetin bir sonucu olduğunu sanmaları gerekiyordu. Dikkatler Babbington'un ölüm nedenleri üzerinde toplanmalıydı. Sir Bartholomew'un ortadan kaldırılması için nedenler aranmamalıydı.

"Fakat Sir Charles bir şeyi fark edemedi. Sekreteri Miss Mil-ray'in ne kadar dikkatli olduğunu. Miss Milray, Sir Charles'ın bahçedeki kulede kimyasal deneyler yaptığını biliyordu. Güle sıkılan ilacın parasını Miss Milray ödüyordu.

Kadın bu yüzden sıvının önemli bir kısmının anlaşılmayan bir şekilde ortadan kay-

I

bolmuş olduğunu fark etti. Bay Babbington'un nikotinden zehirlenerek ölmüş

olduğunu okuyunca, çok zeki bir kadın olduğu için hemen Sir Charles'ın saf alkaliyi gül sıvısından elde etmiş olduğu sonucuna vardı.

"Miss Milray ne yapması gerektiğini bilemedi o zaman. Çünkü Rahip Babbington'u çocukluğundan beri tanıyordu. Ve ilgi çekici patronuna âşıktı. Bütün çirkin kadınlar gibi, delicesine bağlıydı âşık olduğu erkeğe.

"Sonunda Sir Charles'ın kimya gereçlerini parçalamaya karar verdi. Sir Charles kendisinden o kadar emindi ki, buna gerek bile görmemişti. Miss Milray villaya gitti. Ben de onu izledim."

Sir Charles tekrar güldü. Köpekten tiksinen soylu centilmen hali vardı hâlâ.

"Bütün kanıtınız eski püskü kimyasal gereçler mi?" Sesi aşağılayıcı bir tondaydı.

Poirot, "Hayır," dedi. "Pasaportunuz var. Onda İngiltere'den ayrıldığınız ve tekrar döndüğünüz tarihler yazılı. Bu tarihler de Uşak Ellis'in Sir Bartholomew'un köşkünde çalıştığı süreye uyuyor."

Egg o zamana kadar hiç sesini çıkarmamıştı. Donmuş gibi oturmuştu. Şimdi kımıldandı. Hafifçe, inler gibi bağırdı.

Sir Charles şahane bir tavırla ona döndü. "Egg, bu gülünç hikâyenin bir kelimesine bile inanmıyorsun, değil mi?" Güldü. Ellerini genç kıza doğru uzatmıştı.

Egg sanki ipnotize olmuş gibi ağır ağır ilerledi. Gözlerini Sir Charles'ın gözlerine dikmişti. Sonra, tam aktöre yaklaştığı sırada durakladı. Gözlerini adamdan kaçırdı. Kendisine güven verecek bir şey arıyormuş gibi sağa sola bakıyordu. Birdenbire hay-kırarak Poirot'nun yanında yere dizüstü çöktü. "Doğru mu bu? Doğru mu?"

Poirot ellerini kızın omzuna koydu. Sevecen ve kesin bir tavırla, "Doğru, matmazel," dedi.

"Geçen gün... köydeyken... korktum... Bunun nedenini bilmiyordum. Ama bir şeyden korkuyordum. Bunun nedeni..."

Sir Charles alay etti. "Kadınlara has önsezi bu, yavrum." Hâlâ sakindi. "Böyle olmaz, Poirot. Pasaportu açıklayabilirim. Evet, görünüşte kötü gerçekten. Bunu itiraf ediyorum. Fakat... bunun bazı nedenleri vardı."

Poirot ciddi bir tavırla konuşmaya başladı. "Sir Charles, yandaki odada Scotland Yard'tan bir müfettişle iki doktor var. Tanınmış akıl hastalıkları mütehassısları."

"Bunu da mı yaptınız?" Sir Charles ilerledi. Yüzü sanki bir an eridi, sonra tekrar katılaştı. Şimdi aciz bir öfke maskesine benziyordu. Tiz ve çatlak bir sesle bağırdı. "Beni tuzağa düşürdünüz! Evet, beni tuzağa düşürdünüz! Doktorları görmeyeceğim! Bir komplo bu! Bir entrika! Ağ etrafımı sarıyordu, ama bana dokunamazlar. Bana kimse dokunamaz." Dikleşti. "Ben sizin hepinizden üstünüm.

İnsanların yaptıkları o gülünç yasalar bana ili-şemez. O üç kişinin öldürülmesi gerekiyordu! Şarttı bu! Tabii onların ölümlerine üzüldüm. Ama bu gerekliydi.

Şarttı. Güvende olmam için." Durup Poirot'ya baktı. Çene kasları seğiriyordu.

"Bu doğru değil. Bir oyun bu. Bir yalan. İçerde kimse yok." Sir Poirot,

"İsterseniz kendiniz bakın," dedi. Sir Charles hızla ilerleyerek kapıyı açtı, içeri girdi. Diğerleri onun tiz ve kulak tırmalayıcı bir çığlık attığını duydular. Bunu bazı mırıltılar izledi. Poirot kapıya giderek yan odaya baktı, sonra dikkatle kapıyı kapattı.

"Her şey sona erdi, matmazel," dedi. "Onunla ilgilenecekler. Şimdi... sizi eve götürmek için bir arkadaşınız bekliyor." İkinci bir kapıyı açtı.

Oliver Manders içeri girdi. Çabucak Egg'e doğru koştu. Ayağa kalkmış olan Egg de ona doğru bir iki adım attı.

"Oliver, sana çok kötü davrandım! Çok kötü davrandım! Beni anneme götür! Ah, beni anneme götür!"

Oliver kolunu kızın omzuna atarak onunla kapıya doğru ilerledi. "Evet, hayatım.

Seni eve götüreceğim." "Çok korkunçtu her şey... Çok korkunç..."

"Biliyorum. Ama artık hepsi sona erdi. Bunu bir daha düşünmene gerek yok."

"Unutamam... Olanları unutamayacağım."

"Hayır, unutacaksın. Pek yakında unutacaksın. Haydi, gel."

Kız söz dinleyip yürüdü. Fakat kapıda kendini toplayarak genç adamın kolundan sıyrıldı. "İyiyim artık."

Poirot bir işaret yaptı. Oliver Manders tekrar odaya girerek onun yanına gitti.

Belçikalı, "Ona iyi davranın," dedi.

"Davranacağım, efendim. Dünyada benim için ondan daha önemli hiçbir şey yok.

Bunu siz de biliyorsunuz. Ona olan aşkım yüzünden kalbim acı duygularla doluydu.

Ama artık değişeceğim. Ona destek olmaya hazırım. Belki ilerde bir gün..."

Poirot, "Ben de aynı fikirdeyim," diye cevap verdi. "Aslında Egg size âşık olmak üzereydi. Fakat tam o sırada Sir Charles ortaya çıkarak kızın gözlerini kamaştırdık Birini gözünüzde büyütmek korkunç bir şeydir. Özellikle gençler için. İlerde bir gün Egg eski arkadaşına âşık olacak ve mutluluğunu sağlam bir kayanın üzerine kuracak."

Poirot, Manders odadan çıkarken onun arkasından sevecenlikle baktı.

Bay Satterthwaite koltuğunda öne doğru eğildi. "Mösyö Poirot, fevkaladeydiniz!

Şahane!"

Poirot alçakgönüllü bir insan tavrı takınmaya çalıştı. "Önemli değildi... Hiç önemli değildi... Üç perdelik bir dramdı bu. Ve artık perde kapandı."

Bay Satterthwaite, "Affedersiniz..." diye başladı.

"Size açıklamamı istediğiniz bir nokta mı var?"

"Bilmek istediğim bir tek şey var."

"Sorun..."

"Bazen mükemmel bir İngilizceyle konuşuyorsunuz, bazen da yoğun bir aksanla.

Neden?"

Poirot güldü. "Ah, anlatayım. Aslında İngilizcem iyi ve kusursuzdur. Fakat, dostum, bozuk bir İngilizceyie konuşmak da

aslında son derece yararlı bir şeydir. İnsanların sizi aşağı görmelerine yol açar. 'Ah, bir yabancı,' derler. 'İngilizceyi bile doğru dürüst konuşamıyor.'

Benim prensibim insanları korkutmamaktır. Onun yerine onların benimle usulca alay etmelerini sağlarım. Ayrıca... bol bol övünürüm. Tabii o zaman bir İngiliz de çoğu zaman, 'Kendisini bu kadar beğenen bir adam aslında hiçbir işe yaramaz,'

diye düşünür. İngilizlerin görüş açısı budur. Ama aslında her zaman doğru değildir bu. İşte ben böylece herkesi gafil avlarım." Bir an durdu, sonra ekledi. "Zaten bu bende artık bir alışkanlık halini aldı."

Bay Satterthwaite, "Ah, ah," diye mırıldandı. "Yani siz o ata-sözündeki yılan kadar kurnaz ve sinsisiniz, Mösyö Poirot." Sonra sustu. Şimdi olanları derin derin düşünüyordu.

Sonunda öfkeyle, "Korkarım ben bu olayda hiç de başarılı olmadım," dedi.

"Yok canım. Aksine önemli bir noktayı hemen fark ettiniz. Sir Bartholomew'un uşağı hakkındaki o sözlerini. Sonra... Miss Wills'in bir şey sezmiş olduğunu da anladınız. Doğrusunu isterseniz siz bütün esrarı da çözebilirdiniz. Ama sizi bir tiyatro meraklısının dramatik oyunlara olan tepkisi engelledi."

Bay Satterthwaite keyiflendi. Sonra birdenbire irkildi. Aklına bir şey gelmişti.

Ağzı bir karış açık kaldı. "Tanrım!" diye bağırdı. "Durumu şimdi kavradım! O

ahlaksız ve... zehirli kokteyli! O içkiyi herhangi bir kimse içebilirdi.

Hatta... ben bile!"

Poirot, "Bundan daha da korkunç bir ihtimal vardı," diye cevap verdi. "Bunu düşünemediniz."

"Efendim?"

Hercule Poirot, "Kokteyli ben de içebilirdim!" diye açıkladı.

iki cinayet; eski bir aktör, onun çocukluk arkadaşı, tiyatroya meraklı yaşlı bir adam ve tabiiki bu cinayetlerin peşinde Hercule Poirot.

ISBN

9 789754 051896

Agatha Christie Üç Perdelik Cinayet